အမရပူရမြို့

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

မဟာဂန္ဓာရုံ ဝတ်ရွတ်စဉ်

[ပရိတ်ကြီး နိဿယများ ပါဝင်သည်။]

၁၉၄၇ - ခုနှစ်၊

နယူးဘားမား ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်၊

အမရပူရမြို့။

အမရပူရမြို့

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

မဟာဂန္ဓာရုံ ဝတ်ရွတ်စဉ်

[ပရိတ်ကြီး နိဿယများ ပါဝင်သည်။]

၁၉၄၇ - ခုနှစ်၊

နယူးဘားမား ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်၊

အမရပူရမြို့။

၂၀၅၁

ကျေးဇူးရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်
အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

နိစ္စဂ်အရေးတော်[illegible]ဝါဒ
ဝတ်ရွတ်စဉ်

၎င်း

စရိတ်[illegible]နှလုံးသားယမ်းများ ပါဝင်သည်

[ရဟန်း သာမဏေများ၊ လူဥပါသကာများ၊ မနေ့စဉ်
သိခပါဂ္ဂဝန္တာ ပွားများ၍ ကိုယ်ကျင့်တရား တိုးတက်[illegible]
အနုရာယ်ကင်းရန်အတွက် ရည်ရွယ် ထုတ်ဝေပါသည်။]

၁၃၄၇-ခုနှစ်၊ [illegible]

နယူးအောင်မြေ ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်၊ ဆရာမရုပ္ပဂါမြို့
(က) မဟာဂန္ဓာရုံစာအုပ်

အချီ နိဒါန်း

ကျောင်းတိုက်တည်ထောင် ကျေးဇူးတော်ရှင် အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် ဘုရားသည် ၁၃၀၃-ခုနှစ်က စတင်၍ အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံစာသင်တိုက်ကို သံဃာ (၆) ပါးဖြင့် စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည်၊ သို့သော် တည်ထောင်စမှာပင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်မီးကြောင့် ခေတ္တ အဆက်ပြတ်ခဲ့ရ၏။

စာဝါပို့ချ တစ်ဖန် စစ်ပြီးကာလ ၁၃၀၆-ခုနှစ်နောက်မှ ပြန်၍ စတင်ခဲ့ရာ ၁၃၀၉-ခုနှစ်၌မူ သံဃာ (၇၀) ကျော်ခန့် ရှိနေပေပြီ၊ ထိုသို့ စာသင်တိုက် စတင်ချိန်မှစ၍ ဆရာတော်သည် နံနက်စောစော အရုဏ်တက်လျှင် တက်ချင်း အရုဏ်ဆွမ်း သံဃာများပါ ဝေးစေ၍ ဆွမ်းခံမထွက်မီ အချိန်ပိုင်း၌ စာဝါတစ်ဝါပို့ချတော်မူလေ့ ရှိ၏၊ စာဝါမှာ အင်္ဂုတ္တိုရ် – သံယုတ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာများ, ဝိနည်းဆိုင်ရာ ပါဠိ အဋ္ဌကထာစာဝါများ ဖြစ်၏။

ဩဝါဒပေး ထိုစာဝါကို မချမီ ကျောင်းတိုက်နှင့် စပ်၍ဖြစ်စေ, သံဃာများ၏ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာနှင့် စပ်၍ ဖြစ်စေ အနည်းငယ် အဆုံးအမ ဩဝါဒပေးလေ့ ရှိ၏။

ထိုသို့ပြုလုပ်ရာမှ တဖြည်းဖြည်း သံဃာအရေအတွက်မှာ များ၍ များ၍လာရာ သံဃာ သုံးရာ, လေးရာမှ ငါးရာကျော်အထိ ဖြစ်လာသောအခါ စာဝါကိုလျှော့၍ ဩဝါဒ အဆုံးအမပေးမှုကို အချိန်ပို၍ ပေးခဲ့ရလေသည်၊ ထိုသို့ ဩဝါဒပေးရာ၌ ဩဝါဒ မနာယူမီနှင့်

နာယူပြီးနောက်၌ သံဃာအများအတွက် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ, မေတ္တာဘာဝနာ, သံဝေဂဉာဏ်များ ဖြစ်ပွားဖွယ်ရာ, ဝိပဿနာ ဘာဝနာများဖြစ်ပွားဖွယ်ရာ ဂါထာပါဠိ ဂါထာနိဿယ, လင်္ကာ, သံပေါက်, စသားပြေ စသည်များကို ချပေးလေ့ရှိ၏။

ဝတ်ရွတ်စဉ်ဖြစ် ထိုဂါထာ စသည်တို့ကို သံဃာများ အားလုံး ညဝါဒ အချိန်၌ တစ်ညီတစ်ညွတ် ရွတ်ဆို ပွားများကြရ၏၊ ထို ရွတ်ဆို ပွားများကြသော ဂါထာ, လင်္ကာ စသည်များသည် နှစ်ပေါင်း ကြာညောင်းလာသောအခါ အတော် များများ စုမိပြီး ဖြစ်လာလေသည်၊ နောက်ပိုင်းကာလ၌ အသုံး များသော ရတနသုတ်, မေတ္တာသုတ်, ခန္ဓသုတ်, ဝဋ္ဋသုတ်-ပရိတ်များ ကိုလည်း နိဿယနှင့်တကွ ရွတ်ခဲ့ပါသည်၊ ၎င်းပရိတ်များကို ရပ်ရွာများ၌လည်း တစ်ခါတစ်ရံ နိဿယပါ ရွတ်ဆိုကြရပါသည်။

ထိုဂါထာ လင်္ကာ စသည်တို့သည် "မဟာဂန္ဓာရုံ ဝတ်ရွတ်စဉ်" ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။

နေ့စဉ် ရွတ်ဆို ထို ညဝါဒ ဝတ်ရွတ်စဉ် များကို ယနေ့အထိ မဟာဂန္ဓာရုံ သံဃာတော် ၆ ထု ကျော်တို့လည်း ညဝါဒအချိန်၌ ရွတ်ဆိုနေကြ၏၊ ဂန္ဓာရုံတိုက်ခွဲ ကျောင်းတိုက်များ၌လည်း နံနက်စောစော ညဝါဒချိန် သတ်မှတ်၍ ၎င်း ဝတ်ရွတ်စဉ်များကို ရွတ်ဆိုနေကြပါသည်။

ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင် ယခုအခါ ၎င်းဝတ်ရွတ်စဉ်များ တစ်မူတည်း တစ်မျိုးတည်းဖြစ်စေရန်နှင့် အလားတူ ရွတ်ဆို ပွားများလိုသော သံဃာတော်များ, အမျိုးကောင်းသား, အမျိုး

ကောင်း သမီးများလည်း ရွတ်ဆို ပွားများနိုင်ကြစေရန် ရည်သန်၍ ဤ "မဟာဂန္ဓာရုံဝတ်ရွတ်စဉ်" ကို စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ် လုပ်ဆောင်ရသည် ဖြစ်ပါသတည်း။

နာယက ဆရာတော်များ
မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်
အမရပူရမြို့။

၁၃၄၃-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁) ရက်၊ သောကြာနေ့

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်၏

သာသနာရေး ဩဝါဒလင်္ကာ

၁။ ရှင်တော်ဘုရား-သားတော်များဟု,
မှတ်သားစေရ သံဃာမည်၊
သံဃာဆိုက နှစ်မျိုးရသည့်,
ပရမတ္ထ သမ္မုတိ၊
တရားသိကာ-ရိယာဖြစ်မှ,
ပရမတ္ထ မခေါ်ကြသည်၊
သမ္မုတိဆို-ထိုသံဃာ၌,
ဆိုးကောင်း နှစ်ဝ ရှိကြသည်။

၂။ ပစ္စည်းလေးဖြာ လှူရှာကြသည့်,
ဗုဒ္ဓဝါဒ ဤတိုင်းပြည်၊
အကောင်းကိုသာ ကိုးကွယ်ကြဖို့,
စိတ်မှာ နိစ္စ ထားရမည်၊
အကောင်းတွေက အသက်ဒမလို့,
သာသနာရေး ဆောင်ဆင့်ပြီ၊
မဆောင်နိုင်သော် ဘာသာပျက်၍,
သာသနာ့သက် ဆုံးလိမ့်မည်။

အမှာစာ

အိပ်ရာမှထ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်၌ နံနက်အရုဏ်မတက်မီ တစ်နာရီကြိုထင်၍ တုံးကြီးခေါက်လိုက်လျှင် (ငယ်လွန်းသော သာမဏေနှင့် ဦးသူတော်မှ လွဲ၍) သံဃာအားလုံး အိပ်ရာမှထပြီး မျက်နှာသစ်, ကျင်ကြီးကျင်ငယ်အမှု ပြုပြီးနောက် သင့်လျော်သော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် တရားတစ်မျိုးမျိုးကို နှလုံးသွင်းကာ ငြိမ်ဆိတ်စွာ နေကြရပါသည်။

နံနက်ဆွမ်းစား အရုဏ်တက်၍ တုံးကလေး ခေါက်သောအခါ အဆာပြေ လေမထရုံမျှ ငံပြာရည်, ပဲပြုတ်, ရေနွေးကြမ်းဖြင့် ဆွမ်းစားကြရပါသည်၊ (အချို့လည်း ယာဂု သောက်ကြသည်။)

သြဝါဒနာ အရုဏ်တက်ပြီးနောက် ၂၅ မိနစ်လောက် ကြာလျှင် (သြဝါဒတုံး) ဟု ခေါ်အပ်သော တုံး ခေါက်ပါသည်၊ ထိုအခါ မကျန်းမာသူနှင့် ကျောင်းစောင့်ကို ချန်၍ ကျန်သံဃာအားလုံးပင် သတ်မှတ်ထားအပ်သော ကျောင်းဆောင်သို့ သြဝါဒနာယူရန် သင်္ကန်း လက်အစောဆုံး, နေရာထိုင် လက်ယာ ပခုံးပေါ်တင်ကာ လက်အုပ်ချီလျက် ဂါရဝရှိစွာ ဝင်ကြရပါသည်။

ဝတ်ရွတ်စဉ်ဆို ကော်အော်ကလေး စုဝေးမိလျှင် ရှေးဦးစွာ ဘုရားဂုဏ်တော်, တရားဂုဏ်တော် သံဃာဂုဏ်တော် ပါဠိ အနက်ကို ထက်ဝက်ပုဒ်စီ အလှည့်ကျ ညီညီညာညာ ရွတ်ဆို၍ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ကြီး စီစဉ်တော်မူခဲ့သော သီလ,

သမ္ဗုဒ္ဓေ, ပညာ, တိုးပွားဖွယ်ရာ သံဝေဂ ဖြစ်ဖွယ်ရာ ဝကားပြေ-ဂါထာ, လင်္ကာ, သံပေါက်များကို အလှည့်ကျ ရွတ်ဆိုကြရပါသည်၊ ထိုသြဝါဒအချိန်၌ နေ့စဉ် ရွတ်ဆိုအပ်သော ဂါထာ စသည်များပင် "ဝတ်ရွတ်စဉ်" ဟု နာမည်တွင်နေပါသည်။

ဝတ်ရွတ်စဉ် ၂ မျိုး

မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်၌—

၁။ နံနက် သြဝါဒအချိန်တွင် ရွတ်ဆိုအပ်သော သြဝါဒ ဝတ်ရွတ်စဉ်၊

၂။ ညဉ့် ဘုရားဝတ်တက်ချိန်ဝယ် ရွတ်ဆိုအပ်သော ညဉ့် ဝတ်ရွတ်စဉ် ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိရာ ဤ ကျမ်းငယ်ပါ ဝတ်ရွတ်စဉ်မှာ သြဝါဒ ဝတ်ရွတ်စဉ် ဖြစ်ပါသည်၊ ညဉ့်အချိန်မှာမူ (က) ပစ္စဝေက္ခဏာ, လိင်, ဒဏ် ဆေးမှိုယ, ဗုဒ္ဓ ခန္ဓကဝတ်, ဓုတင် တေရသ, ၃၂-ကောဋ္ဌာသ, ဒသဓမ္မသုတ်-ပါဠိ အနက်၊ (ခ) ပါတိမောက်၊ (ဂ) ပရိတ်တော်များ၊ (ဃ) ဓမ္မစကြာ စသော သုတ်တော်များ၊ (င) ပဋ္ဌာန ပစ္စယုဒ္ဒေသ, ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်များကို အလှည့်ကျ ရွတ်ဆိုကြရပါသည်။

ဒါန သီလ ဘာဝနာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ အရေးတကြီး သိရမည့် ကျင့်နည်း, ကျင့်ရမည့် ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း နားလည် စေရန် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်သည် ၁၃၂၅ – ခုနှစ်လောက်က နံနက်

ပြဒါး ပေးချိန်၌ (စိတ်ထဲမှာ သိရုံမျှမက) နှုတ်မှာ တက်၍ သွက်သွက်လက်လက် ရွတ်ဆိုနိုင်အောင် ဆိုရိုး " ဝတ်ရွတ်စဉ် " အဖြစ်ဖြင့် စီစဉ်တော်မူခဲ့ပါသည်၊ ထို အခန်းကိုလည်း၊ ဤကျမ်း ငယ်၌ ထည့်သွင်းထားပါသည်။

ပရိတ်တော် ၁၃၂၉ – ခုနှစ်၌မှ သာရေး နာရေး ကိစ္စများ၌ ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသော ရတနသုတ်တော်၊ မေတ္တသုတ် တော် စသော ပရိတ်များ၏နိဿယကို ပြဒါးပေးချိန်၌မှင် တစ်နေ့ လျှင် တစ်ဂါထာစီအောက် ပို့ချတော်မူခဲ့ပါသည်၊ ထိုနိဿယများ ကိုလည်း ဤ၌ ပြထားပါသည်။

ညွှန်ကြားချက် ၁၃၃၅ – ခုနှစ် ကဆုန်လ၌ ထူးထူးခြားခြား ရာသီပူပြင်းသဖြင့် အမရပူရမြို့ဝယ် ဝမ်းရောဂါ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားသည် ကျောင်းတိုက် သံဃာများအား ကားကြီး(၁၀)စီးဖြင့် တစ်မြို့လုံးပတ်၍ ပရိတ်ရွတ် ပတ်ရန် စီစဉ်တော်မူလျက်၊ ပရိတ်ရွတ်ပတ်ရာ၌လည်း တန်ခိုး ထက် မြက် အကျိုးရစေရန် နာသူ၊ ရွတ်သူ-နှစ်ဦး၊ လိုက်နာရမည့် အချက် နှင့် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းသို့ ရောဂါမဝင်နိုင်အောင် နေထိုင် စား သောက်နည်းကိုလည်း စနစ်တကျ ညွှန်ပြတော်မူခဲ့ပါသည်။

စုပေါင်းစီစဉ် ထို အားလုံးကို စုပေါင်း၍ ဝေဒါ လင်္ကာ အဖွဲ့မှ ကျမ်းစာ အဖြစ် စီစဉ်လိုက်ပါသည်၊ အမျိုး ကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် နှုတ်တက်အာဂုံ ဆောင်

ပြီး (သို့မဟုတ်) ကြည့်ရှုလေ့လာ၍ သဒ္ဓါ၊ ပညာ တိုးပွားစေအော ကုသိုလ်တရား ကြိုးစားနိုင်ကြပါစေ။

ဂဏဝါစက- စာချဘုန်းကြီးများ
မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
အမရပူရမြို့။

၁၃၄၃-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၅) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့။
၁၉၈၁-ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁) ရက်။

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်	....	၁
ဩဝါဒ ပါတိမောက်	—	၂
စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလအကျိုး	—	၃
စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ	—	၆-၇-၈-၉
သီလမစင်ကြယ်သူ၏ အပြစ်	—	၁၀
စိတ်မထိန်းလျှင် ဘာဝနာအလုပ် မဖြစ်	....	၁၀
ဂုဏ်၊ လာဘ်နှင့် နိဗ္ဗာန် တစ်လမ်းစီ	—	၁၃

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ

ဗုဒ္ဓဘွဲ့တော်	....	၁၃
ဇိနဘွဲ့တော်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်	—	၁၃
ဘုရားပွင့်လာ ကျိုးများစွာ	....	၁၄
စေတနာစစ်လျှင် အကျိုးတူ	....	၁၅

မေတ္တာ ဘာဝနာ

အရပ် ၁၀ မျက်နှာ မေတ္တာပို့	—	၁၆
မေတ္တာအကျိုး ၁၁ မျိုး	—	၁၈

အသုဘ ဘာဝနာ

ဆံပင် စသည်ကို စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှုပုံ	....	၁၈-၁၉

မရဏာနုဿတိ ဘာဝနာ

နောက်ဆုံး သေရမည်	—	၂၄

ဝိပဿနာ အခြေခံ

သံဝေဂဝတ္ထု ၈ ပါး၊ မီး (၁၁) ပါး	....	၂၅

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဝိပဿနာဘာဝနာ		
အဓိဋ် ၆ ပါး ရှုပွားပုံ၊ အသံ့ဥ ဝိပဿနာရှုပွားပုံ	....	၂၆
အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ, အနတ္တာခန္ဓာ	....	၂၇
ပုံလှနိခါနီး ရေးခဲ့သည့် လက်ာ ၁၀ ပုဒ်	....	၂၀
ဆရာတော်အား ကန်တော့သက်ာ	....	၂၀
ဗေဒ ဒူတသုတ်		
ငရဲကြီးရှစ်ထပ်	....	၂၉
ဥဿဒငရဲငယ်များ	....	၃၇
ဒါနခန်း		
ပုညကြိယဝတ္ထု၊ ဒါန ၂ မျိုး	....	၄၂
မသန့်ရှင်းသော ဒါန၊ တိဟိတ်, ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်	....	၄၃
တိဟိတ်, ဒွိဟိတ်, အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်	....	၄၄
အကျိုးကြီး မကြီး	....	၄၅
သီလခန်း		
သီလ ၂ မျိုး, ဥပုသ် ၃ မျိုး	....	၄၇
သီလ ၄ မျိုး	....	၅၀
ဘာဝနာခန်း		
စိတ်သေး နိဟ်ငယ်	....	၅၁
ကမ္မဋ္ဌာန်း	....	၅၃
ကမ္မဋ္ဌာန်း ၂ မျိုး၊ သာသနာ ၂ မျိုး	....	၅၃
သမထ ၄၀, စရိုက် ၆ မျိုး	....	၅၄
ခတုဆုရက္ခ	....	၅၆

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ		
အကြောင်းကောင်း, အကျိုးကောင်း	....	၅၇
ကျေးဇူးများ, ကျေးဇူးဆယ်	....	၅၈–၅၉
စိတ်ကြည်လင်, ဉာဏ်တော်ကြီး, သဒ္ဓါပညာတိုး	....	၆၁
မေတ္တာဘာဝနာ	....	၆၃
အသုဘဘာဝနာ	....	၆၄
မရဏာဿတိဘာဝနာ	....	၆၆
ဝိပဿနာဘာဝနာ		
သီလဝိသုဒ္ဓိ	....	၆၉
စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ, ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ	....	၇၀
ခန္ဓာဝန်, ရုပ်အရာကိုရှုပုံ	....	၇၁
နာမ်အရာကို ရှုပုံ	....	၇၂
ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးကို ဣရိယာပုထ်လေးပါးဖြင့် ရှုပုံ	....	၇၃
စတုရာရက္ခနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်		
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ, မေတ္တာ, အသုဘ	....	၇၆
မရဏာဿတိ	....	၇၇
မေတ္တာပို့နည်း		
ကျောင်းတိုက် သံဃာ, နတ်, ဆွမ်းခံရွာ	....	၇၈
အရပ် ၁၀ မျက်နှာ	....	၇၉
မရဏာဿတိ ပွားနည်း		
သေခြင်း, ဆင့်တင့်အောင် နှလုံးသွင်း	....	၈၀
ပြည့်စုံမှု ပျက်စီးမှု	....	၈၁

အကြောင်းအရာ

အားလုံးသေရ, ဆေးရန်များ
အသက်အားနည်း, အပိုင်းအခြား မရှိ
အနှစ်ဖောက်ယူအလွန်ဆိုး ဝိပဿနာ
သံသာရာဆောင်များ၏ ညွှန်ကြားချက်
ဆရာဝန်၏ ညွှန်ကြားချက်

ပရိတ်အချီ

ပရိတ်နာသူ အင်္ဂါ
ပရိတ်ရွတ်သူ အင်္ဂါ

ပရိတ်ကြီး နိဿယ

နတ်ပင့်
ရတနသုတ် ပါဠိ
ရတနသုတ် နိဿယ
မေတ္တသုတ် ပါဠိ
မေတ္တသုတ် နိဿယ
ခန္ဓသုတ် ပါဠိ
ခန္ဓသုတ် နိဿယ
ဝဋ္ဋသုတ် ပါဠိ
ဝဋ္ဋသုတ် နိဿယ
မောဠျှင်သုတ် နိဿယ
ပါဠိတော် မောဠျှင်သုတ်နိဿယ

ဤကျောင်းတိုက်၌

၁။ စိတ်ကောင်းရှိဖို့က — ပထမ။

၂။ ဝိနည်း လေးစားဖို့က — ဒုတိယ။

၃။ ကျန်းမာဖို့က — တတိယ။

၄။ သန့်ရှင်းဖို့က — စတုတ္ထ။

၅။ အဝတ်အစား တတ်ဖို့က — ပဉ္စမ။

၆။ အနေအထိုင်တတ်ဖို့က — ဆဋ္ဌမ။

၇။ အပြောအဆို တတ်ဖို့က — သတ္တမ။

၈။ အသွားအလာ တတ်ဖို့က — အဋ္ဌမ။

၉။ စည်းကမ်း လိုက်နာဖို့က — နဝမ။

၁၀။ စာတတ်ဖို့က — ဒသမ။

ဤ (၁၀) ချက်ကို အစဉ်အတိုင်း ရရှိကြပါ၏။

အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်

နံနက်ဩဝါဒ

ဝတ်ရွတ်စဉ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်

ကမ္မဿကောမှိ ကမ္မဒါယာဒေါ, ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု ကမ္မပ္ပဋိသရဏော၊ ယံ ကမ္မံ ကရိဿာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ တဿ ကမ္မဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿာမိတိ, ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။

အဟံ — ငါသည်၊ ကမ္မဿကော — ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသည်၊ ကမ္မဒါယာဒေါ — ကံ၏ပေးအပ်သော အမွေကို ခံယူရသည်၊ ကမ္မယောနိ — ကံဟူသော အကြောင်းရှိသည်၊ ကမ္မဗန္ဓု - ကံဟူသော ဆွေမျိုးရှိသည်၊ ကမ္မပ္ပဋိသရဏော - ကံဟူသော လဲလျောင်းရာ ရှိသည်၊ အမှိ — ဖြစ်ပါ၏ကား၊ ကလျာဏံဝါ — ကောင်းသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ ပါပကံဝါ — မကောင်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ယံ ကမ္မံ — အကြင် ကံကို၊ ကရိဿာမိ — ပြုလိုက်အံ့၊ တဿ ကမ္မဿ — ထို ကံကောင်း ကံဆိုး, အမျိုးမျိုး၏၊ ဒါယာဒေါ — အမွေခံသည်၊

ဘဝိဿာမိ—ဖြစ်ရမှာပါတကား၊ ဣတိ—ဤအကြောင်းကို၊ ပဗ္ဗဇိတေန – သာသနာ့ဝန်ထမ်း, ရဟန်း သာမဏေသည်၊ အဘိဏှံ – နေ့စဉ်မပြတ်၊ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ– ဆင်ခြင်ထိုက်၏။

ဩဝါဒ ပါတိမောက်ဂါထာ

၁။ ခန္တီ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ,
နိဗ္ဗာနံ ပရမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ၊
န ဟိ ပဗ္ဗဇိတော ပရူပဃာတီ,
န သမဏော ဟောတိ ပရံ ဝိဟေဌယန္တော။

တိတိက္ခာ—မိမိကာသာ, အရာရာဝယ်, အသာမစံ, အနာခံခြင်း ဟူသော၊ ခန္တီ - ဖတောင်ဆောင်ကျကျ, မကြဲ့စည်ပဲ, ခန္တီတရား, ကိုယ်မှာ ထားခြင်းသည်၊ ပရမံ တပေါ – အကျင့်တရား , များ အပြားထက် , ထူးခြား လွန်ဇင့် , အသာဆုံး အကျင့် ဖြစ်ပါပေ သတည်း၊ ဗုဒ္ဓါ – ဂင်္ဂါသဲတူ, ပွင့်တော်မူသည့်, ဆူဆူထွဋ်ထား, မြတ်ဘုရားတို့သည်၊ နိဗ္ဗာနံ—ဒုက္ခခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းရာမှန်, အေး နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပရမံ - မဂ် ဖိုလ် ရှစ်တန် , ဓမ္မကွန်ထက်, ကဲလျှံလွှမ်းဖုံး, အမြတ်ဆုံးတရား ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ - ရဟန္တာသုတ်သာ, မြတ်သစ္စာဝယ်, သေချာထုတ်ဖေါ်, ဟောပြောတော်မူကြကုန်၏။

ပရူပဃာတီ – ရှင် လူအများ, ကိုယ် နှုတ်အားဖြင့်, ထိပါး ပုတ်ခတ် ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ န ဟိ ပဗ္ဗဇိတော – ဒေါသကိုဖြုတ် , မနှင်ထုတ်သဖြင့်, အဟုတ်အစစ်, ပဗ္ဗဇိတ မဖြစ် နိုင်ချေ၊ ပရံ – ကိုယ်မှတစ်ပါး, ရှင် လူများတွင်, သနားဖွယ်ရာ,

အပြစ်ပြောကို၊ ဝိဟေဌယန္တော ကရုဏာကင်း, မေတ္တာ ရှင်း၍, နှိပ်နှင်းပုတ်ခတ်, ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမဏော — ကိလေသာငြိမ်းအေး, အပူဝေးမှု ခေါ်ဆိုရသည့်, သမဏ အစစ် သည်၊ န ဟောတိ — သမဏအမှန်, သူဝန်ခံလည်း, ဟန်စင်စစ်, မဖြစ်နိုင်စတော့ချေ။

၂။ အနူပဝါဒေါ အနူပဃာတော,
ပါတိမောက္ခေ စ သံဝရော၊
မတ္တညုတာ စ ဘတ္တသ္မိံ,
ပန္တဉ္စ သယနာသနံ။

သဗ္ဗပါပဿ— ယုတ်မာသောသွမ်း, ဟောဒရမ်းသမှု, အကုသိုလ် အစုစုကို၊ အကရဏံ — လုံးဝ ပြောင်စင်အောင်, ရှောင်ကြဉ်သမှု, မပြုလုပ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ကုသလဿ — ဈာန မဟဂ္ဂုတ်, လောကုတ်အထိ, ရှိရှိသမျှကုသလကို၊ ဥပသမ္ပဒါ-တစ်ဆင့်တစ်ဆင့်, ရင့်ထက် ရင့်၍ , မလင့်ပုံမေ, ပြည့်စုံစေခြင်းလည်းကောင်း၊ သ စိတ္တ ပရိယောဒပနံ — မိမိစိတ်ရင်း, ပွတ်သစ်ဝင်းအည့်, ခရှသင်း အခေ , ဖြူစင်စေခြင်းလည်းကောင်း၊ ဧတံ — အကုသိုလ်ကင်း, ကုသိုလ်သွင်း၍, စိတ်ရင်းစင်ရိုး, ဤ ၃ မျိုးသည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ — ဂင်္ဂါ သဲတူ, ပွင့်တော်မူသည့်, ဆူသူထွဋ်ထား, မြတ်ဘုရားတို့၏၊ သာသနံ- လိုရင်းနှုန်းပြ, ထုံးအရဖြင့်, သုံးကြွပစေ, ဆုံးမတော်မူချက်ပါ ပေတည်း။

၃။ အနူပဝါဒေါ အနူပဃာတော,
ပါတိမောက္ခေ စ သံဝရော၊
မတ္တညုတာ စ ဘတ္တသ္မိံ,
ပန္တဉ္စ သယနာသနံ၊
အဓိစိတ္တေ စ အာယောဂေါ,
ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ။

အနူပဝါဒေါ - သူတစ်ပါး၌ ဖြစ်ပွားတတ်လင့်, ပြုအကျင့်ကို, နှုတ်ဖြင့် မဲ့ရွဲ့, မကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အနူပဃာတော - ရှင်လူအများ, ကိုယ်စိတ်အားဖြင့်, ထိပါးသတ်ညှဉ်း, မဖျက်ဆီးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခေ - ဝိနည်း၊ ပိဋကတ်, အရုပ်ရုပ်ဝယ်, ပညတ်ထုတ်ဖော်, ပါတိမောက် သီလတော်၌၊ သံဝရော စ - အဒ္ဓါတရား, သတိထား၍, ကြီးမားလွန်မင်း, စောင့်စည်းခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တသ္မိံ - မစားရလျှင်, သက်မရှင်၍, နေ့စဉ်စားရ, ဆွမ်းပစ္စည်းဟူသော အာဟာရ၌၊ မတ္တညုတာ စ - ခံယူသောခါ, စားသုံးရာဝယ်, ကိုယ်မှာလိုသမျှ, အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို သိသူ၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ပန္တဉ္စ သယနာသနံ - ရှင်လူ သီးသီး, အနီးရောက်နည်းသည့်, တိုက်ကြီး စွန်ဖျား, တောကျောင်းများဝယ်, တစ်ပါးတည်းပျော်, မွေ့လျော်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အဓိစိတ္တေ - ဝိပဿနာအခြေခံ, သမာပတ်စျာန်နှင့်, ရှစ်တန် ဖိုလ်မဂ်, အလွန် ထက်သော စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ်၌၊ အာယောဂေါ စ - ယနေ့နက်ဖြန်, ရမည့်ဟန်ဖြင့်, မှန်မှန်ကြိုးကုတ်, အားထုတ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဧတံ - အနူပဝါဒ, စသည်အပြား, ဤ ၇ ပါးသည်၊

ဗုဒ္ဓါနံ – ဂဂ်ါသဲဘူ, ပွင့်တော်မူသည့်, ဘုရားသူ့ရှင်တော်, မြတ်ဘုရား တို့၏၊ သာသနံ – လိုရင်းနှုန်းပြ, ထုံးအရဖြင့်, သုံးကြွယ်ပဒေ အဆုံး အမတော် ပါဠိပတည်း။

စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလအကျိုး

သာသနေ ကုလပုတ္တာနံ,
ပတိဋ္ဌာ နတ္ထိ ယံ ဝိနာ၊
အာနိသံသ ပရိစ္ဆေဒံ,
တဿ သီလဿ ကော ဝဒေ။

သာသနေ– ကမ္ဘာ့ ကမ္ဘာ, လွန်လေပါလည်း, တစ်ခါဘယ်ဖန်, ကြုံရန်ခဲစပ်, အမြတ်ရတနာ, သာသနာတော်မြတ်ကြီး၌၊ ကုလ ပုတ္တာနံ –မျိုးရိုးကိုယ်ကျင့်, အစုံတင့်၍, ထင့်ထင့်ကြီးစား, အမျိုး ကောင်းသားတို့၏၊ ယံ သီလံ–စတုပါရိ, သုဒ္ဓိလေးဖြာ, သိက္ခာညီမျှ, အကြွင်သို့သော သီလကို၊ ဝိနာ – ကိုယ်နှုတ် နှလုံး မစောင့်သုံးပဲ, ရှိမှန်းသောအား, ကြဉ်ဖယ်ထားရ၍၊ ပတိဋ္ဌာ နတ္ထိ–သမာဓိ ပညာ, တက်ဖို့ရာလျှင်, တည်ရာအခြေ, မရှိနိုင်တော့ချေ၊ တဿ သီလဿ– သစ္စာဝိဓကောင်း, ပညာကောင်းဖို့, အကြောင်းရင်းမှန်, ထိုအားခြံ သီလ၏၊ အာနိသံသပရိစ္ဆေဒံ – ကိုယ့်မှာ တိုးတက်, အကျိုးချင်း, အကျိုးဆက် အပိုင်းအခြားကို၊ ကော– နတ်နှင့် လူဝယ်, အဘယ် သူတစ်ယောက်သည်၊ ဝဒေ – အကုန်အစင်, စုံအသင်ဖြင့်, ခုံမင် သော့မနု, သဘောကျအောင်, ပြောပြနိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ

ပါတိမောက္ခံ ဝိသောဓေန္တာ,
အပ္ပေဝ ဇီဝိတံ ဇဟေ၊
ပညတ္တံ လောကနာထေန,
န ဘိန္ဒေ သီလသံဝရံ။

ပါတိမောက္ခံ – ဝိနည်း ပိဋကတ်, အရပ်ရပ်၌, ပညတ် ထုတ်ပေါ်, သိက္ခာပုဒ် သီလတော်ကို၊ ဝိသောဓေန္တာ – မကျိုးမပေါက်, မညှိုးပျောက်ပဲ, တိုးတောက်စေချင်, သုတ်သင်သူသည်၊ ဇီဝိတံ–လွန်စွာစုံမက်, ကိုယ့်အသက်ကို၊ အပ္ပေဝ ဇဟေ–မဝံ့တဝံ့, ရှိ.တာရှိ.ဖြင့် တွန့်ကာ လွန့်ကာ, စွန့်လိုက်ရစေကာမူ၊ လောကနာထေန – ပြုပျှာ လူ နတ်, မြတ်ဘက် မြတ်သည့်, နတ်နတ်ထွတ်ထား, ဘုရားသည်၊ ပညတ္တံ – အာဏာတော်မြတ်, မိန့်တော်မှတ်၍, ပညတ်ထုတ်ပေါ်, ဟောပြတော်မူအပ်သော၊ သီလသံဝရံ-ကိုယ် နှုတ် နှစ်ထွေ စောင့်စည်းစေဖို့, ကုဋေ ကိုးထောင်, ကျော်ခေါင် မြင့်ဟီး, သီလတော်ကြီးကို၊ န ဘိန္ဒေ – အမိန့်တော်ချက်, ဦးထိပ်ရွက်၍, မဖျက်မိစေ, စောင့်စည်းသင့်ပေ သတည်း။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

စက္ခုနာ သံဝရော သာဓု,
သာဓု သောတေန သံဝရော၊
ဃာနေန သံဝရော သာဓု,
သာဓု ဇိဝှါယ သံဝရော၊
ကာယေန သံဝရော သာဓု,
သာဓု မနေန သံဝရော။

စက္ခုနာ – အကြောင်းစက္ခု, တင်စားပြုသည့်, စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်၊ သံဝရော – အဘိဇ္ဈာနှင့်, ဗျာပါဒေါသ, မဖြစ်ရအောင်, နေ့ ည စောင့်ကြပ်, သတိထားခြင်းသည်၊ သာဓု - ခုဘားမခ, နောင်အေးမြဖို့, ဘဝတာရှည် (ရှေ့), ကောင်းမြတ်လှပေ၏။

သောတေန– အကြောင်း သောတ, တင်စားရသည့်, သောတဝိညာဉ်ဖြင့်၊ သံဝရော – အဘိဇ္ဈာနှင့်, ဗျာပါဒေါသ, မဖြစ်ရအောင်, နေ့ည စောင့်ကြပ်, သတိထားခြင်းသည်၊ သာဓု – ခုဘားမခ, နောင်အေးမြဖို့, ဘဝတာရှည်(ရှေ့), ကောင်းမြတ်လှပေ၏၊

ဃာနေန – အကြောင်း ဃာန, တင်စားရသည့်, ဃာနဝိညာဉ်ဖြင့်၊ သံဝရော – အဘိဇ္ဈာနှင့်, ဗျာပါဒေါသ, မဖြစ်ရအောင်, နေ့ည စောင့်ကြပ်, သတိထားခြင်းသည်၊ သာဓု – ခုဘားမခ, နောင်အေးမြဖို့, ဘဝတာရှည် (ရှေ့), ကောင်းမြတ်လှပေ၏။

ဇိဝှါယ – အကြောင်းဇိဝှါ, တင်စားရသည့်, ဇိဝှါဝိညာဉ်ဖြင့် ၊ပေ၊သာဓု – ခုဘားမခ, နောင်အေးမြဖို့, ဘဝတာရှည် (ရှေ့), ကောင်းမြတ်လှပေ၏။

ကာယေန — အကြောင်းကာယ, တင်စားရသည့် ကာယ ဝိညာဉ်ဖြင့်၊ ပေ၊ သာဓု — ခုနကားမခ, နောင်ဝင် အေးမြဖို့, ဘဝတာရှည် (ချေ), ကောင်းမြတ်လှပေ၏။

မနသာ — ဘဝင်မနော, တင်စားပြောသည့်, မနောခေါ်တွင်, မနောဝိညာဉ်ဖြင့်၊ သံဝေဂ၊ ပေ၊ သာဓု — ခုနကားမခ, နောင်ဝင် အေးမြဖို့, ဘဝတာရှည် (စေ), ကောင်းမြတ်လှပေသတည်း။

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ

အာနန္ဒာနန္ဒာယ စိတ္တံပိ,
အစနုတ္တာ ဝိတက္ကတော၊
အာဇီဝံ ပရိသောဓေယျ,
သဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိတော ယတိ။

ဝိစက္ခဏော — ဘုရားမျက်နှာ, သာသနာနှင့်, ကိုယ့်မှာ နောင်ရေး, မျှော်တွေး ဆင်ခြင်, ပညာရှင်လည်း ဖြစ်ပေထသော၊ သဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိတော — ဘယာ မဟုတ်, သဒ္ဓါတွက်ကြောင့်, ခွါထွက်သမှု, ရဟန်းပြုခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ ယတိ — သာသနာ့ဝန်, အားသွန်ကြိုးပမ်း, ထမ်းဖို့ ရည်ရော်, ရဟန်းတော်သည်၊ အာနန္ဒာနန္ဒာယ- ဘုရားစက်ဆုပ်, လွန်သေးနုပ်သည့်, အယုတ်တမာ, ဆေးဖြာပစ္စည်း, ရှာမှီးနည်း၌၊ စိတ္တံပိ — ပြုလုပ်ဖို့ရန်, စိတ်အကြံကိုမျှလည်း၊ အစနုတ္တာ — သာသနာ့ အရှိန်, ကိုယ့်အရှိန်ဝယ်, ဂုဏ်သိရညစ်စေ, မဖြစ်စေပဲ၊ အာဇီဝံ—တစ်သက်လျာမျှ, တစ်ဝမ်း စဖို့, တခဏအတွက်လေး, အသက်မွေးကို၊ ပရိသောဓေယျ —

စန်းကျင် ခပင်း, ပြစ်မျိုး ကင်းစေအောင်, ရှင်းလင်း သုတ်သင်ရာ သတည်း။

ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ

ဓာတု, ပဋိကူလ, ဝိပဿနာပစ္စဝေက္ခဏာ

ဖိနပ်, ဆီမီးကို အသုံးပြု၍ ဤ ယခုခန္ဓ ရှေ့နောက် အချက်နှစ်ခု အကြား သုံးဆောင် မှီဝဲအပ်သမျှ သင်္ကန်း, ဆွမ်း, ကျောင်း, ဆေး, ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ကစားစံမယ်, ပြူးရယ်မာန်ကြွ, လှပစရဆင်း, ပြည့်ဖြိုးခြင်းငှါ သုံးဆောင်အပ်သည် မဟုတ်ပါ။

နိဿတ္တ, နိဇ္ဇီဝ၊ အဗျာကတ, သုည၊ ဓာတ်ရုပ်အစေ့၊ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ အသုဘအရိုးစုဖြစ်သော ဤကိုယ်ခန္ဓာ အတွင်း အပြင် ရောဂါ ဘေးဘယာ ကင်းကွာ၍ ကျန်းမာချမ်းသာ အသက်ရှည်ကြာစွာ တည်နေလျက်....

စာပေ ကျမ်းဂန် သင်အံ လေ့လာနိုင်ခြင်း, သီလ, သမာဓိ, ဝိပဿနာ ရဟန်းတရားကို ပွားများ အားထုတ်နိုင်ခြင်း အကျိုးငှါ မှီဝဲ သုံးဆောင်ပါသတည်း။

အကျဉ်း ဆင်ခြင်နည်း—

အသက်ရှည်ကြာ, ဘေးရောဂါတို့,
ကိုယ်မှာမဏပ်, ပရိယတ်နှင့်,
ပဋိပတ်ရေး, မျှော်ထောက်ဖေး၍,
ဤဆေး ဤဆွမ်း, ဤသင်္ကန်းနှင့်,
ရှင်လန်းဖွယ်ကောင်း, ဤစံကျောင်းကို,
မှီအောင်း သုံးစွဲပါသတည်း။

သီလမစင်ကြယ်သူ၏ အပြစ်

ပိဏ္ဍာပါတသ အယောဂုဠဿ၊
အယောပဋ္ဋဿ စီဝရံ၊
ဝိဟာရော အယောကုမ္ဘိဝ၊
သတ္တိမဝေဓော အာဠဝီ။

အဓိ — ထို သီလ သိက္ခာ၊ ကောင်းစွာမစင်၊ ပုထုဇဉ်ဆိုး၊ ရဟန်းမျိုး၏၊ ပိဏ္ဍာပါတ — ဒကာ ဒကာမ၊ သဒ္ဓါကြ၍၊ ထည့်ဝရ လှူဒါန်း၊ စားဖွယ် ဆွမ်းသည်လည်း၊ အယောဂုဠဿ — အရှိန်ရဲရဲ၊ မီးလျှံစွဲသည့်၊ သံခဲ သံလုံး၊ သံတုံးတွေနှင့် တူလှလေ၏၊ စီဝရံ — ကိုယ်ဝယ် ဆင်မြန်း၊ ဝတ်သင်္ကန်းသည်၊ အယောပဋ္ဋဿ — အရှိန်ကြီးမား၊ မီးလျှံဝါးသည့်၊ သံပြားကြီးနှင့် တူလှလေ၏၊ ဝိဟာရော — သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျောင်း၊ နေရာကျောင်းသည်၊ အယောကုမ္ဘိဝ — ဝန်းကျင် တောက်ပြောင်၊ ရဲရဲလောင်ညီး၊ သံအိုးကြီးနှင့် တူလှလေ၏၊ အာဠဝီ — လှူသူအားလုံး၊ ကိုင်းညွတ်ရှိုး၍၊ ရှင်ပြုံး ကြည်ညို၊ ရှိခိုးသ မြတ်နိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးကြခြင်းသည်၊ သတ္တိမဝေဓော — အရောင်လက်လက်၊ မြမြထက်သည့်၊ လှံရွက်ကို မိုး၊ ဝိုင်း၍ထိုးသည်နှင့် တူလှလေသတည်း။

စိတ်မထိန်းလျှင် ဘာဝနာအလုပ်မဖြစ်

ကာတိယံ ဧရေယျ သာမညံ၊
စိတ္တံ စေ န နိဝါရယေ၊
မဒေ ပဒေ ဝိသီဒေယျ၊
သင်္ကပ္ပါနံ ဝသာနုဂေါ။

စိတ္တံ – အာရုံအများ, လှည့်လည်သွားလျက်, ကျက်စားရှိနေ, စိတ်လေ စိတ်လွင့်ကို၊ ဧ ဝ နိ ၀ ါရယေ - ထိုကဲ့သို့အား, သတိ ထား၍, မဘားမြစ်နိုင်အောင်ရှိစေသော်၊ ကတိပာံ– ဘယ်နှစ် ဘယ်လ, ဘယ်ရက်ကျမှ၊ သာမညံ - ကိစ္စလာသာခန်း, လွတ်ငြိမ်းချမ်းသည့်, ရဟန်းစင်စစ်,ဖြစ်ဖို့အကြောင်း,ကောင်းသော ဘာဝနာအလုပ်ကို၊ စရေယျ – လုံ့လ ရင့်သန်, အသင့်မှန်အောင်, ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ်, အားထုတ်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း၊ သင်္ကပ္ပါနံ – ကာမ ဗျာပါ, ဝိဟိံသာဟု, ယုတ်မာ သုံးလီ, အကြံအစည်တို့၏၊ ဝသာနုဂေါ– အလိုအကြိုက်, ကိုယ့်စရိုက်ကို, မိုက်မိုက်မှားမှား, လိုက်စားနေသည်ဖြစ်၍၊ ပဒေ ပဒေ–သွား, ရပ်, ထိုင်, လျောင်း, လိုရာပြောင်း၍, အကြောင်း အားလျော်စွာ, ဣရိယာပုထ်တိုင်း၌၊ ဝိသီဒေယျ – ဘာဝနာအလုပ်, အားမထုတ်မဲ့, ဆုတ်ဆာ ဆုတ်ဆာ, နစ်မြုပ်၍နေရာ၏။

ဂုဏ်,လာဘ်နှင့် နိဗ္ဗာန် တစ်လမ်းစီ

အညာ ဟိ လာဘူပနိသာ,
အညာ နိဗ္ဗာနဂါမိနီ၊
ဧဝမေတံ အဘိညာယ,
ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော၊
သက္ကာရံ နာဘိနန္ဒေယျ,
ဝိဝေက မနုဗြူဟယေ။

လာဘူပနိသာ – လာဘသက္ကာ, ရဖို့ရာဟု, ဂုဏ်ဝါမျှော်ချင့်, ပြုအပ်သော အကျင့်သည်၊ အညာ-နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း, အကျင့်

ကောင်းမှု ရှိ၍ စောင်းသောအသား၊ တစ်မျိုးတစ်ခြား၊ တစ်ပါးတည်း၊ နိဗ္ဗာန်ဂါမိနီ — ရုပ်နာမ် ခပ်သိမ်း၊ ချုပ်ငြိမ်းဖို့ရန်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း၊ ကောင်းသောအကျင့်သည်၊ အညာ—ဂုဏ်လာဘ် မျှော်ကိုး၊ အကျင့်ဆိုးမှ၊ တစ်မျိုးတစ်ခြား၊ တစ်ပါးသာတည်း၊ ဝေ-ဤသို့သွားလမ်း၊ ခွဲခြမ်းသောအား၊ နှစ်မျိုးနှစ်စားဖြင့်၊ တော မဂ္ဂ — သံသရာလည်ရန်၊ အပါယ်စံနှင့်၊ နိဗ္ဗာန်မြန်းဖွယ်၊ လမ်းနှစ်သွယ်ကို၊ အတိညာယ — သို့လော သို့လော၊ မတွေးတောပဲ၊ သဘောအရှိ၊ ဟုတ်တိုင်းသိ၍၊ ဗုဒ္ဓဿ-သီရန်မှန်ကာ၊ မကျန်ရအောင်၊ လုံးဝသိမြင်၊ ဘုရားရှင်၏၊ သာဝကာ — ကရုဏာလုံ့ဆော်၊ မေတ္တာတော်ဖြင့်၊ မဟာမေဖါ ညွှန်ပြ၊ မြတ်ဓမ္မကို၊ အာရုံပုံသော၊ လိုက်နာ၍နေသော၊ ဘိက္ခု — သံဃာတော်အား လာ၍ညွှန်ရေးကို၊ မျှော်တွေးရှုတောင်း၊ ရဟန်းကောင်းသည်၊ သက္ကာ ရုံ—ဒကာ ဒကာမ၊ သဒ္ဒါကြ၍၊ ဒါနဟု ခေါ်၊ ပူဇော် သက္ကာရကို၊ နာတိနဒွေယျ — မရအသော် တာ၊ ရအော် ကြ၍၊ အားရခင်မင်၊ လိုချင်တောင့်တ၍ မနေရာ၊ ဝိဝေကံ-အပေါ်ကိုရှောင်း၊ အပေါင်းကိုခွါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာဝယ်၊ ဘာဝနာနှစ်ရုပ်၊ အမာပတ်ကို၊ အနုမြူဟာယေ- ဆစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့်၊ ရှင်သထက်ရင့်အောင်၊ မလင့်ပုံသော၊ တိုးပွားစေရာ၏။

ဗုဒ္ဓဘွဲ့တော်

လက္ခဏာတော်ကြီး ငယ်, အသွယ်သွယ်မြှင့်, သပ္ပါယ် လှစွာ, ကိုယ်အင်္ဂါငယ်, ပါရမီတော်အဟုန်, ကိုယ်လုံး ခြံရံ, မွှမ်းထုံသင်းကြူ, သယမ္ဘူဟု, ဉာဏ်တုကင်းသယ်, အနုဟတ်ဖြင့်, အပ်ပြတ်ခပင်း, ကိလေ ရှင်းသား, ဉာဏ်ရှင်းမဟာ, ဂရုဏာနှင့်, သပ္ပသနမ္ဗောဓိ, အစရှိ လတ်, ဉာဏ်တော်မြတ်အံ့, ကိန်းဝပ်စံပျော်, ခန္ဓာပေါ် ငယ်, ဘွဲ့တော်ဗုဒ္ဓ, တင်ရပါသည်.... လောကထွတ်ထား, မြတ်ဘုရား။

ဇိနဘွဲ့တော်

ဘုန်းတော်ထိန်လျှမ်း, ကျွန့်ထိပ်ပန်းကား, အငုမ်း နှိမ်နင်း, နယ်ပယ်တွင်းမှ, လွတ်ကင်းလွတ်ပြေး, မာရ် နတ်သားတည်း, ထင်ပွားအသစ်, မဖြစ်နိုင်ဘေ, ကိလေ ဘိသင်, မရှန်နှပ်အောင်လေသင်း, အကြောင်းသမုဒယ, မယ်ချုပ်ငံငိုင်, ဘိနိုင်ဿမှူ, ခန့် မငြူဟု, နှစ်ခုသာရန်နှင့်, ပေါင်း ငါးအင်ကို, ပင်မပေဘဇိမင်း, အောင်မြတွင်း၌, မကြွင်းကုန်စင်, အောင်ပွဲယဉ်သည်.... မြတ်ရှင်ဇိန ဘွဲ့တော် ဘုရား။

သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်

၁။ သိရန်မှန်က, မကျန်ရအောင်, လုံးဝစုံလင်, အကုန် မြင်, သဗ္ဗဉ်ဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

၂။ သိသာညွှန်းရေး, များအပြား၌, ဟောထားဖွယ်, နည်းသွယ်သွယ်ကို, ချယ်လှယ်စုံသင်, အာကုန်မြင်, သဗ္ဗဉ်ဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

၃။ ကျွတ်ထိုက်ကြွင်ပေ, များဝေနေ၏, ဣန္ဒြေရိုက်, သူ့အကြိုက်ကို, နှိုက်ချွတ်စုံသင်, အာကုန်မြင်, သဗ္ဗဉ်ဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

ဉာဏ်တော်စွမ်းပကား, ဤသုံးပါးကြောင့်, အများပေနေ့, ကျွတ်လွှတ်စေဖို့, မနေမနား, သက်တော်အားဖြင့်, ကြီးမားလေဘ်, ရှစ်ဆယ်ပြည့်၍, ပရိနိဗ္ဗာန်, စံသည့် တိုင်အောင်, သယ်ယူဆောင်, ဘုန်းခေါင်ငါတို့ ဘုရားတည်း။

ဘုရားပွင့်လာ ကျိုးများစွာ

၁။ ဘုရားရှင်တော်, မပွင့်ပေါ်လျှင်, လူတော် အများ, စိတ်ကောင်းထားသည်း, ဤအား ကုသိုလ်, အကုသိုလ်နှင့်, ထိုထိုဘုံဘဝ, မသိရ, များလှ အပြစ်တွေ။

၂။ ဘုရားရှင်တော်, ပွင့်ထွန်းပေါ်၍, ဟောဖေါ် ညွှန်ကြား, မြတ်တရားကြောင့်, ဤကား ကုသိုလ်, အကုသိုလ်နှင့်, ထိုထိုဘုံဘဝ, သိကြရ, များလှ ကျေးဇူးပေ။

၃။ ကျေးဇူးတော်ရှင်, ဘုရားရှင်ကို, ဦးတင်မပြတ်, ကျေးဇူးဆပ်ဖို့, အမြတ်ရတနာ, သာသနာ၏, ဝန်တာ နှစ်ခန်း, ကိုယ်စီထမ်း, ကြိုးမမ်းကြပါလေ။

ငရဲရှိတယ်, တိရစ္ဆာန်ရှိတယ်, ပြိတ္တာရှိတယ်, လူနဲ့ လူမွဲ လူဆင်းရဲ ရှိတယ်, သေရဦးမယ်, သတိထား။

စေတနာတူလျှင် အကျိုးတူ

တိဋ္ဌန္တေ နိဗ္ဗုတေ စာပိ,
သမေ စိတ္တေ သမံ ဖလံ၊
စေတောပဏိဓိဟေတု ဟိ,
သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိံ။ [ဝိမာန-၆၆]။

တိဋ္ဌန္တေစာပိ – သက်တော်ထင်ထင်, တည်ရှိစဉ်ဝယ်, ဖူးမြင်ရငြား, မြတ်ဘုရား၌လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗုတေ စာပိ – ရွှေပြည်နိဗ္ဗူ, စံတော်မူသည့်, သုံးလူထွဋ်ထား, မြတ်ဘုရား၌လည်းကောင်း၊ စိတ္တေ – ဂုဏ်တော်အာရုံ, ကောင်းစွာထုံ၍, တလုံးလုံးလဲ, မှိဝဲစွဲသုံး, စိတ်နှလုံးသည်၊ သမေ – သဒ္ဓါ, ပညာ, အရာရာဝယ်, မကွာတန်းတူ, ညီမျှပါမူကား၊ သမံ ဖလံ- အကျိုးပေးဟန်, အဘန်တန်လည်း, ကောင်းညီမျှ, တန်းတူချေလေတော့၏၊ ဟိ(ယသ္မာ)- ထိုစကားလျှင်, မမှားကေန်, ယုတ္တိအန်လှပါပေ၏၊ သတ္တာ– ယုတ်မြတ်ဟူ, သူငါတစ်စု, သတ္တာဟူသမျှတို့သည်၊ စေတောပဏိဓိဟေတု – စိတ်နေစိတ်ထား, ကြီးမားဖြူစင်, ကြည်လင်သန့်ရှင်း, အကြောင်းရင်းကြောင့်၊ သုဂတိံ – လူ့ရွာနတ်ထံ ချမ်းသာစံလျက်, နိဗ္ဗာန်တိုင်ထိ, အကောင်းဆုံးဂတိသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ - ပါရမီ စွမ်းသလောက်, စခန်းပေါက်အောင်, လှမ်းရောက်နိုင်ကြပေသတည်း။

မေတ္တာဘာဝနာ

အရပ် ၁၀ မျက်နှာ မေတ္တာပို့

၁။ အရှေ့အရပ်၌ နေကြသော, ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်, ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၂။ အရှေ့တောင်ထောင့်အရပ်၌ နေကြသော, ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်, ဘေးရန် ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၃။ တောင်အရပ်၌ နေကြသော, ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်, ဘေးရန် ကင်းကွာ, ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၄။ အနောက်တောင်ထောင့် အရပ်၌ နေကြသော, ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်, ဘေးရန် ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၅။ အနောက်အရပ်၌ နေကြသော, ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါ အများတို့သည်, ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၆။ အနောက်မြောက်ထောင့် အရပ်၌ နေကြသော, ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်, ဘေးရန် ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၇။ မြောက်အရပ်၌နေကြသော၊ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်၊ ဘေးရန် ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၈။ အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်၌နေကြသော၊ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်၊ ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၉။ အရှေ့အရပ်၌နေကြသော၊ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်၊ ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၁၀။ အထက်အရပ်၌နေကြသော၊ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်၊ ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၁၁။ အောက်အရပ်၌နေကြသော ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်၊ ဘေးရန် ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ။

အမျှဝေ

ဤကုသိုလ်အဖို့ကို မိဘ ဆရာ၊ သံဃာတော်အပေါင်း၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမအပေါင်း၊ နတ်အပေါင်းနှင့်တကွ၊ သတ္တဝါဟူသမျှတို့အား အမျှပေးဝေပါ၏၊ အမျှ ရကြပါစေသတည်း။

သာဓု… သာဓု… သာဓု…။

မေတ္တာအကျိုး ၁၁ မျိုး

မေတ္တာဂုဏ်ရည်, ဆယ့်တစ်လီအား, အညီဆက္ကာ ပါ, မလပ်ပါ အောင်, ခါခါနေ့မဉ်, မေတ္တာယှဉ်မူ, ကြည့်ဇာင် အိပ်ပျော်, ထချိန်ဘော်ရှိ, နိုးသော် ရှင်ရှင်, အိပ်မက်မြင်လည်း, အင်ကောင်းစွာ, မြင်မက်ရာ၏၊ ပြည်ရွာ လူသား, နတ်အများလည်း, မြင်ကြွေးသမျှ, ချစ်ခင်ကြသဖြင့် ဒေဝတွေ့ထွ, စောင့်ရှောက်လေ၏၊ မီးရေ ခိုးသူ, များရန်သူလည်း, မယူမဖျက်, မနှောက်ယှက်ဘည်း, စိတ်စက်လည်းတည်, မျက်နှာကြည်ရှိ, အေမည်ခ ချဉ်း, ဇေတ္တဝေကင်း၏၊ မှန်းရင်း မမွ, မဂ်မရလည်း, စျာန်ရခလလစ်, ဗြဟ္မာဖြစ်သည်...ဆယ့်တစ် မေတ္တာ အကျိုးတည်း။

အဿုဘ ဘာဝနာ

၁။ ဣမသ္မိံ ကာယေ ဣမေ ကောဏာ နာမ ဝဏ္ဏတောပိ, ဂန္ဓတောပိ, သဏ္ဌာနတောပိ, အာသယတောပိ, ဩကာသတောပိ, အသုဘာ, ဇေဂုစ္ဆာ, ပဋိကူလျာ။

ဤ ငါ၏ ခန္ဓာကိုယ်၌ ဤ ဆံပင်တို့မည်သည် အဆင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း, အနံ့အားဖြင့်လည်းကောင်း, ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း, သလိပ် သည်းခြေ သွေး ပြည် စသောဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း, ဖြစ်ရာအရပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း မတင့်တယ်ကုန်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းကုန်၏၊ ရွံရှာဖွယ် ကောင်းကုန်၏။

ကောသာ သုညာ အတ္တေန၀ါ အတ္တနိယေန၀ါ= ဆံပင်တို့သည် အတ္တမှလည်းကောင်း, အတ္တ၏ ဥစ္စာအဖြစ်မှသည်းကောင်း ဆိတ်ကုန်၏။

ဆံပင်တို့သည် ငါမဟုတ်, သူမဟုတ်, ငါ့ဥစ္စာလဲ မဟုတ်, သူ့ ဥစ္စာလဲ မဟုတ်၊ အချိန်ရှိသရွေ့ ဖြစ်ပျက်နေသော ပထဝီ ဓာတ် လွန်ကဲသော ရုပ်ကလာပ် အစုတို့သာ ဖြစ်ကုန်သည် တကား........။

အမှာ။ ။ နောက် ကောဋ္ဌာသတို့၌လည်း ဤနည်းမှီး၍ လိင်- ဝစ်ကို သတိမူလျက် ဖြေးဖြေး လေးလေး ရွတ်ပါ။

၂။ လောမသို့ ကာယေ လောမေ လောမာ နာမ—ဝဏ္ဏတော ပိ, ဂန္ဓတောပိ, သဏ္ဌာနတောပိ, ဩကာသတောပိ, ပရိစ္ဆေဒတောပိ, အသုဘာ, ဇေဂုစ္ဆာ, ပဋိကူလျာ။

လောမာ သုညာ အတ္တေနဝါ အတ္တနိယေန၀ါ။ [လောမာ= မွေးညှင်း။]

၃။ နခါ= (ခြေသည်း လက်သည်း)။

၄။ ဒန္တာ=(သွား)=တူပြီ။

၅။ လောမသို့ ကာယေ အယံ တစော နာမ - ဝဏ္ဏတောပိ, ဂန္ဓတောပိ, သဏ္ဌာနတောပိ, ဩကာသတောပိ, ပရိစ္ဆေဒတောပိ, အသုဘော, ဇေဂုစ္ဆော, ပဋိကူလော။

တစော သုဒ္ဓာ အတ္တေနဝါ အတ္တနိယေနဝါ။ [တစော = အရေထူ အရေပါး။]

၆။ ကိသ္မိံ ကာယေ ကတမံ မံသံ နာမ — ဝဏ္ဏတောပိ၊ပေ၊ အသုဘံ, ဇေဂုစ္ဆံ, ပဋိကူလံ။

မံသံ သုဒ္ဓံ အတ္တေနဝါ အတ္တနိယေနဝါ။ [မံသံ= အသား။]

၇။ ကိသ္မိံ ကာယေ အယံ နှာရုနာမ၊ပေ၊ ပဋိကူလော။ နှာရု သုဒ္ဓာ အတ္တေနဝါ အတ္တနိယေနဝါ။ [နှာရု = အကြော။]

၈။ ကိသ္မိံ ကာယေ ကတမံ အဋ္ဌိ နာမ၊ပေ၊ ပဋိကူလံ။ အဋ္ဌိ သုဒ္ဓံ အတ္တေနဝါ အတ္တနိယေနဝါ။ [အဋ္ဌိ = အရိုး။]

၉။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ (ရိုးတွင်းခြင်ဆီ)၊ ၁၀။ ဝက္ကံ (အညို့)၊ ၁၁။ ဟဒယံ (နှလုံး)၊ ၁၂။ ယကနံ (အသဲ)၊ ၁၃။ ကိလောမကံ (အမြှေး)၊ ၁၄။ ပိဟကံ (အပြုင်)၊ ၁၅။ ပပ္ဖာသံ (အဆုတ်)၊ ၁၆။ အန္တံ (အူမ)၊ ၁၇။ အန္တဂုဏံ (အူသိမ်)၊ ၁၈။ ဥဒရိယံ (အစာသစ်)၊ ၁၉။ ကရီသံ (အစာဟောင်း)၊ ၂၀။ မတ္ထလုင်္ဂံ (ဦးနှောက်)။

အမှာ။ ။ အဋ္ဌိ အတိုင်း ဆိုပါ၊ ဤ မတ္ထလုင်္ဂံ အထိ ကောဋ္ဌာသ ၂၀ သည် ပထဝီဓာတ် လွန်ကဲသော ရုပ်ကလာပ်အစုတည်း။

၂၁။ ဣမသ္မိံ ကာယေ ငှ ဒံ ပိတ္တံ နှာမ။
ဝဏ္ဏတော ပီ၊ ပေါ၊ င့်ကူလျု။

ဤ ငါ၏ခန္ဓာကိုယ်၌ ဤ သည်းခြေမည်သည် အဆင်းအား ဖြင့်လည်းကောင်း, အနံ့အားဖြင့်လည်းကောင်း, ပုံသဏ္ဌာန်အား ဖြင့်လည်းကောင်း, သလိပ် သေွး ပြည်စသော ဖြစ်ခဲ့ရာအကြောင်း အားဖြင့်လည်းကောင်း, ဖြစ်ရာအရပ် အားဖြင့်လည်းကောင်း, မတင့်တယ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်း၏၊ ရွံရှာဖွယ်ကောင်း၏။

အမှာ။ ။သည်းခြေအရာ ဖြစ်၍ "သလိပ်, သွေး, ပြည်- စသော"ဟု ဆိုရသည်၊ "သည်းခြေ" မသည့်ရပုံကို သင်ပြုပါ။

ပိတ္တံ သုညံ အဓတ္တနှ ဝါ အတ္တနိယေနှ ဝါ။

သည်းခြေသည် ငါမဟုတ်, သူမဟုတ်, ငါ့ဥစ္စာလည်းမဟုတ်, သူ့ ဥစ္စာလဲ မဟုတ်၊ အချိန်ရှိသရွေ့ ဖြစ်ပျက်နေသော အာပေါ်ဓာတ် လွန်ကဲသော ရုပ်ကလာပ်အစုသာ ဖြစ်သည်တကား။

၂၂။ သေမှ (သလိပ်) တူပြီ၊ (သည်းခြေ, သွေး, ပြည်- စသော ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း, ဟု ဆိုပါ၊ "သလိပ်" မသည့်ရ)

၂၃။ ဣမသ္မိံ ကာယေ ဆယံ ပုဗ္ဗော နှာမ၊ပေါ၊င့်ကူလျော။
ပုဗ္ဗော သုညော အတ္တေနှ ဝါ အတ္တနိယေနှ ဝါ။
[ပုဗ္ဗော= ပြည်။]

အမှာ။ ။ သလိပ်, သည်းခြေ, သွေး စသော ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်းဟု ဆိုပါ၊ "ပြည်" မထည့်ရ။

၂၄။ လောဟိတ်-သွေး။ [ပိတ္တံနှင့် တူပြီ၊ သလိပ်, သည်းခြေ, ပြည်- စသော ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်း အားဖြင့်လည်း ကောင်းဟု ဆိုပါ၊ "သွေး" မထည့်ရ။]

၂၅။ သေဒေါ (ချွေး)။

၂၆။ မေဒေါ (အဆီခဲ)။ [ပုဗ္ဗောနှင့် တူပြီ။]

၂၇။ အဿု (မျက်ရည်)။ [ပိတ္တံနှင့် တူပြီ။]

၂၈။ ဣမသ္မိံ ကာယေ အယံ ဝသာ နာမ၊ပေ၊ပဋိကူလျာ။

အမှာ။ ။ (၂၅) ကောဋ္ဌာသမှစ၍ (၃၂) အထိ "သလိပ်, သည်းခြေ, သွေး, ပြည်- စသော ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း"ဟု ဆိုပါ။

ဝသာ သညာ အနတ္တာ ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။
(ဝသာ=ဆီကြည်။)

၂၉။ ဣမသ္မိံ ကာယေ အယံ ခေဠော နာမ၊ပေ၊ပဋိကူလျာ ၊ပေ၊ (ခေဠော=တံတွေး။)

၃၀။ သိင်္ဃာဏိကာ (နှပ်)။

၃၁။ လသိကာ (အစေး)။ [ဝသာ-နှင့် တူပြီ။]

၃၂။ မုတ္တံ (ကျင်ငယ်)။ [ပိတ္တံ-နှင့် တူပြီ။]

အမှာ။ ။ပိတ္တံ-မှစ၍ မုတ္တံ-တိုင်အောင် ကောဋ္ဌာသ ၁၂ ပါး သည် အာပေါဓာတ် လွန်ကဲသော ရုပ်ကလာပ်အစုတည်း။

ကျမ်းညွှန်း။ ။ အသုဘ ဘာဝနာဆိုင်ရာ ဂါထာများကို ရှင်ပိုချင်ကျင့်ဝတ် သဒ္ဓမ္မ ဝေမျက်နှာ (၉၇– ၉၈) ၌ ပြထားပြီ။

မရဏာနုဿတိ ဘာဝနာ

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စံ အာတပ္ပံ၊
ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ၊
န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊
မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

အဇ္ဇေဝ – နက်ဖြန်မဆိုထားဘိ, ယနေ့ပင်လျှင်၊ အာတပ္ပံ – ကိလေသာ အပူကို, မီးဖြင့်တိုက်သို့, လောင်မြိုက်ဖို့ရန်, အပင်ပန်းခံ၍ အားထုတ်မှုကို၊ ကိစ္စံ (ကာတဗ္ဗံ) – မကြာမနေ, ပြုသင့်ပေ၏၊ သုဝေ – ယနေ့မှ နောက်; နက်ဖြန်နေ့ယံမှ၊ မရဏံ – သေရမည်ကို၊ ကော – ဝတ်နှင့် လူဝယ်, အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ – ကောင်းစွာပိုင်ပိုင်, သိနိုင်ပါ အံ့နည်း၊ ဟိ (ယုတ္တံ) – ထိုကဲ့သို့သာ, အဝါဝါခြင်း, မှန်စွာပုံ..., တွေးသင့်ပေ၏၊ မဟာသေနေန – တွင်းပန့်ဘန်, ... ပါကဲဖြင့်, ဘေးရန်ပတ်လည်, များသောစစ်သည် ရှိသော၊ မစ္စုနာ – သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ, အကုန်ချုပ်နှင်း, ထိုသေမင်းနှင့်၊ သင်္ဂရံ – ကိုယ်ကာ သားအောင်, ညှာတာဆောင်ဟု, လက်ဆောင်ပေးဖို့, တိုက်၍ယူခြင်းသည်၊ နော – အတို့ (နတ္ထိဝေ)– မရှိကောင်း, အမှန်ပင် ဖြစ်ပါပေသတည်း။

နောက်ဆုံး သေရမည်

ဘုန်းကံကြီးမား၊ ခြေရံများ၍၊ ခွန်အားပြည့်မတ်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်နှင့်၊ အဘက်ပညာ၊ ကြီးမြင့်ပါသည်း၊ သတ္တဝါအားလုံး၊ ကုန်စအောင်ချုံ၊ နောက်ဆုံး သေရမည်ဧကား။

ရေဥ္ဓတုတ်ရေး၊ တူတွေးရေပွက်၊ တောင်ထက်မြင်တူ၊ အားရှိသူတွေး၊ ထဲတွေးသွားလစ်၊ သံအိုးခွဲစိဥ်၊ ချုပ်စီး အသား၊ သတ်မည့်နွားနှင့်၊ မြက်ဖျားမှာနှင်း၊ ပုံမယွင်းခဲ့၊ နည်းမင်းအာယု၊ ကောင်းသည့်မှုကို၊ ပြုသင့်လက်ငင်း၊ ခုချက်ချင်း။

ညဉ့်ခန္တတစ်နေ့၊ ယက်ဝက်နေ့တည်း၊ တစ်ကြိမ်၍စား၊ ထက်ဝက်စားနှင့်၊ လေးငါးလုတ်တွင်း၊ မသေလျစ်းမှု၊ ခြောက်ယောက်လူကို၊ မေ့သူဟောထား၊ တစ်လုတ်စားတွင်း၊ ရှူရှိုက်တွင်းမှာ၊ မသေ ၊ါမှု၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဟောတရားကို၊ အားထုတ်အံ့ဟူ၊ နှစ်ယောက်သူသာ၊ အပူထက်စွာ ပွားသတည်း။

ငါနှင့် ရှယ်တူ၊ ငါ့အောက်လူ၊ ကြီးသူအသကြ
များလှပြီ။

ခဏမစဲ၊ အိုစမြဲ၊ ကိုယ်လဲ သေဖက် နီးခဲ့ပြီ။

မသေရမိ၊ ပါရမီ၊ ငါသည်ဖြည့်မှ သင့်တော့မည်။

ဗိပဿနာ အခြေခံ

သံဝေဂဝတ္ထု (၈) ပါး

အမိဝမ်းခေါင်း, ဆယ်လနေသောင်းမျှ, ဆောင်းခဲ့ရပေ, တည်သန္ဓေနှင့်, လူ့ပြည် လူ့ရွာ, ရောက်ပြန်ပါသော်လည်း, အိုနာသေရေး, ဒုက္ခဘေးကြောင့်, စိတ်အေးကိုယ်ခိုင်, မနေနိုင်ခဲ့၊ ဆိုင်ဆိုင် ဒုက္ခ, ခံပြီးမှလည်း, များလှပါယ်ရွာ, ရောက်ကြရှာ၏၊ ငယ်သောရေး, ကျဝင်ဘေးနှင့်, နောင်ရေးနာဂတ်, ဆုတ္တထပ်လိမ့်၊ မပြတ် ခုခါ, ဖြစ်တုန်းမှာလည်း, အစာရှာရ, ယို့ဒုက္ခကြောင့်, ဆန့်ညမဟူ, ကိုယ်စိတ်ပူ၍, သူသူ ငါငါ, မသက်သာသည်, ရှုမြင်သံဝေ ရကြောင်းတည်း။

မီး (၁၁) ပါး

သူသူ ငါငါ, ဖြစ်လေရာဝယ်, ဦးစွာကြိုဆီး, ဇာတိမီး ..., အပြီးပုံသေ့, လောင်မြိုက်လေ၏၊ မတွေ့တယ်သီး, ဇရာမီးလည်း, ..., နောက်မှာ, ကပ်လျက်ပါ၏၊ မကွာစေရ, မရဏဟု, တစ်ဘ ..., ဆီး, လောင်သည့်မီးလည်း, ညီးညီးပြောင်ပြောင်, အမြဲလောင်၏၊ လောင်ပုံ ..., မထင်ရှားလည်း, နုထွားပျိုမျှစ်, ..., ဖြစ်သော, အချစ်ရာဂ, မီးတွေသ၍, ဒေါသ ထန်ပြင်း, ..., ညှဉ်း၏၊ မကောင်းနိုင်အောင်, ထိုနောက်နောင်လည်း, တောက်လောင်ဖိစီး, မောဟမီးကြောင့်, ဝမ်းနည်းဖွယ်တွေ့, အဆွေးထွေနှင့်, ပရိဒေဝ, ငိုကြွေးရ၍, ဒုက္ခလည်းထပ်, ဒေါမနဿနှင့်, ဆ...ပ် မကွာ, ဥပါယာသ, လွန်ပြင်းပြလျက်, သက်မှုမရှု, တက်အောင်ပူသည်၊.... ဆူဆူ ဆယ့်တစ် မီးတောက်တည်း။

၄ မဟာဂန္ဓာရုံဂါထာ

ဝိပဿနာ ဘာဝနာ

အစိတ် (၆) ပါး ရှုပွားပုံ

အို အို–လူများ, သတိထားလော့၊ သွားဆဲကာလ, ခါသမယ ဝယ်, ပဌမခြေလှမ်း, ရုပ်နာမ် တန်းတို့ လှမ်း ဒုတိယ, မရောက်ကြဘူး၊ ဒုတိယလှမ်း, ရုပ်နာမ်တန်းလည်း, လှမ်းတတိယ, မရောက်ကြပင်၊ တစ်လှမ်းတွင်လည်း, ခြောက်စဉ်တစ်မျိုး, ရှေ့တိုး တယ်ဖို့, လှန်တုံတာပ, ဆောက်ချတစ်ခင်း, ထိခြင်းတစ်လှေ့, ဖိနင်းနှစ်အောင်, တစ်ရွေ့ရွေ့မြန်း, ခြေလှမ်းပိုင်းခြား, အစိတ် ခြောက်ပါးဝယ်, သွယ်သွယ်နာမ်တန်း, ရုပ်အတန်းတို့, နှမ်းအိုးခင်းထက်, နှမ်းတွေ ကျက်သို့, ဖြစ်ပျက်နေကြ, အနိစ္စသည်၊— ဒုက္ခ-အနတ္တချည်းတည်း။

အသံ၌ ဝိပဿနာ ရှုပွားပုံ

အာ–သံတစ်ခု, ဖြစ်ပေါ်မှု၌, စိတ်စုဆစ်ဆစ်, ရုပ်ထုဖြစ်ဖို့, သစ်သစ်ပေါ်အောင်, အခေါက်ဆောင်၏၊ ဆောင်သည့်ရုပ်ခေတ်, ထိုကလာပ်တွင်, ဝိညတ်ရုပ်, ပဲ့ကိုင်မှုဖြင့်, စိမ်းပြု ထဝီ ကံပထဝီ တို့, လီလီဖန်ဖန် ပွတ်တိုက်ခံမှ, အာ–သံပီပီ, နှုတ်၌ ပြည်သည်.... ထို၌ အနိစ္စ, မှတ်ကုန်ကြ၊ ထို၌ ဒုက္ခ, မှတ်ကုန်ကြ၊ ထို၌ အနတ္တ မှတ်ကုန်ကြ။

အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ

၁။ ရုပ်နာမ်နှစ်ဝ, ဤကာယ၏, ခုဖြစ် ခုပျက်, မပြဲချက်ကို, ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း, ဉာဏ်ရောင် လင်းက, ယင်းသို့ ကာယ, ဟူသမျှ၌, ဒုက္ခချည်းသာ, ငြီးငွေ့လာ—မှန်စွာ စင်ကြယ်ကြောင်း။

၂။ ရုပ်နာမ်နှစ်ဝ, ဤကာယ၏, ဒုက္ခ သက်သက်, ဆင်းရဲ ချက်...., ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း, ဉာဏ်ရောင် လင်းက, ယင်းသို့ ကာယ, ဟူသမျှ၌, ဒုက္ခချည်းသာ, ငြီးငွေ့လာ— မှန်စွာ စင်ကြယ်ကြောင်း။

၃။ ရုပ်နာမ်နှစ်ဝ, ဤကာယ၏, အနတ္တတွက်, နှစ်မဲ့ချက်ကို, ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း, ဉာဏ်ရောင် လင်းက, ယင်းသို့ ကာယ, ဟူသမျှ၌, ဒုက္ခချည်းသာ, ငြီးငွေ့လာ—မှန်စွာ စင်ကြယ်ကြောင်း။

အနတ္တခန္ဓာ

၁။ မအိုပါလို့, ငါကဆိုလည်း,
ငါဆိုမရ, အိုကြရ, အနတ္တ-ခန္ဓာကိုယ်။

၂။ မနာပါလို့, ငါကဆိုလည်း,
ငါဆိုမရ, နာကြရ, အနတ္တ-ခန္ဓာကိုယ်။

၃။ မသေပါလို့, ငါကဆိုလည်း,
ငါဆိုမရ, သေကြရ, အနတ္တ-ခန္ဓာကိုယ်။

ပုံတော်မူခါနီး ဇရးထားအပ်ခဲ့သော
ဆရာတော်၏ လင်္ကာ (၁၀) ပုဒ်

၁။ ငါတို့နေရာ, ဤကမ္ဘာ, တဏှာ အုပ်စိုးသည်။

၂။ တဏှာစေရာ, မနေသာ, ဖွေရှာဆက်ရသည်။

၃။ ရသည့်ဥစ္စာ, ချစ်သူပေါ်, စွန့်ခွါသွားရသည်။

၄။ တကယ့်အရေး, တကယ့်ဘေး, ဘယ်သွေး ဘယ်သား
မကယ်ပြီ။

၅။ ငါနှင့်ရွယ်တူ, ငါ့အောက်လူ, ကြီးသူသေကြ များလှပြီ။

၆။ ခဏ မစဲ, အိုမပြဲ, ကိုယ်လဲ သေဖက် နီးခဲ့ပြီ။

၇။ ဇရာမီးတောင်, ကိုယ်သည်းလောင်, သေအောင်
မြိုက်တော့သည်။

၈။ မသေရခင်, သွားလမ်းစဉ်, ကြိုတင် ပြင်သင့်သည်။

၉။ ဒါန သီလာ, ဘာဝနာ, လမ်းသာထွင်လိမ့်မည်။

၁၀။ မဂ္ဂင်ယာဉ်ကြီး, အမြန်စီး, ခရီးထွက်တော့မည်။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်အား ကန်တော့လင်္ကာ

ကျေးဇူးရှင်ခေါ် , ဆရာတော်၏,
ဂုဏ်တော် တမ်းတ, ပုံမှန်းဆလျက်,
ဂါရဝညွှတ်ကျိုး, လက်စုံမိုး၍,
ရှိခိုး ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဒေဝဒူတသုတ်

ငရဲကြီး ၈ ထပ်

၁။ သဥ္ဇိုဝ်း

ဇလိတာ ဝုဓဟာဇွာဟိ,
ခဏ္ဍိတာပိ နေရယိကာ၊
ဇီဝန္တာ ယမ္ပိ ပုဒ္ဓနာပိ,
သဥ္ဇဝါတိ ပဝုစ္စတေ။

ယမိုနိရယ-ကံကြမ္မာရှင်း, ဖန်ဆင်းဘ, မကွင်းနိုင်အောင်, ဆောင်းဆောင်လျက်, သွင်းလှောင်ပိတ်ဆီး, အကြမ်းဆုံးသော ငရဲကြီး၌, နေရယိကာ — မြှားစွဲ ဓားနှိပ်ပြင်း, ထစ်သဲသဲဆူ, ငရဲသူတို့သည်၊ ဇလိတာဝုဓဟာဇွာဟိ — မီးတောက်လက်လက်, အရောင်ထွက်သည့်, လက်နက်ကိုင်စွဲ, ငရဲထိန်းကြီးတို့က၊ ခဏ္ဍိတာပိ — သေရလောက်ကြလောက်, အနေရောက်အောင်, တောက်တောက် ဖြတ်စဉ်း, သက်ညှဉ်းအပ်ပါကုန်သည်လည်း၊ ပုန ပိ ဇီဝန္တာ — အကုသိုလ်ကံ, မကုန်ခန်းလျှင်, တစ်ဖန်ဆက်ကာ, အသက်ရှည်ကြ ရလေကုန်၏၊ ယသာ နိရယော — သို့ ဖြစ်ကြောင်းလိုက်, မကုန်ခန်းလျှင်, တစ်ဖန် ဆက်တည်, အသက်ရှည်ရှိ, ထိုငရဲအိုးကို၊ သဥ္ဇဝါတိ-သဥ္ဇိုဝ်းငရဲ ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ — ဗျူပွတ်အလိုက်, ရုပ်ဓာတ်ကိုက်အောင်, သမိုက် အပ်လေတော့သတည်း။

၂။ ကာဠသုတ်

ကာဠသုတ္တေန တစ္ဆိတ္တိ,
ယမှိ နိရယပါလကာ၊
အနုဗန္ဓာ ပပတေန္တ,
ကာဠသုတ္တော ပစ္စတေ။

ယမှိ နိရယေ—ကံကြမ္မာရှင်, ဖန်လာညှဉ်းက, မကျွံ့းနိုင်အောင်, အတင်းဖမ်းလျက်, သွင်းလှောင်ပိတ်ဆို့, အကြင်သို့သော ငရဲကြီး၌၊ နိရယပါလကား–ပြောင်တစ်လက်လက်, အရောင်ထွက်သည့်, လက်နက်ကိုင်စွဲ, ငရဲသိန်းကြီးတို့က၊ အနုဗန္ဓာ–သားကောင်တစ်သိုက် ခွေးတော်လိုက်သို့, ရိုက်နှက် သဖြင့်ညှဉ်း, အတင်း လိုက်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ပပါတေန္တိ—ပေါ ဟတ်ဟိုက်ဟိုက်, အမောဆိုက်၍, မူးမိုက် လဲသွား, ငရဲသားတို့ကို၊ ကာဠသုတ္တေန—သစ်ခွဲသမား, လက်ကိုင် ထားသည့်, သစ်များတိုင်းရိုး, တင်မျဉ်းကြိုးဖြင့်၊ တစ္ဆိတ္တ-တိုင်းကာ တက်အောက်, ပက်ယက်မှောက်၍, ရှေ့နောက်သည် ရှုပ်ပွေ, ခုတ်ရွေကြ လေကုန်၏၊ သော နိရယေ–သို့ကလိုက်, မကုန်ပြန်လျှင်, ဖန်ဖန် ရှုပ်ပွေ, ခုတ်ရွေကြရိုး, ထိုငရဲအိုးကို၊ ကာဠသုတ္တော-ကာဠသုတ်ငရဲ ဟူ၍၊ ပစ္စတေ—ဗျူပွတ်အလိုက်, ရုပ်ခေတ်ကိုက်အောင်, သမိုက် အပ်လေတော့သတည်း။

၃။ သင်္ဃာတ

အယောမယပထဗျံ ယမှိ,
ကင်္ဂမတ္တံ ပဝေသိတော၊
အယောသေလာ သံဃာတေဟိ,
သင်္ဃာတောတိ ပဝုစ္စတော။

ယမှိ နိရယေ-ကား ကြမ္မာရင်း, ဖန်လာညှဉ်းလာ, မကျွင်းနိုင်အောင်, အတင်းဆောင်လျက်, သွင်းလှောင်ပိတ်ဆို, အကြွင်းသို့ခဲ့သော ငရဲကြီး၌၊ အယောမယ ပထဗျံ-ဖြစ် ယူဇနာ, အလျားဖြာသည့် သံဓာ အတိပြီး, မြေပြင်ကြီးဝယ်၊ ကင်္ဂမတ္တံ-ဖဝါးလျှောက်တက်, ခါး လောက် နက်အောင်၊ ပဝေသိတော-ဟိမ်းယိုင်ဆုတ်ခံ, မလှုပ်ရန်မို့, မြှုပ်နှံ သွင်းထား, ငရဲသားတို့ကို၊ အယောသေလာ- ဂျိမ်းဂျိမ်း ဂျိမ်း, တစ်ဟိန်းဟိန်းနှင့်, ဒိန်းဒိန်း ညံအောင်, အလျား ငါး မြို့, သံတောင်ကြီးတို့သည်၊ သံဃာတေဟိ — ရှေ့နောက် နှစ်ဖက်, လှိမ့်ထွက်၍, ဆက်ဆက်နှိပ်မွ, ကြိတ်ခြေကြွဲသကုန်၏၊ ဧသော နိရယော—သို့ကားလိုက်, မကုန်ပြန်လျှင်, ဖန်ဖန်နှိပ်စ်မွ ကြိတ်ခြေကြေမို့, ထို ငရဲအိုးကို၊ သင်္ဃာတောတိ-သင်္ဃာတငရဲဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ-ဗျုပ္ပတ်အလိုက်, ရုပ်ဓာတ်ကိုက်အောင်, သမိုက်အပ်လေတော့သတည်း။

၄။ ဇာလဝေရာရူပ

ဇာလာဟိ ပဝိသိတွာန,
ဥယျာနာ ဒယာဂဟာ၊
မဟာရုပ် ရူပဝေနွတ္ထ,
ပုရွှတော ဇာလဝေရာရူပေါ။

တွေ့ နိရယ-က်ကြမ္မာရှိမ်း, ဖန်လာညှဉ်းဆဲ, မကွမ်းနိုင်ခအောင်, အတာင်းဆေအောင်လျက်, သွမ်းလှောင်ပိတ်ဆီး, ဤမည်ခဆာငရဲကြီး၌၊ ဇာလာဟိ- ဇာင်ငရဲသို့, ဖြိုက်ဖြက်ပြုန်းမျှ, တစ်ဟုန်းဟုန်းထန်, မီးတောက်ပိ လျှံဟုန်သည်၊ ပဝိသိတွာန-ဒွါရ ၄ သွယ်, အခေါက်ငယ်မှ, ဘယ်ဝယ်မကြွင်း, ရှည်းနှမ်း ငင်ခရာက်ကြကုန်လျက်၊ ဥယျာနာ - အတင်းအကြပ်, ဆောင်ကျွမ်းအပ်သည့်, ပျားဆတ်ဘိတောင်း, ငရဲသားအပေါင်းတို့သည်၊ ဒယာဂဟာ- အားငယ်ပါးငယ်, အများကယ်အောင်, သနားဖွယ်ကိုဆောင်သော၊ မဟာရုပံ- ကာယ်ပါယူပေါ်, တစ်စာစာနှင့်, ကြမ္မာထန်သီး, အသံကြီးကို၊ ရဝန္တိ- သံကုန်လုံ၍, ဟစ်အော်ကြရာသောကုန်၏၊ သော နိရယော-သို့ကလိုက်, မကုန်ပြန်လျှင်, ဖန်ဖန်အော်ရိုး, ထို ငရဲအိုးကိုးဇာလဆောရူဝေါ- ဇာလဝေရာရူဝငရဲ ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ-ဗျုပ္ပတ်အလိုက်, ရှုပ်ခတ်ကိုက်အောင်, သမိုက်အပ်လေတော့ သတည်း။

၅။ ရုမရောရုဝ

ရုမေဟိ ပဝိသိတွာန,
သေဒမာနာ ဒယာဝဟံ၊
မဟာရဝံ ရဝန္တေတ္ထ,
ဝုစ္စတေ ရုမရောရုဝေါ။

တွေ့နိရယေ – ကံကြမ္မာရစ်း, ဖန်လာညှဥ်းက, မကျွင်းနိုင်အောင်, အတင်းဆောင်လျက်, သွင်းလှောင်ပိတ်ဆီး, ကျွမ်းမည်သော ငရဲကြီး၌၊ ရုမေဟိ - တစ်ငရဲလုံး, လွှမ်းအုပ်ဖုံးလျက်, တစ်ရှမ်းရှမ်းတိုး, မီးဆခိုးတို့သည်၊ ပဝိသိတွာန-ဒွါရ ၉ သွယ်, အပေါက်ပယ်မှ, ဘယ်ဝယ်မကြွင်း, ချဥ်းနင်း ဝင်ရောက်ကြကုန်လျက်၊ သေဒမာနာ-အတင်းအကြပ်, နှုးနှပ်အပ်သည့်, များလှတ်ဘိတောင်း, ငရဲသားအပေါင်းတို့သည်၊ ဒယာဝဟံ – အားငယ်ပါးငယ်, အများကယ်အောင်, သနားဖွယ်ကို ဆောင်သော၊ မဟာရဝံ – ကယ်ပါ ယူပါ, တစာစာနှင့်, ကြမ္မာထန်သည်း, အသံကြီးကို၊ ရဝန္တိ - သံကုန်လှစ်၍, ဟစ်အော်ကြရှာလေကုန်၏၊ သော နိရယော-သို့ကာလိုက်, မကုန်ပြန်လျှစ်, ဖန်ဓန်အော်ရီး, ထိုငရဲအိုးကို၊ ရုမရောရုဝေါ-ရုမရောရုဝ ငရဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတေ—ဗျူပ္ပတ်အလိုက်, ရုပ်ခေါ်တိုက်အောင်, သမိုက်အပ်လေတော့ သတည်း။

၆။ တာပန

ဇလိတေ အယသူလမှိ,
နိစ္စလံ နိသီဒါပိတော၊
ထာပယတိ ပါပကေ ပါဒေ,
တာပနောတိ ပဝုစ္စတေ။

ယော နိရယော – ကံကြမ္မာရှင်, ဖန်လာညှဉ်းကာ, မကျွင်းနိုင်အောင်, ဆင်းဆောင်လျက်, သွင်းလှောင်ပိတ်ဆီး, အကြွင်းမဲ့သော ငရဲကြီးသည်၊ ဇလိတေ-ရဲရဲညီးလောင်, ပြောင်တစ်လက်လက်, အရောင်ထွက်၍နေသော၊ အယသူလမှိ–ထန်းလုံးပင်စဉ်, ပမာထင်သည့်, သံလျှင်အတိပြီး တံကျင်ကြီး၌၊ နိစ္စလံ နိသီဒါပိတော – မယိမ်းမယိုင်, ထိုင်စေအပ်ကုန်လျက်၊ ပါပကေ ပါဒေ – အယုတ်တမာ, သတ္တဝါအများ, ငရဲသားတို့ကို၊ ထာပယတိ– ကိုယ်လုံးရဲရဲ, မီးလျှံစွဲဖို့, အမြဲမှုံသော, ပူလောင်စေ၏၊ သော နိရယော-သို့ကာလိုက်, မကုန်ပြန်လျှင်, ဖန်ဖန်လောင်ရှိး, ထို ငရဲအိုးကို၊ တာပနောတိ-တာပနငရဲဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ–ဗျူပွတ်အလိုက်, ရုပ်ဓာတ်ကိုက်အောင်, သမုတ်အပ်လေတော့ သတည်း။

၇။ မဟာတာပန

အယောမယေသူလေ့ အာရောပေတွာ၊
ဟေဋ္ဌာသူလံ ပဏ္ဍပိယ၊
ပါပကေ ယော ပတာပေတိ၊
ပတာပနော တိ ဝုစ္စတေ။

ယော နိရယော – ကံကြမ္မာရှင်း, ဖန်လာညှဥ်းစာ, မကျွင်းနိုင်အောင်, အ..င်းဆောင်လျက်, သွင်းလှောင်ပိတ်ဆီး, ငြိုကြွဲ့သို့သော ငရဲကြီးသည်၊ အယောမယေ သူလေ – ရဲရဲညီးသော, အလျှံပြောင်လက်, သံတောင်ထက်သို့၊ အာရောပေတွာ – ရိုက်နှက်ငသောဓား, တင်ထားပြီး၍၊ ဟေဋ္ဌာသူလံ – တောင်ခြေစိုက်ထား, တံကျင်ဖျားသို့၊ ပတာပိယ – ကံကြမ္မာမှ, မုန်တိုင်းလေကြောင့်, အနှမ်မှန်, ကျွမ်းပြုန်ခေါက်ချိုး, စေးကပ်ထိုး ကျစေလျက်၊ ပါပကေ – အယုတ်တမာ, သတ္တဝါအများ, ငရဲသားတို့ကို၊ ပတာပေတိ – တာပနထက်, နှစ်ဆထက်အောင်, နှိပ်စက်ဆန်းပေ့, ကြောဇ်ကျွမ်းစေ၏၊ သော နိရယော – သို့ကာလိုက်, မကုန်ပြုန်လျှင်, ဖန်ဖန်လောင်ရိုး, ထို ငရဲအိုးကို၊ ပတာပနောတိ – မဟာတာပနငရဲ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတေ – ဗျုပ္ပတ်အလိုက်, ရှပ်ခေါက်ကိုက်အောင်, သမိုက်အပ်လေတော့ထတည်း။

ဂ။ အဝီစိ

ဇာလာနံ သတ္တာနံ ယတ္ထ,
နတ္ထိ ဒုက္ခဿ အန္တရံ၊
ဗာလာနံ နိဝါသော သော ဟိ,
အဝီစီတိ ပဝုစ္စတေ။

ယတ္ထ နိရယေ – ကံကြမ္မာရစ်, ဖန်လာညှဉ်းက, မကွင်းနိုင်အောင်, အထင်းဆောင်လျက်, သွင်းလှောင်ပိတ်ဆီး, အကြင်သို့သော ငရဲကြီး၌၊ ဇာလာနံ-ဝဲယာ ရှေ့နောက်, အထက် အောက်မှ, တွင်းဖေါက်ထွက်သွား, မီးအလျှံများတို့၏လည်းကောင်း၊ သတ္တာနံ-ကျည်တောက်အတွင်း, နှမ်းမှုန်ညင်းသို့ ပြည့်ထင်း ကြပ်လှောင်း, သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဿ–ကိုယ်ရော စိတ်မှာ, မသက်သာအောင်, ဆက်ကာနှိမ်နှင်း, ဆင်းရဲခြင်း၏လည်းကောင်း၊ အန္တရံ နတ္ထိ–တစ်မိနစ်မျှ, မလစ်ချဲ့, ခေတ္တနားရန်, အကြားမကျန်တော့ချေ၊ ဗာလာနံ - ကမ္ဘာ့တိုက်ဖွား, ငမိုက်သားတို့၏၊ နိဝါသော–အမြဲမပြတ်, နေထိုင်ရာအရပ်ဖြစ်သော၊ သော ဟိ နိရယော–အကုသိုလ်ကံ, အရင်းခံလျက်, အယံဇာတ, ထာဝရဖြစ်, ကာလကြာပြီး, ထို ငရဲကြီးကို၊ အဝီစီတိ–အဝီစိငရဲ ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ – ဗျုပ္ပတ်အလိုက်, ရုပ်ဓာတ် ကိုက်အောင်, သမိုက်အပ်ပေတော့သတည်း။

ဥဿဒငရဲငယ်များ

၁။ ဘင်ပုပ်

အဝီစိမှာ ပမုတ္တာပိ,
အမုတ္တာ သေသပါပိနော၊
ပစ္စန္တိ ပူတိကော ဂူထေ,
တဒဿ သမန္တရေ။

အဝီစိမှာ—ဒုက္ခဆန်းသည်း, အဝီစိငရဲကြီးမှ၊ ပမုတ္တာပိ- ကံအား လျော်စွာ, လွတ်မြောက်ရပါကုန်သော်လည်း၊ သေသပါပိနော - အကုသိုလ်ကံ, အကျန်အကြွင်း, မကင်းသေးသူတို့သည်၊ အမုတ္တာ— အပြီးအပြတ်, မလွတ်လပ်ကြကုန်ပဲ၊ တဒဿ—ဒုက္ခထန်သည်း, ထို အဝီစိ ငရဲကြီး၏အနီးလျှင်၊ သမန္တရေ— အကွက်မလပ်, ဆက်စပ် လျက် တည်သော၊ ပူတိကေ ဂူထေ — ပိုးလောက်တွေပြွမ်း, ပုပ်နံ့ လှိမ်းလျက်, ဆိုးသွမ်းဘိခြင်း, ဘင်ပုပ်တွင်း၌၊ ပစ္စန္တိ-ကိုယ်လုံးငုပ် လျှိုး, ပိုးလောက်ထိုးဖွ, တစ်မျိုးဆက်ကာ, ကျက်ချွှာလေကုန်၏။

၂၈။ ပြာပူ

ပူတိ ဂူထာ ပမုတ္တာပိ,
အမုတ္တာ ဃောသပါပိနော၊
ပစ္စန္တိ ကုက္ကုဠေ ဥဿဒေ,
တဿေဝ သမန္တကေ။

ပူတိ ဂူထာ— ပိုးလောက်ဒတွေပြွမ်း, ပုပ်နံ့လှမ်းလျက်, ဆိုးသွမ်း ဘိခြင်း, ဘဝ်ပုပ်တွင်းမှ၊ ပမုတ္တာပိ-ကာ အသားလျော်စွာ, လွှတ်မြောက် ရပါကုန်သော်လည်း၊ ဃောသပါပိနော — အကုသိုလ်ကံ, အကျန် အကြွင်း, မကောင်းသေးသူတို့သည်၊ အမုတ္တာ-အမြီးအမြွတ်, မလွတ် လသေးကြကုန်ပဲ၊ တဿေဝ — ပိုးလောက်ကိုက်ခဲ, ထို ဘဝ်ပုပ်ငရဲ၏ သားလျှင်၊ သမန္တကေ— အကွက်မှာ ဘပ်, ဆက်စပ်လျက်တည်သော၊ ကုက္ကုဠေ ဥဿဒေ— လွှန်မင်းပြင်းပြ, ပူလောင်လှသည့်, အောက်က မီးခဲ, ပြာပူသဲ၌၊ ပစ္စန္တိ-ကျလျှင်စုပ်စုံ, ကိုယ်လုံးမြုပ်လျက်, မလှုပ် သာ မယှက်သာ, ကျက်ချရှာလေကုန်၏။

၃။ လက်ပံတော

ကုက္ကုလုကျာ ပမုတ္တာပိ ,
အမုတ္တာ သေသပါပိနော၊
ပစ္စန္တိ သိမ္ဗလိဒါယေ ,
တာသော သမနန္တရေ။

ကုက္ကုလုကျာ– လွန်မင်းပြင်းပြ, ပူလောင်လှသည့်, အောက်ကမီးခဲ, ပြာပူထဲ၌၊ ပမုတ္တာပိ– ကံအားလျော်စွာ, လွတ်မြောက်ရပါကုန်သော်လည်း၊ သေသပါပိနော– အကုသိုလ်ကံ, အကျန်အကြွင်းမကင်းသေးသူတို့သည်၊ အမုတ္တာ – အပြီးအပြတ်, မလွတ်ငြပ်ကြကုန်ပဲ၊ တသော – ပူလောင်ထန်သဲ, ထိုပြာပူငရဲ၏သာလျှင်၊ အမနန္တရေ – အကွက်မလပ်, ဆက်စပ်လျက်တည်သော၊ သိမ္ဗလိဒါယေ–ယူဇနာမြင့်မောက်, မီးလျှံတောက်သည့်, ထက်အောက်မကျန်, ပင်လက်ပံပေါ, ငရဲတော၌၊ ပစ္စန္တိ–အမြဲနှိပ်စက်, သင်းပုတ်ချက်ကြောင့်, တက်ကာသက်ကာ, ကျက်ရရှာလေကုန်၏။

၄။ သန့်လျက်ရွက်

သိမ္ဗလိမှာ ပမုတ္တာပိ,
အမုတ္တာ သေသပါပိနော၊
ပပစ္စန္တိ အသိပတ္တေ,
တယောဝ သမန္တရေ။

သိမ္ဗလိမှာ— ပင်လက်ပံပေါ်, ငရဲတောမှ၊ ပမုတ္တာပိ—ကံအား လျော်စွာ, လွတ်မြောက်ရပါကုန်သော်လည်း၊ သေသပါပိနော— အကုသိုလ်ကံ, အကျန်အကြွင်း, မခမ်းသေးသူတို့သည်၊ အမုတ္တာ— အပြီးအပြတ်, မလွတ်လပ်ကုန်ပဲ၊ တယောဝ — ပင်လက်ပံပင် ထို ငရဲဘော၏သာလျှင်၊ သမန္တရေ — အကွက်မလပ်, ဆက်စပ်လျက် တည်သော၊ အသိပတ္တေ—ဓားသန့်လျက်, ပမာထက်သည့်, အရွက် တွေပေါ်, ဘော၏သဖွယ်, ငရဲယံ၌၊ ပပစ္စန္တိ— လွန်မင်း ပြင်းထန်, အရှုခံ၍, နိုယံမသေ, ကျက်ရရှာလေကုန်၏။

၅။ ကြိမ်ပိုက်မြင်

အသိပဏ္ဍာ ပမုတ္တာပိ,
အမုတ္တာ သေသပါပိနော၊
ပပစ္စတ္တိ ခါဒေယာဒကော,
ကာသာဝ သမန္တရေ။

အသိပဏ္ဍာ – သင့်လျက်ရှက်ပေါ်, ငရဲတောမှ၊ ပမုတ္တာပိ – ကာ အားလျော်ရွာ, လွတ်မြောက်ရပါကုန်သော်လည်း၊ သေသပါပိ နော – အကုသိုလ်ကံ, အကျွန်အကြွင်း, မကောင်းသေးသူတို့သည်၊ အမုတ္တာ–အပြီးအပြတ်, မလွတ်လပ်ကြကုန်ပဲ၊ ကာသာဝ–သင့်လျက် ရှက်ခဲ့ပါ, ထို ငရဲတောင်းသည့်လျှင်၊ သမန္တရေ – အကွက်ပေလင့်, ဆက်စပ်လျက်ဘည်းသော၊ ခါဒေယာဒကာ–ကြိမ်ဆူးတော့ရဲ, ပေါ်ခြင်း ငန်လျက်, သံရေပွူလှောင်း, မြစ်ငယ်ချောင်း၌၊ ပပစ္စတ္တိ–မျှောလျက် စုန်ဆန်, စူးရှခံ၍, နှိပ်ယံမဖြေသွ, ကျက်ရရှာလေကုန်၏။

ဒါနခန်း

ပုညကြိယဝတ္ထု — ကောင်းသော အကျိုးတရားတို့၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်၍ သူတော်ကောင်း တို့သည် ပြုသင့် ပြုထိုက်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို " ပုညကြိယဝတ္ထု " ဟု ခေါ်ပါသည်၊ ထို ပုညကြိယဝတ္ထုသည် ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ, အပစာယန, ဝေယျာဝစ္စ, ပတ္တိဒါန, ပတ္တာနုမောဒန, ဓမ္မဿဝန, ဓမ္မဒေသနာ, ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ အားဖြင့် ဆယ်ပါးအပြား ရှိ၏။

ဒါန ၂ မျိုး — ထိုတွင်— စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းသည် ဒါန မည်၏၊ ထို ဒါနသည် စေတနာဒါန, ဝတ္ထုဒါန အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုတွင် လှူလိုသောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသော စေတနာသည် ပုဗ္ဗစေတနာ မည်၏၊ လှူဒါန်းဆဲ (လှူဒါန်းနေချိန်) တွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော စေတနာသည် မုဉ္စစေတနာ မည်၏၊ လှူပြီးသောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသော စေတနာသည် အပရစေတနာ မည်၏၊ ဤသို့ ပုဗ္ဗ မုဉ္စ, အပရ စေတနာ သုံးပါးသည် စေတနာဒါန မည်၏၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုသည် ဝတ္ထုဒါန မည်၏၊ နောက်ဘဝ အကျိုးပေးသောအခါ စေတနာဒါန သည်သာ အကျိုးပေး၏၊ ဝတ္ထုဒါန သည်ကား စေတနာ ထက်သန်ဖို့ရာ အာရုံမျှသာ ဖြစ်၏၊ စေတနာ မသန့်ရှင်းလျှင် အကျိုးပေးလည်း မသန့်ရှင်းပါ။

မသန့်ရှင်းသော ဒါန ဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း, လာဘ်ကိုလည်းကောင်း, ဘဝစည်းစိမ်ကိုလည်းကောင်း မျှော်တ၍ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းသည် လောဘ ပါဝင်နေသောကြောင့် မသန့်ရှင်းသောဒါန ဖြစ်၏၊ အလှူနှင့်စပ်၍ စိတ်ဆိုးခြင်း, ဝမ်းနည်းခြင်း, နှလုံးမသာယာခြင်း ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဒေါသ, ဒေါမနဿ ပါဝင်နေသောကြောင့် မသန့်ရှင်းသောဒါန ဖြစ်၏။

လောဘ ပါဝင်သော ဒါနကြောင့် အကျိုး ရသောအခါ လောဘကြီးသူ ဖြစ်တတ်ပါသည်၊ ဒေါသပါဝင်သော ဒါနကြောင့် အကျိုးရသောအခါ ဒေါသကြီးသူ ဖြစ်တတ်ပါသည်၊ ဒေါမနဿ ပါဝင်သော ဒါနကြောင့် အကျိုး ရသောအခါ ထို စည်းစိမ်ကို မခံစားလိုပဲ လှူနိုး လှူမဲ့ လူဆင်းရဲကဲ့သို့ ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။

တိဟိတ်, ဒွိဟိတ် ကံ-ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည် နားလည်သော ကမ္မဿကတာဉာဏ်၊ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ ဟု ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် ပါဝင်သော ကုသိုလ်သည် တိဟိတ် ကုသိုလ် ဖြစ်၏၊ ထိုဉာဏ်မျိုးမပါလျှင် ဒွိဟိတ်ကုသိုလ် ဖြစ်၏။

အလှူ၏ ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့၌ ကုသိုလ်ခြံရံလျှင် ဥက္ကဋ္ဌကုသိုလ် ဖြစ်၏၊ အကုသိုလ်ခြံရံလျှင် ဩမကကုသိုလ် ဖြစ်၏။

[ဆောင်] ကုသိုလ်ပြုစဉ်, ကံ့ကျိုး မြင်သိ, ဉာဏ်ယှဉ်ဘိ,
တိဟိတ် ကုသိုလ်ခေါ်။

ကံကျိုးမသိ, ဉာဏ်မရှိ, ဒွိဟိတ် ကုသိုလ်ခေါ်။

ရွှေနောက် နှစ်ရပ်, ကုသိုလ်ညွှပ်, ဥက္ကဋ္ဌ ဆင့်၍ ခေါ်။

ရွှေနောက် နှစ်အန်, အကုသ-ခြံ, တစ်ဖန် ဩမကာ ခေါ်။

တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်ကြောင့် နောက်နောင် ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ နေသောအခါ ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ တည်နေရ၍ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရလေသည်၊ ထို တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရာရာဝယ် စဉ်းစားဉာဏ် ရှိ၍ သင်ပြရာ၌ တတ်သိ နားလည်သူ ဖြစ်တတ်ပါသည်။

ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် တိဟိတ်ဩမနှင့် ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်ကြောင့် နောက်နောင်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ နေရသောအခါ ဉာဏ်နှင့်မယှဉ်သော ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တည်နေရ၍ ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရလေသည်၊ ထို ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရာရာဝယ် စဉ်းစား ဉာဏ် နည်းပါး၍ သင်ပြရာ၌ တတ်သိ နားလည်ဖို့ရန် မလွယ်ကူသူ ဖြစ်တတ်ပါသည်။

အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဒွိဟိတ်ဩမကာ ကုသိုလ်ကြောင့် နောက်နောင် ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ နေရသောအခါ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟဟူသော ဟိတ်တစ်ခုမျှ မယှဉ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ တည်နေရ၍ အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရလေသည်၊ ထို အဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရာရာဝယ် စဉ်းစားဉာဏ် မရှိပဲ သင်ပြရာ၌ တတ်သိ နားလည်နိုင်ခဲသူ, လူဖျင်း လူအ, လူနု, လူထိုင်း, လူအရိုင်း စသည် ဖြစ်တတ်ပါသည်။

ဂါထာ ၂ ၊ မကြီး အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည် လယ်ယာမြေနှင့်တူ၏၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုနှင့် စေတနာသည် မျိုးစေ့နှင့်၊ အလှူရှင်သည် လယ်လုပ်သူနှင့် တူ၏။

လယ်ယာမြေ ကောင်းလျှင် အပင်ကြီးကြီး အသီးထွားထွား ဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က သီလ, သမာဓိ, ပညာ မရှိလျှင် အကျိုးကြီးကြီး ပေးနိုင်၊ လယ်ယာမြေက ကောင်းသော်လည်း မျိုးစေ့က မကောင်းလျှင် အပင်ကြီးကြီး အသီးထွားထွား မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က သီလ, သမာဓိ, ပညာ ရှိသော်လည်း လှူဖွယ်ဝတ္ထုနှင့် စေတနာစေတနာ မသန့်ရှင်းလျှင် အကျိုး ကြီး ဆုံး မပေးနိုင်။

လယ်ယာမြေနှင့် မျိုးစေ့က ကောင်းသော်လည်း လယ်ယာ လုပ်ကိုင်သူက နားမလည်လျှင် အပင်ကြီးကြီး အသီးထွားထွား မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က သီလ, သမာဓိ, ပညာရှိ၍ လှူဖွယ် ဝတ္ထုနှင့် စေတနာစေတနာ သန့်ရှင်းသော်လည်း အလှူရှင်က နား မလည်လျှင် အကျိုးကြီးကြီး မပေးနိုင်။

[ဆောင်] အလှူခံမှာ လယ်ပမာ, လှူရှာသူများ, လယ် သမား၊ အများလှူဖွယ်, မျိုးစေ့နှယ်, နှောင်ဝယ် အသီးစား။

[ဆောင်] ဒါနအစွမ်း, လက်ရုံးတန်းဖို့, ထုံးခန်းဆောက် ဖွယ်, ဤကျမ်းငယ်က, အာဃယ်ထုတ်ချောက်, ရေးသားလောက်လိမ့်၊ နိုင်းဆောက် ကြံခြယ်

ညာဏ်မမယ်တို့, စိတ်ဝယ်ဝိုးဝါး, မထင်မှားနှင့်
ဘုရားဆူဆူ, ဒါနကုမ္မ, သုံးလူ့သင်းကျစ်, ဆေနှ်
ဖြစ်၍, အသစ်တရား, ဟောဖေါ်ထားလျက်,
အများခဝနေ့, ကျက်လှတ်စေ၏၊ ထွေထွေ များ
ပြောင်, ဒါနဆောင်ဆော်, ပြောင်တစ်လက်လက်,
အရောင်ထွက်သို့, ခေါ်ထက်ခေါ်ငင်နှင်း, ဖြစ်ကြ
ခြင်းနှင့်, ယင်းသည့်ဒါန, ဓါကြံသည့်, ဒုက္ခသည်
ဟု, တွေ့ဘိုင်းရှ၍၊ လူမှုအားကို, ဒါနမျိုးကို,
ပျိုးခလေဆန်းဆန်း, နေ့ညဉ်လန်းအောင်, ကျက်တန်း
ဝင်လိုဘိမှုကား။

သီလခန်း

သီလ ၂ မျိုး ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်တို့ကို စောင့်ထိန်းခြင်းသည် သီလ မည်၏၊ ထို သီလသည် စာရိတ္တသီလ၊ ဝါရိတ္တသီလအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။

ထိုတွင် ဆရာကောင်း၊ သမားကောင်း၊ မိကောင်း၊ ဖကောင်း၊ ဆွေကောင်း၊ မျိုးကောင်းတို့၏ ကောင်းသော အကျင့်အတိုင်း ပြောဆိုနေထိုင်ခြင်းသည် "စာရိတ္တသီလ" မည်၏၊ မပြု [illegible] တားမြစ်အပ်သော အမှုကို မပြု မကျင့်ပဲ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် "ဝါရိတ္တသီလ" မည်၏၊ ထို့အပြင် လူဝတ်ကြောင်တို့ စောင့်ထိန်းအပ်သော ဂဟဋ္ဌသီလ၊ ရဟန်း သာမဏေတို့ စောင့်ထိန်းအပ်သော ပဗ္ဗဇိတသီလ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏၊ ဂဟဋ္ဌသီလသည်လည်း နိစ္စသီလ၊ ဥပေါသထသီလ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုတွင် ငါးပါးသီလ၊ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလသည် လူဝတ်ကြောင်တို့ အမြဲ စောင့်ထိန်းအပ်သော "နိစ္စသီလ" မည်၏၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလသည် တစ်ရံတစ်ခါ စောင့်ထိန်းအပ်သော "ဥပေါသထသီလ" မည်၏။

ဥပုသ် ၃ မျိုး ထို ဥပုသ်စောင့်ထိန်းခြင်းသည် နိဂဏ္ဌဥပုသ်၊ ဂေါပါလက ဥပုသ်၊ အရိယဥပုသ် အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏၊ ထိုတွင်–နိဂဏ္ဌတို့ စောင့်ထိန်းအပ်သော ဥပုသ်သည် "နိဂဏ္ဌဥပုသ်" မည်၏၊ နွားကျောင်းသားသည် နွားစားကျက်တို့ကို ကြံစည်နေသကဲ့သို့ ထို့အတူ သီလယူပြီးနောက် အစား

အသောက်နှင့် အိပ်ရာကိစ္စကို ပြောဆို ကြံစည်၍ နေခြင်းသည် "ဂေါပါလကဥပုသ်" မည်၏၊ သီလယူပြီးနောက် တရား ... မျိုးကို နှလုံး ... ၍ နေခြင်းသည် "အရိယဥပုသ်" မည်၏၊ အရိယဥပုသ် မည်သော ကောင်းသောဥပုသ် မည်၏။

[သော ...] အင်္ဂါရှစ်ဘာနှံ, သီလခံ၍, ခိုးခြံ အောင့်အည်း,
... ဖြောင့်တည်းဖြင့်, စောင့်စည်း အားထုတ်
တရားကုဘ်, ဥပုသ်စောင့်ဟု ခေါ်။

အရိယဥပုသ် ၅ ... လို အရိယဥပုသ်သည် ဗြဟ္မဥပုသ်, ဓမ္မဥပုသ်, သံဃဥပုသ်, ဒေဝတာဥပုသ်, သီလဥပုသ် အားဖြင့် ငါးပါးအပြား ရှိ၏။

ထိုတွင် သီလယူပြီးနောက် ဗြဟ္မာမည်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်စေ, ဂုဏ်တော်၏ အကြောင်းအရာ ဟောပြောသည်ကို နာယူ၍ဖြစ်စေ, ဂုဏ်တော်၏ အကြောင်းအရာ ရေးသားထားသော ကျမ်းစာကို ကြည့်ရှု ရွတ်ဖတ်၍ဖြစ်စေ စောင့်သုံးခြင်းသည် "ဗြဟ္မဥပုသ်" မည်၏။

သီလယူပြီးနောက် တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်စေ, ဂုဏ်တော်၏ အကြောင်းအရာ ဟောပြောသည်ကို နာယူ၍ ဖြစ်စေ, ဂုဏ်တော်၏ အကြောင်းအရာကို ရေးသားထားသောကျမ်းစာကို ကြည့်ရှု ရွတ်ဖတ်၍ဖြစ်စေ စောင့်သုံးခြင်းသည် "ဓမ္မဥပုသ်" မည်၏။

သီလယူပြီးနောက် အရိယာသံဃာတော်၏ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်စေ, ဂုဏ်တော်၏ အကြောင်းအရာ ဟောပြောသည်ကို နားထောင်၍ ဖြစ်စေ, ဂုဏ်တော်၏ အကြောင်းအရာကို ရေးသားထားသော ကျမ်းစာကို ကြည့်ရှု ဖတ်၍ဖြစ်စေ စောင့်သုံးခြင်းသည် "သံဃာဥပုသ်" မည်၏။

သီလယူပြီးနောက် နတ် ဖြစ်သွားကြောင်း အတွက်, သီလ စသော ဂုဏ်ကို ဆောက်တည်၍ ထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါ, သီလစသော ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ နေခြင်းသည် "ဒေဝတာဥပုသ်" မည်၏။

သီလယူပြီးနောက် မိမိသီလ၏ မကျိုး, မပေါက်, မပြောက်, မကျားခြင်း ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍နေခြင်းသည် "သီလဥပုသ်" မည်၏။

[ဆောင်] ၁။ အင်္ဂါရှစ်ပါး, စွန်အဖျားက, တစ်ပါးပါးကျိုး, ဥပုသ်မျိုး, "အကျိုးအပြတ်" ခေါ်။

၂။ အင်္ဂါရှစ်ပါး, အလယ်ကြားက, တစ်ပါးပါးပျက်, ဥပုသ်တွက်, "ပေါက်ပျက်" သည်ဟု ခေါ်။

၃။ ဝါစီးပြောက်နွား, ပုံအလားသို့, ကြီးကြား ပြိုး ပြောက်, ယွင်းသေ့ပေါက်, "အပြောက်" ဥပုသ် ခေါ်။

၄။ နွားကြောင် နွားကျား, ပုံအလားသို့, နှစ်ပါး သုံးပါး, အများဆက်လျက်, တရားပျက်, "ကျား-ကွက်" သည်ဟု ခေါ်။

သီလ ၄ မျိုး ရဟန်း သာမဏေတို့ စောင့်ထိန်းအပ်သော သီလသည် "ပဗ္ဗဇိတ သီလ" မည်၏၊ ထို ပဗ္ဗဇိတသီလသည် ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလ, ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ, အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလ, ပစ္စယသန္နိဿိတသီလအားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။

ထိုတွင် ဝိနည်းပါဠိတော်၌ လာသော သိက္ခာပုဒ် အပေါင်းကို စောင့်ထိန်းခြင်းသည် "ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလ" မည်၏၊ ဤ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၌ သဒ္ဓါ ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့် သဒ္ဓါရှိသူသာ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းနိုင်၏။

ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့ကို အဘိဇ္ဈာ, ဒေါမနဿစသော အကုသိုလ် မဖြစ်ရအောင် စောင့်ထိန်းခြင်းသည် "ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ" မည်၏၊ ဤ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၌ သတိ ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့် သတိရှိသူသာ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းနိုင်၏။

ကုလဒူသန, အနေသန, မိစ္ဆာဇီဝတို့မှ ရှောင်ကြဉ်၍ တရားသဖြင့် အသက်မွေးခြင်းသည် "အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလ" မည်၏၊ ဤ အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလ၌ ဝီရိယ ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့် ဝီရိယ ရှိသူသာ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းနိုင်၏။

ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ သုံးစွဲခြင်းသည် "ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ" မည်၏၊ ဤ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ၌ ပညာ ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့် ပညာရှိသူသာ ပစ္စည်းလေးပါး၏ အကျိုးရှိပုံကို ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းနိုင်၏။

ဘာဝနာခန်း

စိတ်သေး-စိတ်ငယ်   သတ္တဝါတို့၏ စိတ်သည် ပင်ကိုယ်အားဖြင့် အဝိဇ္ဇာ, တဏှာစေတက်ခံပါမှုသောကြောင့် လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဣဿာ, မစ္ဆရိယာ တို့ဖြင့် မငြိမ်မသက် ဝိဘက်များ၍ လှုပ်ရှားနေ၏၊ ထို စိတ်မျိုးကို မငြိမ်သက်သော ကလေးနှင့် တူသောကြောင့် "စိတ်သေး စိတ်ငယ်များ" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုစိတ်သေး စိတ်ငယ်များကို ပယ်ရှားဖို့ရာ သဒ္ဓါ-ပညာ-သတိ- ဝီရိယ- သမာဓိ— မေတ္တာ— ကရုဏာ- မုဒိတာတို့ဖြင့် စိတ်ကို ကြီးကျယ် မြင့်မား တိုးပွားလာအောင် ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်းကို "ဘာဝနာ" အလုပ်ဟု ခေါ်၏။

[ဆောင်] ၁။ လောဘ ဒေါသ, မာန်မာနနှင့်, ဣဿာ မစ္ဆေ,
နည်းပါးစေ၍, စိတ်နေစိတ်ထား, သဒ္ဓါပွားလျှက်,
ကြီးမားမြင့်မြတ်, ဖြစ်စေတတ်, မှတ်လေဘာဝနာ။

၂။ လောဘ ဒေါသ, မာန်မာနနှင့်, ဣဿာ မစ္ဆေ,
နည်းပါးစေ၍, စိတ်နေစိတ်ထား, ပညာပွားလျှက်,
ကြီးမားမြင့်မြတ်, ဖြစ်စေတတ်, မှတ်လေဘာဝနာ။

၃။ လောဘ ဒေါသ, မာန်မာနနှင့်, ဣဿာ မစ္ဆေ,
နည်းပါးစေ၍, စိတ်နေစိတ်ထား, သတိပွားလျှက်,
ကြီးမားမြင့်မြတ်, ဖြစ်စေတတ်, မှတ်လေဘာဝနာ။

၄။ လောဘ ဒေါသ, မာန်မာနနှင့်, ဣဿာ မစ္ဆာ
နည်းပါးစေ၍, စိတ်နေ စိတ်ထား, ဝီရိယပွား
လျက်, ကြီးမားမြင့်မြတ်, ဖြစ်စေတတ်, မှတ်လေ
ဘာဝနာ။

၅။ လောဘ ဒေါသ, မာန်မာနနှင့်, ဣဿာ မစ္ဆာ,
နည်းပါးစေ၍, စိတ်နေစိတ်ထား, သမာဓိပွား
လျက်, ကြီးမားမြင့်မြတ်, ဖြစ်စေတတ်, မှတ်လေ
ဘာဝနာ။

၆။ လောဘ ဒေါသ, မာန်မာနနှင့်, ဣဿာ မစ္ဆာ,
နည်းပါးစေ၍, စိတ်နေစိတ်ထား, မေတ္တာပွား
လျက်, ကြီးမားမြင့်မြတ်, ဖြစ်စေတတ်, မှတ်လေ
ဘာဝနာ။

၇။ လောဘ ဒေါသ, မာန်မာနနှင့်, ဣဿာ မစ္ဆာ,
နည်းပါးစေ၍, စိတ်နေစိတ်ထား, ကရုဏာပွား
လျက်, ကြီးမားမြင့်မြတ်, ဖြစ်စေတတ်, မှတ်လေ
ဘာဝနာ။

၈။ လောဘ ဒေါသ, မာန်မာနနှင့်, ဣဿာ မစ္ဆာ,
နည်းပါးစေ၍, စိတ်နေစိတ်ထား, မုဒိတာပွား
လျက်, ကြီးမားမြင့်မြတ်, ဖြစ်စေတတ်, မှတ်လေ
ဘာဝနာ။

ကမ္မဋ္ဌာန်း ထို ဘာဝနာကိုပင် ရှေးရှေးဘာဝနာ အလုပ်အညီ နောက်နောက် ဘာဝနာ အလုပ်၏ တည်ရာ ဖြစ်**သောကြောင့်** "ကမ္မဋ္ဌာန" ဟု ခေါ်၏၊ [ကမ္မ= ရှေးရှေးဘာဝနာ အလုပ်အညီ + ဌာန= နောက်နောက် ဘာဝနာအလုပ်၏ တည်ရာ၊ ဝါ- ကမ္မဋ္ဌာန်း။]

[ဆောင်] နောက်နောက်တိုးပွား, အလုပ်မျိုး၏, ရှေ့သွား
တည်ရာ, အလုပ်မှာ, ခေါ်ပါ ကမ္မဋ္ဌာန်း။

ကမ္မဋ္ဌာန်း ၂ မျိုး ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းသည် သမထဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း, ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏၊ ထိုတွင် ကိလေသာ တို့ကိုလည်း ကောင်း, ဝိတက် စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း ငြိမ်သက် စေတတ်၍ သမာဓိပြုဌာန်းသော ဘာဝနာအလုပ်သည် သမထဘာဝနာ ကမ္မ**ဋ္ဌာန်း မည်၏။**

ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတို့ကို အနိစ္စ ဟုလည်းကောင်း, ဒုက္ခ ဟုလည်း ကောင်း, အနတ္တ ဟုလည်းကောင်း အမျိုးမျိုး ရှုတတ်သည် ဖြစ်၍ ပညာ ပြုဌာန်းသော ဘာဝနာ အလုပ်သည် ဝိပဿနာ ဘာဝနာ **ကမ္မဋ္ဌာန်း မည်၏။**

သမထ ၂ မျိုး သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အာရုံ ကမ္မဋ္ဌာန်း, အာရမဏိက ကမ္မဋ္ဌာန်း အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏၊ **ထိုတွင်—** ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းဖို့ရန် ကသိုဏ်းအစရှိသော အာရုံ သည် **အာရုံကမ္မဋ္ဌာန်း** မည်၏၊ ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော **စိတ်အစဉ်သည် အာရမဏိက** ကမ္မဋ္ဌာန်း မည်၏။

သမထ ၄၀ — အာရုံ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ကသိုဏ်း ဆယ်ပါး၊ အသုဘ ဆယ်ပါး၊ အနုဿတိ ဆယ်ပါး၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ လေးပါး၊ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်၊ အာရုပ္ပ လေးပါး အားဖြင့် လေးဆယ် အပြားရှိ၏၊ ထို လေးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင် မိမိစရိုက်နှင့် သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရွေးဖြင်း အားထုတ်မှ အကျိုးရလှပေ၏။

စရိုက် ၆ မျိုး — မကြာမကြာ သည်း ဖြစ်အပ်၊ လွန်လွန်ကဲကဲ လည်း ဖြစ်အပ်သော သဘောကို "စရိုက်" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုစရိုက်သည် ရာဂစရိုက်၊ ဒေါသစရိုက်၊ မောဟစရိုက်၊ သဒ္ဓါစရိုက်၊ ပညာစရိုက်၊ ဝိတက်စရိုက် အားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုတွင် —

[ဆောင်] ၁။ ရာဂစရိုက်၊ မျိုးသွင်းအား၊ ယာပိုထ်ဆေးထေ့၊
ယဉ်ကျေးလေ၏၊ တွေ့သွက်စွာ၊ ပြုံးသမျှလည်း၊
ကျနသေသပ်၊ လွန်သေသပ်ရှင့်၊ ဝင်းမြတ်
ဖွယ်ရာ၊ ဘောဇဉ် ချိုးအား၊ ချိုမွှေးဆိမ့်အိမ့်၊
လွန်နှစ်သိမ့်သတဲ့၊ မပိမ့်လောက်တဲ့၊ ကာမ
ဂုဏ်ကြောင့်၊ အာရုံမွဲအား၊ မခွဲခွါသည်။
မာယာ ပါသ၊ သာဓေယျနှင့်၊ မာန ဗိစိ၊
အလိုကြီး၏။

ထိုနည်းသဒ္ဒါ၊ စရိုက်မှာမူ၊ မာယာ စသော၊
ပြစ်မခန္ဓာပဲ၊ သာမှာ ရှင်လန်း၊ လှူပေးကမ်း
လျက်၊ ရဟန်းဆောင်ပေါင်း၊ ထေရ်ရှင်ကောင်း
နှင့်၊ ဝတ်ကျောင်း ဘုရား၊ မြတ်တရားကို၊

မှတ်သား နာယူ, လွန်ကြည်ဖြူသည်, ညှိသူ
မွန်မြတ်ပေတကား။

၂။ ဒေါသစရိုက်, ရှိသူ့အကြား, ယာပိုထိ်လေးတွေ့,
ကြမ်းတမ်းလေ၏၊ ထွေထွေကိစ္စ, ပြုသမျှလည်း,
ကျုံနမဖွယ်, မထင့်ဖွယ်တည်း၊ စားဖွယ် ငန်
ချဉ်, စပ်ခါးမင်မာ, ငါးအင်အာရုံ, မဖွယ်ကြုံ
လျှင်, ယမ်းပုံမီးကျ, စိတ်တိုလျှံ၍, ... ရ
ထန်သည်း, ရန်ငြိုးကြီးလျက်, မိမိ ... ,
မရှေ့ရှာနှင့်, မကြွာ, ပဋိဃသ, ... , မုချ
ဆိပ်ပွား, အပြစ်များ၏။

တသားပညာ, ရိုက်မှုမှု, ရှေ့သာ အားသုံ,
နည်းတူသုံးလျက်, လုံးလုံ ... , ... ဆိပ်
ကွယ်, ဆုံးပလယ်၏၊ စားဖွယ်အသိုက်, ထွေကြုံ
တိုင်းလည်း, နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန်, သုခမိန်တည်း,
ကြိမ်ကြိမ်နှင့်လာ, သံသရာကို, ပညာအတိ,
မြော်ခေါ် ညှိ၍, ဂတိနှောင်လျှင်, ကောင်း
အောင်ပြုသည်, လူတွင် သူမြတ်ပေတကား။

၃။ မောဟစရိုက်, ရှိသူ့အကြား, ယာပိုထိလေးတွေ့,
ရှုပ်ပွေပွေနှင့်, ထွေထွေကိစ္စ, ရှုပ်ထွေးစွာတည်း၊
အဟောရုံသာ, စားသောက်ပါသည်, အယ်
ဟာ မိမိ မြဲမရှိခဲ့၊ ထိုင်အာရုံ, စုံထောက်လှမ်း
၍, အဆန်းအရိုး, ကြောင်းအကျိုးဟု, ကောင်း

သိုး ယှာဉ်မြွတ်, မသိဘယ်သဖြင့်, အရုပ်ရုပ်မှာ, နေ့ကတ်ယှိုက်ကြသတည်း၊ ညာ - အတိ, ကာင်း ကွာချေ, တိနပိန္ဒ, ညဒ္ဓဗ္ဗနှင့်, ကာလကုန်ဆုံး, အခါနိဗ္ဗုန်း၏။

လိုးနည်းခြွား, ဝိဘက်များလည်း, စဘား တော့ပါ, လ်ုးမျှလျက်, ကောင်းသော လုံလေ, ကုသိုလ်လည်းမှု, အစွမ်းမရှိ, ပျင်းရိရိ ကည်း၊ မိမိတို့ဘဝ်, လူ့ပေါက်ပန်းနှင့်, ရော ပြွမ်း ... ပါ, အကြံများသည့်, လူအား လူပို မတွေ့ပါ ...။

စတုရာရက္ခ ဟိုဝရိုက် ၆ ပါးသည် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်၌ တစ်ပါး ဝိသာ အသင်အရှေး ဖြစ်တတ်၍ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကား နှစ်ပါး, သုံးပါး ပေါင်း၍ ဖြစ်တတ်သေး၏၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ, မေတ္တာ, အသုဘ, မရဏဿတိ- ဤ လေးပါးသည် စိတ်ကို မကောင်းသော အာရုံသို့ မသွားအောင် စောင့်ရှောက် ထားဖြစ်တတ်သောကြောင့် စတုရာရက္ခ ဘာဝနာ မည်၏။

[ဆောင်] ဘုရားအာရုံ, မေတ္တာထုံ၍, တစ်ပုံအာယာ, အသုဘာ နှင့်, မရဏဿတိ, ဤလေးလီ ကိုယ်စီစိတ်စောင့် တရားတည်း။

၁။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ထိုတွင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးဦးစွာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အကြောင်းကောင်းပုံ, အကျိုးကောင်းပုံ, သတ္တဝါတို့အား ကျေးဇူးများပုံကို အာရုံပြု၍ ပွားများရာ၏။

အကြောင်းကောင်း အကြောင်းကောင်းပုံ ဟူသည်ကား၊ လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး ဒါန စသော ပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူရာအခါ၌ ယခုကာလဝယ် အထက်တန်း သူတော်ကောင်းတို့သော်မှ လိုက်၍ မမှီလောက်အောင် ညီးစိမ်ကို စွန့်၍လည်းကောင်း, အင်္ဂါကြီးငယ်ကို စွန့်၍လည်းကောင်း, အသက်ကိုစွန့်၍သည်းကောင်း ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့ခြင်း, ဆွေတော် မျိုးတော်တို့၏ အစီးအပွားကို ကျင့်တော်မူခြင်း ဟူသော ဉာတတ္ထစရိယ၊ သတ္တဝါအများ၏ အစီးအပွားကို ကျင့်တော်မူခြင်းဟူသော လောကတ္ထစရိယ၊ ဉာဏ်ပညာ တိုးပွားအောင် ကျင့်တော်မူခြင်း ဟူသော ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယ၊ ဤသို့ ကျင့်တော်မူခြင်း ထည့်ကို အကြောင်းကောင်းပုံတည်း။

အကျိုးကောင်း အကျိုးကောင်းပုံ ဟူသည်ကား — အကြောင်းကောင်းသည့် အားလျော်စွာ ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့်ဘဝ၌ တုသိတာနတ်ပြည်ဝယ် နတ် ဗြဟ္မာ အများတို့က ပဋိသန္ဓေ နေဖို့ရန် တောင်းပန်ရခြင်း, မယ်တော် ဝမ်းတိုက်၌ ချမ်းမြေ့စွာ ပဋိသန္ဓေနေတော်မူရခြင်း, ချမ်းမြေ့စွာ ဖွားမြင်တော်မူရခြင်း, ဖွားမြင်သောအခါ လူ့လောကဝယ် ရုပ်လက္ခဏာအားဖြင့် အသာဆုံး ဖြစ်ရခြင်း, တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် ရောက်သောအခါ ထီးနန်းကို

စံတော်မူရခြင်း, နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်အရွယ် ရောက်သောအခါ သူအို– သူနာ– သူသေ– ရသေ့ ရဟန်းတို့ကို မြင်ရ၍ သံဝေဂရသဖြင့် တောထွက်တော်မူပြီးလျှင် ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယာ အကျင့်ကို ကျင့်တော်မူပြီးနောက် ဗောဓိပင်အောက်ဝယ် မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးတန်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရသည်နှင့် တပြိုင်တည်း ကိလေသာအားလုံး ကုန်ခမ်းရကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရ၍ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခြင်းသည် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မျှ လိုက်၍ မမှီနိုင်အောင် မြင့်မောက် ကြီးမားသော အကျိုးဆောင်ပုံသည်။

ကျေးဇူးများ — သတ္တဝါတို့အား ကျေးဇူးများပုံ ဟူသည်ကား– ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးသောအခါ ဖလသမာပတ်ချမ်းသာကို ဝင်စားတော်မူ၍ အေးချမ်း သာယာစွာ နေနိုင်ပါသော်လည်း နေတော်မမူပဲ သတ္တဝါတို့အား ကျေးဇူးများဖို့ရာ မနားမနေ တရားတော်ကို ဟောပြတော်မူခြင်း၊ တရားတော်ကို နာရ၍ ငရဲ, ပြိတ္တာ, အသုရကာယ်တို့ ရှိကြသေး၏ဟု သိရခြင်း၊ လူ့ဆင်းရဲ, ငရဲ, တိရစ္ဆာန်, ပြိတ္တာ, အသုရကာယ် ဖြစ်ဖို့အကြောင်း မကောင်းသော ဒုစရိုက်တရားတို့ကို သိရခြင်း၊ သိသည့်အားလျော်စွာ ထိုဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့မှာ ထိုဆင်းရဲတို့မှ လွတ်မြောက်ရခြင်း၊ နတ် ဗြဟ္မာနှင့် နိဗ္ဗာန်တရားတို့ ရှိကြသေး၏ဟု သိရခြင်း၊ လူ, နတ်, နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာတို့ကို ရဖို့အကြောင်း ကောင်းသော သုစရိုက်တရားတို့ကို သိရခြင်း၊ သိသည့်အားလျော်စွာ ထို သုစရိုက်တရားတို့ကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်သူတို့မှာ လူ, နတ်, နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို ထိုက်တန်သမျှ ကြ

ခြင်းသည် မိဘလည်း၊ မပေးနိုင်၊ ဆရာသမားလည်း၊ မညွှန်ပြနိုင်သည့် အတ္တဝါဒီအား ကျေးဇူးများပုံတည်း။

ကျေးဇူးဆပ် ဤကဲ့သို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဘုရားရှင်ကို နေ့စဉ် မပြတ် ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရွှေနှုတ်တော်ထွက်ဖြစ်သော ပရိယတ်တော် ပိဋကတ် ပါဠိတော်ကို မကွယ်မပအောင် နေ့စဉ်မှန်မှန် အံအံ ပို့ချခြင်း, ဝိနည်း၊ ပါဠိတော်လာ သိက္ခာသိလကို စောင့်ထိန်းခြင်းမှစ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို ပွားများသည့်တိုင်အောင် ပဋိပတ်ကိုကျင့်ခြင်း၊ ဤသို့ ပရိယတ်, ပဋိပတ် တာဝန် နှစ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင်သင့်ကြပါသည်၊ ထိုသို့ မထမ်းဆောင်ပဲ သာသနာတော်တွင်းသို့ ဝင်၍ ဂုဏ်ရမှု, လာဘ်ရမှု အတွက် မျှော်ကိုး အားထုတ်၍ နေထိုင်ကြပါလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အလိုတော်ကျ မဟုတ်သဖြင့် မိမိအတွက်လည်း ဘဝအဆက်ဆက်၌ သက်သာလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

[ဆောင်] ၁။ ကျေးဇူးတော်ရှင်, ဘုရားရှင်ကို, နေ့စဉ်မပြတ်, ကျေးဇူးဆပ်သို့, ပရိယတ်နှင့်, ပဋိပတ်နှစ်ဖြာ, သာသနာကို, ဆောင်းစွာ ကြိုးကုတ်, လွန်အား ထုတ်, အဟုတ် ကျင့်ကြစေ။

၂။ အကျင့်မပေါ်, ဂုဏ်လာဘ်မျှော်၍, စိတ်ပျော် ကိုယ်ရွှင်, သာသနာဝင်မှု, အစဉ်နောင်လာ, သာသနာနှင့်, ညိုယ်ပါနိမ့်ကျ, နောက်ဘဝ၌, ရောက်ရလေမည့်, တိုင်းမသိ များဘိ ဒုက္ခတွေ။

စိတ်ကြည်လင် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ကို နောက်ကျုစေတတ်သော ကိလေသာတို့ဟူသည် လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပအားဖြင့် ဆယ်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ဆယ်ပါးကို အဆင့်ဆင့် မြောက်ပွား၍ ထယ်ထောင်ငါးရာ ဖြစ်ရနေသည်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ စိတ်တော် အစဉ်သည် ထိုကိလေသာ အနောက်အကျုတို့မှ ကင်းစင်၍ အမြဲအားဖြင့် ကြည်လင်တော်မူပါသည်။

ဉာဏ်တော်ကြီး ဆီနှင်း, မြူ, တိမ်, သူရိန်, မီးခိုး, ညစ်မျိုး ငါးအင် ကင်းစင်သော ကောင်းကင်၌ ညဥ့်ကာလ ဝယ် ထမင်းသည် အစွမ်းကုန် သာယာ ထွန်းလင်းနေသကဲ့သို့ ထို့အတူ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ စိတ်တော်အစဉ်ဝယ် သိဖွယ်ဟူသမျှကို အလုံးစုံ အကုန်အစင် သိမြင်နိုင်သော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကြီးသည် အကြောင်းအားလျော်စွာ ပေါ်ထွန်း၍ နေပါသည်။

လူသိများသော ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်တို့သည် ၉ ပါးရှိ၏၊ ထို ဂုဏ်တော်တို့တွင်– ကိလေသာ ကင်းစင်၍ စိတ်တော်၏ ကြည်လင် ခြင်းသည် "အရဟံ" ဂုဏ်တော် မည်၏၊ ထို ကြည်လင်သော စိတ်တော်အစဉ်ဝယ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးဖြင့် သိဖွယ်ဟူသမျှကို အလုံးစုံ အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူနိုင်ခြင်းသည် "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ" ဂုဏ်တော် မည်၏။

သဒ္ဓါပညာတိုး ဤ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အစဉ်အားဖြင့် ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ၏ အကြောင်းကောင်းပုံ, အကျိုး ကောင်းပုံ, သတ္တဝါတို့အား ကျေးဇူးများပုံကို အာရုံပြု၍ "အရဟံ

ဂုဏ်တော်, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်" ကို မိမိစိတ်တွင် ထင်မြင်လာအောင် အဖန်ဖန် ပွားများခြင်းကို ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာဟု ခေါ်ပါသည်၊ ထိုသို့ ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ လောဘ, ဒေါသ, မာနစသော ကိလေသာတွေ နည်း၍နည်း၍ သွားသောကြောင့် မိမိစိတ်အစဉ် ကြည်လင်လာပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရား, သာသနာတော်ကို ပြုစုစောင့်ရှောက်လိုသော ဉာဏ်ပညာလည်း ကြီး၍ ကြီး၍ လာပါလိမ့်မည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်—

၁။ မိမိသီလကို စင်ကြယ်အောင် အားထုတ်ခြင်း၊

၂။ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ရောက်နေရခြင်း၊

၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ သပ္ပါယ်တော်မူပုံ ဘဂဝါဂုဏ်တော်တွင် ပါဝင်သော သိရီဘုန်းတော်ကို အာရုံပြုရခြင်း၊

၄။ စိတ်တော်အစဉ် ကြည်လင် သန့်ရှင်းပုံ အရဟံဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုရခြင်း၊

၅။ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်၏ ကြီးကျယ်တော်မူပုံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုရခြင်း၊

၆။ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး, စရဏ တစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပုံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုရခြင်း၊

၃။ အသုဘဘာဝနာ

အသုဘဘာဝနာကို ပွားများလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသုဘဆယ်ပါးတွင် တစ်ပါးပါးကို အာရုံပြု၍ဖြစ်စေ, ၃၂ ကောဋ္ဌာသကို အာရုံပြု၍ဖြစ်စေ ပွားများရာ၏။

ဥဒ္ဓုမာတကံ=သေသည်မှအထက်, နှစ်ရက်သုံးရက်ကူးသဖြင့်, ဖူးဖူး ရောင်ပုပ်, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်း ပါတကား....။

ဝိနီလကံ=ဖြူနီ သဓဘာ, ရောနှောစပ်တွဲ, ညိုမဲမဲပုပ်, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်းပါတကား...။

ဝိပုဗ္ဗကံ=ပြည်တစိုစို, ပေါက်ကွဲယိုလျက်, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်းပါတကား....။

ဝိစ္ဆိဒ္ဒကံ=ထက် အောက် နှစ်ချပ်, မဆက်စပ်အောင်, ဖြတ်အပ်ပြီးလျက်, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်း ပါတကား....။

ဝိက္ခာယိတကံ=ခွေး- လင်းတ-ကျီး, အသီးသီးတို့, နည်းမျိုးစုံပြား, ဖုံဖုံအားဖြင့်, ခဲစားအပ်လျက်, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်းပါတကား....။

ဝိက္ခိတ္တကံ=လက် ခြေ ခေါင်း ကိုယ်, ဖရိုဖရဲ, ထိုထိုကြဲသဖြင့်, ပစ်လွှင့်အပ်လျက်, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်းပါတကား....။

ဟတဝိက္ခိတ္တကံ=ကျီးခြေမယှင်း, ဓားဖြင့်မျဉ်း၍, ညှဉ်းအပ်ထိုထို, ဆက်ခြေ ကိုယ်တို့, ဖရိုဖရဲ, ထိုထို ကြဲသဖြင့်, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်းပါတကား....။

လောဟိတကံ= သွေးများထွက်ယို, တစ်ကိုယ်လုံးစေ, လိမ်းကျံနေသော, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်းပါတကား။

ပုဠုဝကံ=ပိုးလောက်တွေပြည့်, ကျိကျိထက်နေ, ထွက်စေဟတ်သော, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်းပါတကား....။

အဋ္ဌိကံ=အရိုးစုပေါင်း, တစ်ချောင်းဖြစ်စေ, အသားရေယုတ်, စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, မသာလောင်းပါတကား...။

အမှာ ။ ။ ၁၂ ကောဋ္ဌာသနည်းဖြင့် ပွားများပုံကို ရှေး၌ပြခဲ့ပြီ။

၄။ မရဏာဿတိ ဘာဝနာ

မရဏာဿတိဘာဝနာကို ပွားများလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးဦးစွာ မုန်းသူ၏ သေခြင်း, ချစ်သူ၏ သေခြင်း, မိမိ၏ သေခြင်းကိုသာ အာရုံမပြုပဲ အများနှင့်ဆိုင်သော သေခြင်းကို အာရုံပြု၍ ပွားများရာ၏။

အပ္ပမာယု မနုဿာနံ,
ဟိတွေယျ နံ သုပေါရိသော၊
စရေယျာဒိတ္တသီသောဝ,
နတ္ထိ မစ္စုဿ နာဂမော။

မနုဿာနံ– ယခုလိုလူ, ဆုတ်ကပ်သူတို့၏၊ အာယု– ကြောက်စရာ့သမ်း, အသက်တမ်းသည်၊ အပ္ပံ–ရေတွက်သေးလေ, တိုလှချေ၏၊ သုပေါရိသော–သိမြင်ကျိုးကြောင်း, ပညာရှိသူတော်ကောင်းသည်၊ နံ (အာယုံ) - ကြောက်စရာ့အချက်, တိုအသက်ကို၊ ဟိတွေယျ – နေ့စရာ ညဉ့်ပါ, ရှုံ့ချရာ၏၊ (ဟိတွေတွာ – အချိန်ရှိသမျှ ရှုံ့ချပြီး၍၊) အာဒိတ္တသီသောဝ–ဦးခေါင်း ဦးသျှောင်, မီးလောင်ခံရသူကဲ့သို့၊ စရေယျ – တရားအမြတ်, မလစ်လပ်အောင်, မပြတ်ပုံသေ, ကျင့်၍နေရာ၏၊ မစ္စုဿ – မမွတာမင်း, သေရခြင်း၏၊ နာဂမော– မရောက်လာရာ, အတ္တဝါ မည်သည်၊ နတ္ထိ – လူ့ဘုံနတ်ရောက်, အကုန်ပေါက်အောင်, မွှေနှောက် ရှာဖွေ, မရှိနိုင်ချေသေကောင်း။

အဒ္ဓန္တာဝဿသတံ သဗ္ဗေ,
လောကေ သကမ္မနိဿိတာ၊
မရဏံ ဝေ ဂမိဿန္တိ,
ဇာတာနံ ဟိ မတံ ဓုဝံ။

လောကေ – မျက်မြင်တွေ့ရ, လူ့လောက၌၊ သကမ္မနိဿိတာ – စားရေး, ဝတ်ရေး, နေထိုင်ရေးဟု, ကိုယ်ရေးတွေရှုပ်, ကိုယ့်အလုပ်ကို မှီကြကုန်သော၊ သဗ္ဗေ – ရဟန်း ရှင်လူ, ခပ်သိမ်းသူတို့သည်၊ အဒ္ဓန္တာဝဿသတံ - တစ်နေ့တစ်ရက်, တစ်နံနက်ဟု, အသက်ကုန်ဆင်း, အနှစ်တစ်ရာအတွင်း၌၊ ဝေ (ဧကန္တေန)-ဧင်စစ်ကေန်, အမှန်မလွဲ, တစ်ပုံစံထဲသာလျှင်၊ မရဏံ ဂမိဿန္တိ-သေတွင်းသောဝ, သေပေါက်ကျအောင်, ရောက်ရကုန်လိမ့်မည်၊ ဟိ (သစ္စံ) – သူတော်အများ, လက်ကိုင်ထား၍, စကားဆိုဟန်, အမှန်ပင် ဖြစ်မှါပေ၏၊ ဇာတာနံ – ရှေးကံအရ, တစ်ဘဝ၌, ဖြစ်ကြရသူ, အများလူတို့၏၊ မတံ – အသက်တမ်းနှင့်, ကံစွမ်းအရှိန်, ကုန်ချိန်ရောက်က, သေပျောက်ရခြင်းသည်၊ ဓုဝံ - မြေလက်ခတ်နဲ့, မြှောက်သည့်ခဲသို့, မလွဲမသွေ, အမြဲပင် ဖြစ်ပေသတည်း။

အဇ္ဇဝ ကိစ္စံ အာတပ္ပံ,
ကော ဉာ မရဏံ သုဝေ၊
နဟိ နော သင်္ဂရံ တေန,
မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

အဇ္ဇဝ– နက်ဖြန်မရွေ့, ယခုနေ့၌ပင်၊ အာတပ္ပံ– ကိလေသာ အမှိုက်, မီးဖြင့်တိုက်သို့, လောင်မြိုက်ဖို့ရန်, အဖန်ဖန် အားထုတ်မှုကို၊ ကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ–မနားမနေ, ပြုသင့်ပေ၏၊ သုဝေ–ယနေ့မှ နောက်, နက်ဖြန်ရောက်မူ၊ မရဏံ–သေရမည်ကို၊ ကော– အဘယ်သူသည်၊ ဉာ–ကောင်းစွာပိုင်ပိုင်, သိနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဟိ (ယုတ္တံ)–ထိုကဲ့သို့ သာ, အခါခါဖြင့်, မှန်စွာပုံသေ, တွေးသင့်ပေ၏၊ မဟာသေနေန–တွမ်းပ နှစ်ထန်, ရောဂါဒဏ်ဖြင့်, ဘေးရန်ပတ်ထည်, များသော စစ်သည်ရှိသော၊ တေန မစ္စုနာ– သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ, အကုန်ချေနင်း, ထို သေမင်းနှင့်၊ သင်္ဂရံ – ကိုယ်ကာသာအောင်, ညှာတာအောင်ဟု, လက်ဆောင်ချော့မြူ, တိုက်၍ ယူခြင်းသည်၊ န နော အတ္ထိ (နတ္ထိ ဧဝ)–မရှိကောန်, အမှန်ပင် ဖြစ်ပေတော့သတည်း။

ဝိပဿနာ ဘာဝနာ

ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို ပွားများလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၌ လာသည့်အတိုင်း သီလဝိသုဒ္ဓိ, စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ, ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ, ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ, မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ, ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ, ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိအားဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိ ခုနစ်ပါး အစဉ်အတိုင်း ပွားများရာ၏။

သီလဝိသုဒ္ဓိ ထိုတွင် သီလဝိသုဒ္ဓိသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ, ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ, အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ, ပစ္စယသန္နိဿိတသီလအားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။

ထိုတွင် ဝိနည်းပါဠိ၌လာသော သိက္ခာပုဒ် အပေါင်းကို စောင့်ထိန်းခြင်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ မည်၏။

ဣန္ဒြေ ခြောက်ပါးတို့ကို အဘိဇ္ဈာ, ဒေါမနဿ စသော အကုသိုလ် မဖြစ်အောင် စောင့်ထိန်းခြင်းသည် ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ မည်၏။

ကုလဒူသန, အနေသန, မိစ္ဆာဇီဝတို့မှ ရှောင်ကြဉ်၍ တရားသဖြင့် အသက်မွေးခြင်းသည် အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ မည်၏။

ပစ္စည်းလေးပါးကို ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ သုံးစွဲခြင်းသည် ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ မည်၏။

စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဈာန်၏ရှေ့ အနီး ဥပစာဖြစ်သော သမာဓိသည် ဥပစာရသမာဓိ မည်၏၊ ဈာန်စိတ်သည် အပ္ပနာသမာဓိ မည်၏၊ ထိုသမာဓိနှစ်ပါးကို ရသောအခါ စိတ်သည် နီဝရဏတို့မှ အန့်ရှင်း စင်ကြယ်သောကြောင့် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မည်၏။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ လက္ခဏာ , ရသ စသောအားဖြင့် နာမ်ရုပ် နှစ်ပါး အပြားကို ပိုင်းခြား၍ သိသော ဉာဏ်သည် အတ္တဒိဋ္ဌိတို့မှ စင်ကြယ်သောအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ မည်၏။

ခန္ဓာဝန်

ဘာရာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ,
ဘာရဟာရော စ ပုဂ္ဂလော၊
ဘာရာဒါနံ ဒုခံ လောကေ,
ဘာရနိက္ခေပနံ သုခံ။

ပဉ္စက္ခန္ဓာ – ငါးဟု ခေါ်တွင်, ငါးကိုယ်ပင်မှု, ထင်မြင်ရခြား, ခန္ဓာငါးပါး တို့သည်၊ ဟဝေ – စင်စစ်ကေန် , အမှန်အားဖြင့်၊ ဘာရာ– လေးလံလှစွာ, ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကြီးတို့ပါ တကား....၊ ပုဂ္ဂလော-သူ ငါကော, ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှသည်၊ ဘာရဟာရော – ခန္ဓာဝန်ထမ်း, အမြဲနွမ်းလျက်, ပင်ပန်း၍သာ, နေရပါတကား၊ လောကေ-ရေ တိရစ္ဆာန်, မချန် ပြိတ္တာ, ပြဟ္မာ လူ နတ် , အရပ်ရပ်သော လောကာ၌၊ ဘာရာဒါနံ- ခန္ဓာဝန်ကို, ယူရခြင်းသည်၊ ဒုခံ (ဒုက္ခံ)-ဇာတိ ဇရာ , အစပြုလျက် , များစွာ ထောင်သောင်း , ဆင်းရဲအပေါင်း၏, အကြောင်းရင်းမှန် , အခြေခံပါ တကား....၊ ဘာရနိက္ခေပနံ – မဂ် အရိယာ, ရအည့်ခါဝယ်, ခန္ဓာဝန်ညစ်, ပစ်ချလိုက်ရခြင်းသည်၊ သုခံ-ဒုက္ခများစွာ, ကင်းစင်ကွာသဖြင့်, သာယာငြိမ်းငြောင်း, ချမ်းသာကြောင်းပါ တကား။

ရုပ်တရားကို ရှုပုံ အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ အရင်းခံ၍ ရှေးကံက စီမံလိုက်သော ဤခန္ဓာကိုယ်သည် တစ်လုံးတစ်ခဲ ထစ်တွဲတည်းဟု ထင်ရသော်လည်း ကံ, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ တို့ကြောင့် အသီးအသီး ဖြစ်၍နေသော ရုပ်ကလာပ် အမှုန်အမွှား

တို့သာ ဖြစ်ချေသည်၊ ဤ ရုပ်ကလာပ် အမှုန်အမွှားတို့သည် အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်၍ဖြစ်၍, ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ပျက်၍ ပျက်၍, ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း ထပ်၍ထပ်၍ ဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား.....။

မမြဲသည့်အတွက် အဖြစ် အပျက်ဒဏ်ကို ခံနေရသောကြောင့် ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော ဒုက္ခတို့ပါတကား....။

ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော ဒုက္ခဖြစ်၍ အနှစ်သာရ အတ္တ မရှိသော အတ္တ မဟုတ်သော အနတ္တတို့ပါတကား....။

နာမ်တရားကို ရှုပုံ စိတ်, စေတသိက် နှစ်ပါးကို အာရုံယူသတ်, အာရုံသို့ ညွတ်တတ်သောကြောင့် နာမ်တရား ဟု ခေါ်၏၊ ဤ နာမ်တရားများသည် စိတ်တစ်ပါးနှင့် စေတသိက်အများ ပေါင်း၍ ဖြစ်ရသောကြောင့် နာမ်ကလာပ်ပင် ဖြစ်ချေသည်။

ထို နာမ်ကလာပ်များသည်း လက်ဖြောက် တစ်ချက်တီးခန့် ကာလ၌ ကုဋေတစ်သိန်းမက ဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား....။

မမြဲသည့်အတွက် အဖြစ် အပျက်ဒဏ်ကို ခံနေရသောကြောင့် ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော ဒုက္ခတို့ပါတကား....။

ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော ဒုက္ခဖြစ်၍ အနှစ်သာရ အတ္တမရှိသော အတ္တမဟုတ်သော အနတ္တတို့ပါတကား....။

ရုပ်နာမ် ၂ ပါးကို
ဣရိယာပုထ် ၄ ပါးဖြင့် ခွဲခြား၍ ရှုပုံ

များစွာသော သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်တရားချည်းလည်း မဖြစ်နိုင်, နာမ်တရားချည်းလည်း မဖြစ်နိုင်, ရုပ်နာမ် နှစ်ရပ် ပေါင်းစပ်မှသာ ဖြစ်နိုင်ကြသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို ဣရိယာပုထ် လေးပါးဖြင့် ခွဲခြားသောအခါ......

သွားဆဲခဏ၌ ဖြစ်ကြသော ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် ရပ်ဆဲခဏသို့ မရောက်ကြပဲ အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်၍ဖြစ်၍, ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ပျက်၍ ပျက်၍, ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း ထပ်၍ ထပ်၍ ဖြစ်ပျက်နေသော ကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား....။

ရပ်ဆဲခဏ၌ ဖြစ်ကြသော ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် ထိုင်ဆဲ ခဏသို့ မရောက်ကြပဲ အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်၍ဖြစ်၍, ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ပျက်၍ ပျက်၍, ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း ထပ်၍ ထပ်၍ ဖြစ်ပျက်နေသော ကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား....။

ထိုင်ဆဲခဏ၌ ဖြစ်ကြသော ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် လျောင်းဆဲ ခဏသို့ မရောက်ကြပဲ အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်၍ဖြစ်၍, ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ပျက်၍ ပျက်၍, ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း ထပ်၍ ထပ်၍ ဖြစ်ပျက်နေ သောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား....။

သွားဆဲခဏ၌လည်း ပထမခြေလှမ်းဝယ် ဖြစ်ကြသော ရုပ်နာမ် တရားတို့သည် ဒုတိယ ခြေလှမ်းသို့ မရောက်ကြပဲ အချိန်ရှိသမျှ

ဖြစ်၍ ဖြစ်၍ ၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း၊ ပျက်၍ ပျက်၍ ၊ ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း ထပ်၍ထပ်၍ ဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား....။

ဒုတိယ ခြေလှမ်း၌လည်း ခြေကို မြှောက်ဆဲအခါ၌ ဖြစ်ကြသော ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် ရှေ့တိုးဆဲအခါသို့ မရောက်ကြပဲ အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်၍ဖြစ်၍၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ပျက်၍ပျက်၍၊ ပျက်တိုင်းပျက်တိုင်း ထပ်၍ ထပ်၍ ဖြစ်ပျက် နေသောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား...။

ရှေ့တိုးဆဲအခါ၌ ဖြစ်ကြသော ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် ရွေ့ခြေကို ရှောင်ဆဲအခါသို့ မရောက်ကြပဲ အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်၍ဖြစ်၍၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ပျက်၍ ပျက်၍ ၊ ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း ထပ်၍ ထပ်၍ ဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား....။

ရွေ့ခြေကို ရှောင်ဆဲအခါ၌ ဖြစ်ကြသော ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် အောက်ချဆဲအခါသို့ မရောက်ကြပဲ အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်၍ ဖြစ်၍ ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း၊ ပျက်၍ပျက်၍၊ ပျက်တိုင်းပျက်တိုင်း ထပ်၍ထပ်၍ ဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား....။

အောက်ချဆဲအခါ၌ ဖြစ်ကြသော ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် အညီရာ အပြင်ဝယ် ထိဆဲအခါသို့ မရောက်ကြပဲ အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်၍ ဖြစ်၍၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ပျက်၍ ပျက်၍ ၊ ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း ထပ်၍ ထပ်၍ ဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား... ။

တည်ရာအပြင်ဝယ် ထိဆဲခဏ၌ ဖြစ်ကြသော ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် မိ၍နင်းဆဲခဏသို့ မရောက်ကြပဲ အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်၍ ဖြစ်၍ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ပျက်၍ ပျက်၍, ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း ထပ်၍ ထပ်၍ ဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတို့ပါတကား....။

မမြဲသည့်အတွက် အဖြစ်အပျက်ဒဏ်ကို ခံနေရသောကြောင့် ကြောက်မှုယ်ကောင်းသော ဒုက္ခတို့ပါတကား....။

ကြောက်မှုယ်ကောင်းသော ဒုက္ခဖြစ်၍ အနှစ်သာရ အတ္တ မရှိသော, အတ္တ မဟုတ်သော အနတ္တတို့ပါတကား....။

ဝိပဿနာဘာဝနာ ပြီး၏။

စတုရာရက္ခာနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ   ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကို ပို၍ ကြည်ညိုသော [illegible] မိမိအတွက် သာသနာ့ ညိုးနွမ်းဖွယ်ကိစ္စကို မပြုတော့၊ သာသနာတော်ဓါတ်တိုးတက်ကြီးပွားကြောင်း, ကျက်သရေရှိကြောင်း အလုပ်ကိုသာ စွမ်းနိုင်သမျှ ပြုလုပ်တော့သည်။ [ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ပွားနည်းကို ပြခဲ့ပြီ။]

မေတ္တာ   မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားများလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အရာရာ၌ ကိုယ်ကျိုးကို ရှေးရှုမထားပဲ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုသာ ရှေးရှု၏၊ ထိုသို့ ရှေးရှုသောကြောင့် သာသနာတော်နှင့် စပ်၍ အကျိုးမဲ့ ကုန်ကျဖွယ်များကို မိမိလည်း မသုံးဖြုန်း, ဒါယကာတို့ကိုလည်း မသုံးဖြုန်းစေတော့။

အသုဘ   အသုဘဘာဝနာကား သာသနာတော်နှင့် လွန်စွာ ဆင့်လျော်၏၊ အိမ်ရာမထောင် သာသနာ့ဘောင်၌ တစ်ကိုယ်တည်း နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသုဘ ဘာဝနာကဲ့သို့ ဘာဝနာတစ်မျိုးမျိုးသာ လက်ကိုင်မရှိပါမူ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ဘက်၌ အခေါင်ကြီးသော်လည်း စိတ်ရောက်လျက်ရှိတတ်သေး၏၊ ထို့ကြောင့် အသုဘဘာဝနာကို ကောင်းစွာ ပွားများသူသာ စိတ်ဖြူစင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ [အသုဘပွားနည်းကို ရှေး၌ ပြခဲ့ပြီ။]

မရဏာဿတိ ဘေခြင်း တရားကို နှလုံးသွင်း၍ မရဏာဿတိ ဘာဝနာကို နေ့စဉ်ပွါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် “ငါသည် သေသွားသောအခါ ကုသိုလ်သာလျှင် အားကိုးရာ ရှိပါသကား”ဟု အမြဲ သတိရနေသောကြောင့် ဘုန်းကံကြီးမား လာဘ်များ၍ ကြောင့်ကြမစိုက်တော့ပဲ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကိစ္စကိုသာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဘာဝနာပွားမှု တိုင်အောင် အမြဲပြု၍ နေပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ဤကမ္မဋ္ဌာန်း ၄ ပါးကို “စတုရာရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်း” ဟု နာမည်ထူးတပ်လျက် ရှေး သူတော် သူမြတ်တို့ အမြဲ အားထုတ်ခဲ့ကြလေသည်။

မေတ္တာပို့နည်း

ကျောင်းတိုက် သံဃာ မေတ္တာ ဘာဝနာကို ဖြစ်စေလိုသော ရဟန်း သာမဏေသည် ရှေးဦးစွာ သိမ၌ သံဃာတော်များကို စိတ်အားဖြင့် ပိုင်းခြား မှန်းဆ၍ "ဤကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူကြသော နာယက, စာချ ဆရာတော်များနှင့်တကွ သံဃာတော် အပေါင်းသည် ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ" ဟု နှုတ်ဖြင့်လည်း ရွတ်, စိတ်ဖြင့်လည်း အာရုံပြု၍ မေတ္တာပွားစေရမည်၊ ဤသို့ မေတ္တာစိတ်ကို ပွားစေ, များစေ, တိုးစေခြင်းကိုပင် "မေတ္တာပို့" ဟု ခေါ်သည်။

ကျောင်းတိုက်နတ် ထို့နောက် ကျောင်းတိုက်၌ စောင့်ရှောက်၍ နေကြသော နတ်အပေါင်းကို စိတ်အားဖြင့် ပိုင်းခြား မှန်းဆ၍ "ဤကျောင်းတိုက်၌ တည်ရှိကြသော နတ်အပေါင်းတို့သည် ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ" ဟု ရှေးနည်းအတိုင်း မေတ္တာပို့ရသည်။

ဆွမ်းခံရွာ မိမိ၏ ကျက်စားရာ မြို့ရွာ၌ အစိုးရသူ အုပ်ချုပ်သူများကို စိတ်အားဖြင့် ပိုင်းခြား မှန်းဆ၍ "ငါ၏ ဆွမ်းခံရာ မြို့ ရွာ၌ အုပ်ချုပ်၍နေကြသော အစိုးရတို့သည် ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ" ဟု (ရှေးအတိုင်း) မေတ္တာပို့ရသည်။

ထို ဂေါစရဂါမ် မြို့(ရွာ)၌ မြို့သူမြို့သား (ရွာသူရွာသား) လူအများတို့ကို စိတ်အားဖြင့် ပိုင်းခြား မှန်းဆ၍ "ငါ၏ ဆွမ်းခံရာ မြို့

(ရွာ)၌ နေကြသော မြို့သူမြို့သား (ရွာသူရွာသား) လူအများတို့ ဧည့် ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ” ဟု (ရှေ့အတိုင်း) မေတ္တာပို့ရသည်။

အရပ် ၁၀ မျက်နှာ ထို့နောက် မိမိမြို့ မိမိရွာ၌ နေထိုင်ကြသော သတ္တဝါတို့မှစ၍ အနီးအပါး ပတ်ဝန်းကျင် မြို့ ရွာ၌ နေထိုင်ကြသော သတ္တဝါတို့ကို စိတ်အားဖြင့် ခွဲကာခွဲကာ ပိုင်းခြား၍ မေတ္တာပို့ရသည်၊ ထိုသို့ ခွဲကာ ခွဲကာ ပိုင်းခြားရာ၌—အရှေ့အရပ်၌နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း, အနောက်အရပ်၌ နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း, မြောက်အရပ်၌ နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း , တောင်အရပ်၌ နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း , အရှေ့တောင်ထောင့်အရပ်၌ နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း, အနောက်မြောက်ထောင့် အရပ်၌ နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း , အရှေ့မြောက် ထောင့်အရပ်၌ နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း, အနောက် တောင်ထောင့်အရပ်၌ နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း, အောက်အရပ်၌နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း အထက် အရပ်၌ နေကြသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း , အစဉ်အတိုင်း စိတ်အားဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍ နှုတ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ , စိတ် အားဖြင့် ဖြစ်စေ မေတ္တာကို ခွဲထွင် တိုးပွားစေရသည်။

မရဏာသတိ ပွားနည်း

သေခြင်း ။ ။ တစ်ဘဝအတွက် ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်နေသော ရုပ်ဇီဝိတကို "အသက်" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုအသက်သည် ကံအရှိန် မကုန်သေးသမျှ ဆက်၍ ဖြစ်နေ၏၊ အသက်တမ်းကုန်ခြင်း, သို့မဟုတ် ကံအစွမ်းကုန်ခြင်း, သို့မဟုတ် အသက်တမ်း, ကံအစွမ်း ၂ မျိုးလုံး ကုန်ခြင်း, သို့မဟုတ် ရှေးဘဝကပါလာသော မကောင်းကံဟူသော ဥပစ္ဆေဒကကံ၏ဖြတ်ထုတ်သော ကံကြောင့် ကံအရှိန် ပြတ်သွားခြင်း, ဤအကြောင်း တစ်ပါးပါးကြောင့် တစ်ဘဝအတွက် ဇီဝိတ (အသက်)၏ နောက်ထပ် မဆက်တော့ခြင်းကို "သေခြင်း"ဟု ခေါ်ရ၏၊ ထိုသေခြင်းမှ မည်သူမျှ မလွတ်နိုင်၊ ထိုသို့ မလွတ်နိုင်သော သေခြင်းကို သတိရနေခြင်းကို "မရဏာသတိ" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုမရဏာသတိကို မိမိသန္တာန်၌ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေခြင်းကို "မရဏာသတိဘာဝနာ"ဟု ခေါ်သည်။

ထိုဘာဝနာကို ဖြစ်စေရာ၌ "မရဏံ မေ ဘဝိဿတိ = ငါ၏ သေခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု သော်လည်းကောင်း, "ဇီဝိတံ ဥစ္ဆိဇ္ဇိဿတိ = ငါ၏ အသက်သည် ပြတ်လိမ့်မည်"ဟု သော်လည်းကောင်း, "မရဏံ မရဏံ – သေရခြင်း သေရခြင်း"ဟု သော်လည်းကောင်း, ဤနည်း ၃ မျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် မရဏကို သတိထားနိုင်၏။

သင့်တင့်အောင် နှလုံးသွင်း ။ ။ ထိုသို့ သေခြင်းသဘောကို အမှတ်ရနေရာ၌ သင့်တင့်အောင် နှလုံးသွင်းရသည်၊ ချိုးအုံ–မိခင်သည် သား၏ သေမည့်အရေးကို တွေးမိ

သောအခါ ဝမ်းနည်းမှု ဒေါသ ဖြစ်သကဲ့သို့ , မိမိချစ်အပ်သူ၏ သေမည့်အရေးကို တွေးနေလျှင် (သတိရနေလျှင်) ဝမ်းနည်းမှု သောက ဖြစ်တတ်၏၊ မိမိမုန်းအပ်သူ၏ သေမည့်အရေးကို တွေးသောအခါ ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်တတ်၏၊ မချစ်အပ် မမုန်းအပ် (အလယ်အလတ်) သူ၏ သေမည့်အရေးကို သတိရသောအခါ သံဝေဂမရပဲ အမှတ်တမဲ့ ဖြစ်၏၊ ဥပမာ—သင်းချိုင်းစောင့် သူ့ပေကောင် ဖုတ်သူတို့၏ သူသေကောင်ကိုမြင်ရာ၌ သံဝေဂ မဖြစ်သကဲ့သို့တည်း၊ မိမိ၏ သေမည့်အရေးကို အမှတ်ရနေရာ၌ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်မှု ဒေါမနဿ ဖြစ်တတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တွဲ၍ သေခြင်းကို သတိထားမှုကို "ယောနိသော မနသိကာရ (သင့်တော်သော နှလုံးသွင်းမှု)" ဟု မဆိုနိုင်၊ ထိုသို့ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော သတိလည်းမဖြစ်, သံဝေဂလည်း မဖြစ်ပါ။

ထို့ကြောင့် ထိုသို့အရပ်၌ သတိထားအပ်သော သတ္တဝါ, သေနေသော သတ္တဝါတို့ကို ကြည့်၍ ဖြစ်စေ , တွေ့မြင်အပ်ဖူးသော စည်းစိမ်ရှင်တို့၏ သေကြပုံကို ဆင်ခြင်၍ ဖြစ်စေ သတိကိုလည်းကောင်း , ထိတ်လန့်မှု သံဝေဂကိုလည်းကောင်း , ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း ဖြစ်စေ၍ "သေရခြင်း ဖြစ်လိမ့်ဦးမည်" သည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ဖြစ်စေဆိုက်၏။

ပြည့်စုံမှု, ပျက်စီးမှု လောက၌ ပြည့်စုံမှု စည်းစိမ်ဟူသမျှသည် ပျက်စီးမှု ဝိပတ္တိသာ အဆုံးရှိ၏၊ အနာကင်းခြင်းသည် (တကင်းထဲကင်း၍ မနေ) အနာရောဂါ ဖြစ်ခြင်းသာ အဆုံးရှိ၏၊ နေကောင်းဆုံး သေခါနီးမှာ မည်သူမဆို ရောဂါဖြစ်၏၊

အရှယ်ပျိုခြင်းသည် (တပျိုထဲပျို၍ မနေ) အိုခြင်းသာ အဆုံးရှိ၏၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည် (တရှင်ထဲရှင်၍ မနေ) သေခြင်းသာ အဆုံးရှိ၏၊ ဤသို့လျှင် "အမွတ္တိ ဟူသမျှသည် ဝိပတ္တိသာ အဆုံးရှိ၏" ဟု နှလုံးသွင်းမှုသည် အမွတ္တိ - ဝိပတ္တိ အားဖြင့် မရဏကို အမှတ်ရခြင်းတည်း။

အားလုံးသေရ အခြွေအရံများကြသော ရှင်ဘုရင်တို့၏ အပေါ်၌ သော်မှ ဤ သေခြင်းသဘောသည် ကျရောက်သေး၏၊ ထိုမျှလောက် အခြွေအရံမရှိသော ငါ၏အပေါ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ မရှိ၊ ကေန် ကျရောက်မည်သာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပုညမဟတ္တ (ဘုန်းကံကြီးသော ဇောတိက စသော သူဌေး), ထာမမဟတ္တ (အားကောင်းသော စစ်သူကြီးများ), ဣဒ္ဓိမဟတ္တ (တန်ခိုးကြီးတော်မူသော အရှင်မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန်), ပညာမဟတ္တ (ပညာကြီးတော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ), ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ အားဖြင့်လည်း မိမိကို ဆပ်ဆောင်၍ သေခြင်းကို နှလုံးသွင်းရသည်။

ဘေးရန်များ ဤကိုယ်၏အတွင်းဝယ် ရှစ်ဆယ်သော ပိုးအမျိုးအစားတွေ ရှိ၏၊ အရေပါး မှီသော ပိုးတွေက အရေပါးကို စားကြ၏၊ အရေထူမှီသော ပိုးတွေက အရေထူကို စားကြ၏၊ ထို့အတူ အသား, အကြော, အရိုး, ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို မှီသော ပိုးတို့ကလည်း မိမိတို့မှီရာကို ခဲစားကြ၏၊ ထို ပိုးတို့ကြောင့်လည်း ဤကိုယ်သည် သေနိုင်၏၊ အပြင်ကလည်း ရောဂါများစွာ ကျရောက်နိုင်, ကူးစက်နိုင်၏၊ ထို ရောဂါကြောင့်လည်း သေနိုင်၏၊

မြေ့၊ ကာင်း စသော အတ္တဝါတို့ကြောင့်လည်း သေနိုင်၏၊ ဤသို့ ကိုယ်ကာယ၏ ဘေးရန်အများတို့နှင့် ဆက်ဆံနေပုံကို ဆင်ခြင်သော အားဖြင့်လည်း မရဏကို သတိရနိုင်သည်။

အသက်အားနည်း အသက်ဟု ခေါ်အပ်သော ဤဇီဝိတသည် အလွန် အားနည်း၏၊ ထွက်သက်-ဝင်သက် နှင့် စပ်၏၊ ထွက်သက်က ပြန်မဝင်နိုင်လျှင်လည်းကောင်း၊ ဝင်သက်က ပြန်မထွက်နိုင်လျှင်လည်းကောင်း သေတော့၏၊ ဣရိယာပုထ် ၄ ပါးနှင့်လည်း စပ်၏၊ ဣရိယာပုထ်တစ်ပါးပါး ပျက်လျှင် (မသွားနိုင်လျှင်၊ မထိုင်နိုင်လျှင် စသည်ကြောင့်) သေရ၏၊ အအေး၊ အပူ ဥတုနှင့်လည်း စပ်၏၊ အအေးလွန်လျှင်ဖြစ်စေ၊ အပူလွန်လျှင်ဖြစ်စေ သေနိုင်၏၊ မဟာဘုတ် ၄ ပါးနှင့်လည်း စပ်၏၊ မဟာဘုတ်တစ်ပါးပါး လွန်လျှင် သေနိုင်၏၊ အာဟာရနှင့်လည်း စပ်၏၊ အာဟာရ မစားရ၍လည်းကောင်း၊ အာဟာရလွန်သွားလျှင်လည်းကောင်း၊ မသင့်သောအာဟာရကို စားမိလျှင်လည်းကောင်း သေနိုင်၏၊ ဤသို့ အသက်၏ အားနည်းပုံကို ဆင်ခြင်၍လည်း မရဏကို နှလုံးသွင်းရသည်။ [“အပ္ပမာယု မနုဿာနံ” စသော ဂါထာကို ဤ၌ ရွတ်ပါ။]

အပိုင်းအခြားမရှိ အပိုင်းအခြား အမှတ်အသား၏ မရှိခြင်းကို “အနိမိတ္တ” ဟု ခေါ်၏၊ “အသက်မည်မျှ ရှိမှ သေလိမ့်မည်” ဟု ဇီဝိတ - အပိုင်းအခြား၊ “မည်သည့် အနာရောဂါဖြင့် သေလိမ့်မည်” ဟု ဗျာဓိ—အပိုင်းအခြား၊ “မည်သည့် အချိန်ကာလ၌ သေလိမ့်မည်” ဟု ကာလအပိုင်းအခြား၊ “မည်သည့် နေရာ၌ အလောင်းကို ချရလိမ့်မည်” ဟု အလောင်းချရာ ဌာန

အပိုင်းအခြား, " အောပြီးသောအခါ မည်သည့်ဂတိ ရောက်လိမ့်မည်" ဟု ဂတိ-အပိုင်းအခြား၊ ဤ အပိုင်းအခြား အမှတ်အသား ၃ မျိုးလုံး မရှိခြင်းကို ဆင်ခြင်သော အားဖြင့်လည်း၊ သေခြင်းကို နှလုံးသွင်းရသည်။ [ဤနေရာဝယ် ရှေ့၌ပြခဲ့သည့် " အဝဋ္ဋိမ ကိစ္စံ အာဘပ္ပံ" စသော ဂါထာကို ရွတ်ပါ။]

အနှစ်တစ်ရာ အလွန်ဆုံး အသက်ရှည်ရာ ကာလအပိုင်းအခြားကို "အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒ" ဟု ခေါ်၏၊ ယခုခေတ်၌ လူတို့၏ အသက်ရှည်ရာ ကာလသည် ကံ့အထူးမပါလျှင် အနှစ်တစ်ရာသည် အလွန်ဆုံးတည်း၊ ကံအထူးပါစေကာမူ တစ်ရာထက် အနည်းငယ်သာ လွန်နိုင်၏၊ နှစ်ရာသို့ကား မရောက်နိုင်ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ အလွန်ဆုံး အသက်ကိုပင် ဆင်ခြင်ကာ မရဏကို အောက်မေ့နိုင်ပါသည်။ [ဤနေရာ၌ "အစ္စန္တာဝသာ သတံ" စသော ဂါထာကို ရွတ်ပါ။]

ဝိပဿနာ ဝိ= အနိစ္စ ဟုလည်းကောင်း, ဒုက္ခ ဟုလည်းကောင်း အနတ္တ ဟုလည်းကောင်း အထူးထူး အပြားပြား + ပဿနာ = ရှုတတ်သောဉာဏ်၊ မဟာကုသိုလ်၌ ယှဉ်သော ဉာဏ်တည်း၊ ထို ဝိပဿနာဉာဏ်ကို မိမိစိတ်အစဉ်၌ တိုးပွားစေခြင်း (တိုးပွားအောင် အားထုတ်ခြင်း) ကို " ဝိပဿနာ ဘာဝနာ" ဟု ခေါ်သည်။

အခြေခံ ထို ဝိပဿနာဘာဝနာကို အားထုတ်လိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလနှင့် သမာဓိကို အခြေခံ ပြုရ၏၊ သီလ မစင်ကြယ်လျှင် သမာဓိ မရလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ် မဖြစ်

နိုင်၊ သီလစင်ကြယ်လျှင်ကား ဝိပ္ပဋိသာရ (စိတ်နှလုံး မသာယာမှု) မဖြစ်တော့ပဲ စိတ်သည် ရွှင်လန်း၏၊စိတ်ရွှင်လန်းလျှင် အနည်းငယ် နှစ်သက်မှု, နုံသော ပီတိဟူသော ပါမောဇ္ဇ ဖြစ်၏၊ ထိုနုံသောပီတိ ဖြစ်လျှင် တစ်ဖြည်းဖြည်း ရင့်သော အားရှိသော ပီတိဖြစ်၏၊ ထိုပီတိ ဖြစ်လျှင် ကိုယ်စိတ် ၂ ပါးလုံး အေးငြိမ်းမှု ပဿဒ္ဓိ, လဟုတာ, မုဒုတာ, ကမ္မညတာတို့ ဖြစ်ကြ၏။

ထိုသို့ ပဿဒ္ဓိ စသည်ဖြစ်လျှင် ကိုယ်စိတ် ၂ ဖြာ ချမ်းသာမှုသုခ ဖြစ်၏၊ ထိုသို့ သုခဖြစ်မှသာ ကောင်းသောအာရုံ၌ စိတ်တည်ကြည်၍ သမာဓိ ရနိုင်၏၊ ထိုသို့ သမာဓိရမှသာ ဝိပဿနာ ဖြစ်နိုင်သည်။

မှတ်ဖွယ် ပြီးပြီ။

သံဃာတော်များ၏ ညွှန်ကြားချက်

က။ " ဝမ်းရောဂါ " ဆိုသည်မှာ မိုးပေါ်က ကျလာသော ရောဂါ မဟုတ်ပါ၊ ဥတုပူပြင်းသောအခါ, မိ ဂ ခေ း လောက်အောင် မရှာဆေးသောအခါဝယ် လူတို့က အစား အသောက်ကို သင့်တင့်အောင် မစား မသောက်သတ်သော ကြောင့် ဤရောဂါ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ခ။ ထို့ပြင် စွန့်ထားသော ကျင်ကြီးကို အုံ့သော ယင်ကောင်၏ ထို ကျင်ကြီး၌ပါနေသော ရောဂါပိုးများကို သယ် ၍ ပ ာ အဖြင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါ ဖြစ်ပါသည်။

ဂ။ ထိုရောဂါသည် ပူလာ အားနည်းနေသော လူကြီးများ ကလေးများ၌ သာ၍ ကူးစက်လွယ်ပါသည်။

ဃ။ ထိုရောဂါ ဖြစ်သာသောအခါ မကောင်းဆိုးဝါးတို့လည်း နှောက်ယှက်သာသာ ပါသည်၊ ထို မကောင်းဆိုးဝါးတို့ သည် ပင်ကိုယ်က စိတ်အားငယ်သူ ကြောက်ရွံ့နေသူတို့ကို သာ၍ နှောက်ယှက်နိုင်ပါသည်၊ သဒ္ဓိရှိရှိနှင့် ခွန်အားပြည့် သူများကို အနားသို့မျှ မကပ်ဝံ့ပါ။

င။ ယခု ရွတ်ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိတ်တော်သည် ပင်ကိုယ်အား ဖြင့် တန်ခိုး ကြီးမားသော်လည်း ရွတ်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ယုံကြည်မှု, ပီသမှု, နာယူသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ယုံကြည်မှု, အားထိုးမှုကို လိုက်၍ တန်ခိုး ထက်-မထက် ကွဲပြားနိုင် ပါသည်။

၈။ ထို့ကြောင့် ပရိတ်သက်သက်ကိုသာ အားမကိုးပဲ မိမိတို့ ယုံကြည်မှုနှင့် ရှတ်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သီလ, သိက္ခာ, မေတ္တာ, ကရုဏာကြီးမား, မကြီးမားမှုတို့ကိုလည်း စဉ်းစား ရပါသည်၊ ထို့ကြောင့်—

၁။ ထို မေတ္တာ, ကရုဏာတို့ အန်ရှင်းသည်ထက် သန့်ရှင်းဖို့ အလှူဒါနကို လုံးဝ မပြုကြပါနှင့်၊ မိမိတို့၏ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားကိုသာ အားပြုကြပါ။

(အလှူဒါန ပါလာလျှင် ထို အလှူဒါနကို သာယာ မက်မောသော လောဘစေတက ပရိတ်တော်၏ သတ္တိတို့ကို ယုတ်လျော့စေ နိုင်ပါသည်။)

၂။ ၁၀ ရက်အတွင်း၌ ငါးပါးသီလကို အထူး သန့်ရှင်းအောင် ထိန်းကြပါ၊ (သီလ၏ တန်ခိုးကို သိသောအခါ ဆက် လက်၍ ထိန်းချင်လာပါလိမ့်မည်။)

၃။ အားအင်မလျော့ရအောင် သကြန်တွင်းလို သဘောထား၍ ကိုယ်သေးထုတ်မှုကို အထူး ရှောင်ကြပါ။

၄။ အအိပ် မပျက်အောင် ပွဲသဘင်များကို ရှောင်နိုင်သမျှ ရှောင်ကြပါ။

၅။ မသန့်ရှင်းသော အစာ (ယင်အုံသော အစာ) နှင့် အအေး လွန်သော အစာတို့ကို ရှောင်ကြပါ။

၆။ တစ်ညလုံး လေတိုက်ခံ၍ မအိပ်ပါနှင့်, ဆင့်တော်ရုံ လေ ခံပါ၊ အထိုက်အလျောက် ချွေးရပါစေ။

၇။ သားစိမ်း, ငါးစိမ်း, သားကြီး, ငါးကြီးများကို ရှောင်ပါ။ (ထို အညှီ အနံ့များကို မကောင်းဆိုးဝါးတို့က အလွန်ကြိုက်ပါသည်။)

၈။ အိမ်၏ အတွင်း, အပြင်ကိုလည်းကောင်း, မိမိ၏ ကိုယ်နှင့် အဝတ် တို့ကိုလည်းကောင်း သန့်ရှင်းအောင် အထူး ဂရုစိုက်ပါ။

၉။ မြန်မာ သမားတော်တို့၏ ညွှန်ကြားချက် များနှင့် တကွ မြို့နယ်သရာဝန်၏ အောက်ပါ ညွှန်ကြားချက်များကိုလည်း အတတ်နိုင်ဆုံး လိုက်နာပါ။

၁၀။ နောက်နောက်ညဉ့်များ၌ ပတ်ဝန်းကျင် ရွာများတိုင်အောင် ၇ နာရီမှ စ၍ မိမိတို့ ရပ်ကွက် အသီးသီးသို့ ပရိတ်နာဖို့ရန် ပင့်နိုင်ပါသည်။

အမှာ။ ။အလှူဒါန လုံးလုံး မပါရ၊ အစိတ် သုံးဆယ်ခန့်ထက် မနည်းသော သံဃာများကို အသွား အပြန် မပင်ပန်းရအောင် နီးသည်ဖြစ်စေ, ဝေးသည်ဖြစ်စေ, ကားသွားနိုင်သော နေရာအထိ ကားဖြင့် ပင့်ပါ၊ သံဃာတစ်ရာကျော်လောက်ကို မျှရမည်ဖြစ်၍ တစ်ညဉ့်တည်းဖြင့် ရပ်ကွက်အားလုံး မနိုင်နိုင်ပါ၊ သို့ဖြစ်၍ မဲချအင့်ကာ မဲချပေးကြပါ၊ တစ်ရပ်ကွက်လုံး ပရိတ်တော်၏ အသံ လွှမ်းသွားအောင် အသံချဲ့စက် ပါနိုင်လျှင် ကောင်းပါသည်။

သံဃာတော်များ ၁၃၃၆ - ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၅ ရက်

ဆရာဝန်၏ ညွှန်ကြားချက်

၁။ ဝမ်းနုနုအစာများ ကိုလည်းကောင်း ၊ ယင်ကောင်အုံသည့် အစားအသောက် အဖျော်ယမကာများကိုလည်းကောင်း ရှောင်ကြဉ်ရန်နှင့် ရေကို ကျိုချက်သောက်ရန်။

၂။ ယင်ကောင်များကို ဖယ်ရှားရန်။

၃။ လက်များကို အစာ မစားမီ ဆပ်ပြာနှင့် ပွတ်တိုက် ဆေးကြောရန်။

၄။ မစင်များကို ယင်ကောင်မအုံသည့်နည်းဖြင့် ရှင်းလင်းရန်။

၅။ ဝမ်းရောဂါရှိသော လူနာများနှင့် ၎င်းတို့၏ မစင်များ, အန်ဖတ်များကို ကိုင်မိပါက လက်များကို ဆပ်ပြာနှင့် အကြိမ်များစွာ ဆေးကြော သုတ်သင်ရန်။

မြို့နယ် ဆရာဝန်

ပရိတ် အချီ

"ပရိတ္တ = ပရိတ်" ဆိုတာ ပါဠိစကား၊ ဖြစ်တယ်၊ ဘေးရန်ရှိတောလို့ရှိလျှင် အဲဒီဘေးရန်ကို ပျောက်ကင်းသွားအောင် စောင့်ရှောက်မယ်၊ ဘေးရန် မပေါ်သေးလို့ရှိလျှင် မပေါ်လာအောင် စောင့်ရှောက် ကာကွယ်ထားမယ်၊ အဲဒီ အဓိပ္ပါယ်မျိုးကို "ပရိတ်" လို့ ခေါ်တယ်၊ ဒီတော့ ပရိတ်ရွတ်တိုင်းပဲ ဘေးရန်တွေ ပျောက်သွားရော့လား ဆိုတော့—

ပရိတ်နာသူ အင်္ဂါ　ကမ္မ ဝေဝ ကိလေသော စ,
အသဒ္ဒဟနာ ဝါ.တိစမေ၊
ဘဝေ အတ္တိ သုကာန္တမှိ,
ပရိတ္တံ တံ န ရက္ခတိ။

ပရိတ်နာတဲ့သူက (ပရိတ်အစောင့်အရှောက်ကို လိုချင်တဲ့သူက)—

၁။ ကံကြီးထိုက်နေတယ်၊ ဥပမာ— မိဘကို သတ်ဖူးတယ်, ရဟန္တာကို သတ်ဖူးတယ်, အဲဒီလိုပေါ့လေ ကြီးကျယ်တဲ့ ကံကြီး၊ ထိုက်နေလျှင် အဲဒီသူကို ပရိတ်က မစောင့်ရှောက်ဘူး။

၂။ ပြီးတော့ ပရိတ် နာတဲ့သူက — မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူ ရှိနေတယ်, အဲဒီလို ဖြစ်နေပြန်လျှင်လည်းပဲ ပရိတ်က မစောင့်ရှောက်ဘူး။

၃။ တစ်ခါ ပရိတ်တော့ နာဆော့ နာပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ပရိတ်ကို သိပ်မယုံဘူး၊ အဲဒီလို မယုံလို့ ရှိလျှင်လဲ ပရိတ်က ဒီသူကို မစောင့်မရှောက်ပါဘူး။

[ဆောင်] ကံ- ကိလေသာ, စင်ကွာလွတ်ကင်း, ယုံကြည်ခြင်း, နာလျှင်၊ သုံးအင်္ဂါ။

ပရိတ်ရွတ်သူအင်္ဂါ ပါဠိကွဲ့ အနာဓသတ္တာ,
အတ္ထံ ဇာနိယ သာဓုကံ၊
အနုဒ္ဒယံ ကရိတွာန,
အဘော ပရိတ္တံ မုတ္တမံ။

ပရိတ်ရွတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က—

၁။ ပုဒ်ပါဠိအက္ခရာကို မှန်မှန်ကန်ကန် ရွတ်ဆိုရမယ်။

၂။ ပရိတ်ရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ကောင်းကောင်း နားလည်ရမယ်။

၃။ ပရိတ်နာတဲ့သူ အပေါ်မှာ သနားတဲ့ ကရုဏာစိတ်, အကျိုးလိုလားတဲ့ မေတ္တာစိတ်, အဲဒီလို စိတ်မျိုး ထားရမယ်။

[ဆောင်] ပါဠိမပျက်, အနက်ကိုသိ, မေတ္တာရှိ, ဤရွတ်အင်္ဂါ။

ဒီတော့ ရွတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်ကလဲ အကြောင်းအင်္ဂါစုံမှ, နာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်ကလဲ အကြောင်းအင်္ဂါစုံမှ ဒီပရိတ်တော်ဟာ ဆိုင်ရာအပြစ်တွေကို ကာကွယ်ပြီးတော့ ပေးနိုင်မယ်တဲ့။

ဒါ့ကြောင့် ပရိတ်ရွက်တဲ့အခါ ရွတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အရည်အချင်း၊ ပုဒ်ပါဌ်အက္ခရာ မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ် နားလည်လို့၊ ဆယ်ခါ အနက်အဓိပ္ပါယ် နားလည်တဲ့အပြင် မေတ္တာနဲ့ ကရုဏာနဲ့ သနားစောင့်ရှောက်လို့ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်ရမယ်။

ပရိတ်နာတဲ့အခါ နာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ မိမိမှာ အပြစ်ကြီး တော့ မရှိဘူးဆိုလျှင် ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ နာရမယ်၊ အဲဒီလို ဆိုလို့ရှိလျှင် ဒီပရိတ်တော်က ဘေးရန် အန္တရာယ်ကို စောင့်ရှောက် ကာကွယ် ပါတယ်။

၁၃၂၅-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လ။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

ပရိတ်ကြီး နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နတ်ပင့်

၁။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု, အတြာဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ၊
သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ, သုဏန္တု သဂ္ဂမောက္ခဒံ။

၁။ သမန္တာ – ရွေ့နောက်ဝဲယာ, ဒိသာရပ်ခွင်, ဤ စကြာဝဠာ ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ စက္ကဝါဠေသု–စကြာဝဠာအပေါင်း, တိုက်တစ်သောင်းတို့၌၊ ဝသန္တာ–ကိုယ်စီကိုယ်င, နေထိုင်ကြကုန်သော၊ ဒေဝတာ–တန်ခိုးကြီးမား, နတ် ပြဟ္မာ အများတို့သည်၊ အတြ–ပရိတ်တော်မြတ် , ရွတ်ပတ်နေကြ , ဤဒေသသို့၊ အာဂစ္ဆန္တု – ညီညာဖြဖြ, လာရောက်ကြပါကုန်လော့၊ မုနိရာဇဿ-မုနိထွတ်တင်, ဘုရားရှင်၏၊ သဂ္ဂမောက္ခဒံ – နတ်ပြည် နိဗ္ဗာန် , ကျိုးနှစ်အန်ကို, ကောင်းပိုင်ပိုင်, ပေးစွမ်းနိုင်သော၊ သဒ္ဓမ္မံ–ဥပါဒ်အန္တရာယ်, ရန်သွယ်သွယ်ကို, ကာကွယ်ပေးတတ်, ပရိတ်တရားတော်မြတ်ကို၊ သုဏန္တု–အာရုံတစ်ပါး, စိတ်မသွားပဲ, လေးစားကြည်ဖြူ, နာယူလည့်ကြပါကုန်လော့။

၂။ ဓမ္မဿဝနကာလော အယံ ဘဒ္ဒန္တာ၊

၃။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၄။ ယေ သန္တာ သန္တစိတ္တာ, တိသရဏ သရဏာ,
ဧတ္ထ လောကန္တရေ ဝါ၊
ဘုမ္မာ.ဘုမ္မာ စ ဒေဝါ, ဂုဏ ဂဏ ဂဟဏာ,
ဗျာဝဋာ သဗ္ဗကာလံ၊
ဧတေ အာယန္တု ဒေဝါ, ဝရကနကမယေ,
မေရုရာဇေ ဝသန္တော၊
သန္တော သန္တောသဟေတုံ, မုနိဝရဝစနံ,
သောတုမဂ္ဂံ သမဂ္ဂါ။

၂။ ဘဒ္ဒန္တာ- အိုနတ်အများတို့...၊ အယံ-ဤအခါသည်ကား၊ ဓမ္မဿဝနကာလော- မြတ်ဘုရား၏, တရားဒေသနာ, နာယူရမည့် အခါပေတည်း။

၃။ အရဟတော- ကလေသာတို့မှ ဝေး ကွာတော်မူသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ - ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ, အလုံးစုံကို, အကုန်အစင်, သိမြင်တော်မူသော၊ တဿ ဘဂဝတော- မုနိထွတ် တင်, ထို ဘုရားရှင်အား၊ နမော-ရှိသေ ညွှတ်ကျိုး, လက်စုံမိုး၍, ရှိခိုး ကန်တော့ပါ၏။

၄။ ဧတ္ထ ဝါ-ဤ စကြဝဠာ, ကမ္ဘာလောကသို့လည်းကောင်း၊ လောကန္တရေ ဝါ - တခြားသော စကြဝဠာ , ကမ္ဘာလောကသို့ လည်းကောင်း၊ ဝသန္တာ-နေကြကုန်သော၊ သန္တာ- သူတော်အစစ်, သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်ကြကုန်သော၊ သန္တစိတ္တာ-သူတော်တို့ထုံး, စမြဲသုံး၍,

၂၅။ သဗ္ဗေသု စက္ကဝါဠေသု၊ ယက္ခာ ဒေဝါ စ ဗြဟ္မုနော၊
ယံ အမှေဟိ ကတံ ပုညံ၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာဓကံ။

နှလုံးပြိမ့်ညောင်း စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ် ရှိကြကုန်သော၊ တိသရဏာ သရဏာ—သုံးပါးရတနာ ကိုးကွယ်ရာရှိကြကုန်သော၊ အဗ္ဗကာလံ-ဓနုရော ညဉ့်ပါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ ဂုဏ ဂဏ ဂဟဏ ဗျာဝဋ္ဋာ-သီလ သမာဓိ၊ စရှိဆုဆု ဂုဏ်အပေါင်းကိုယူခြင်း၌ အားစိုက်ကြကုန်သော၊ ဘုမ္မာစ — မြေနှင့်ဆက်စပ်၊ အရပ်ရပ်၌၊ နေကြသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အာဘုမ္မာ စ— မြေနှင့်မစပ်၊ ကောင်းကင်ရပ်၌၊ နေထိုင်ကြသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ ဒေဝါ စ-အကြင်နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝရကနကမယေ-ကောင်းမြတ်သော ရွှေစင်အတိပြီးသော၊ မေရုရာဇေ—မြင့်မိုရ်တောင်မင်း၌၊ ဝသန္တော—နေသော၊ သန္တော—အရိယာနွယ်ဝင်၊ သူတော်စင်ဖြစ်သော၊ ယော ဒေဝေါ စ-အကြင်သိကြားမင်းသည်လည်းကောင်း၊ သန္တိ — ရှိကြပေကုန်၏၊ တေ ဒေဝါ— ထိုနတ် သိကြားတို့သည်၊ သန္တောသဟေတုံ— သန္တောသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ အဂ္ဂံ-မြတ်လှပေသော၊ မုနိဝရဝစနံ-ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ ဒေသနာတော်၊ တရားတော်ကို၊ သောတုံ—လေးမြတ် ကြည်ဖြူ၊ နာယူခြင်းငှါ၊ သမဂ္ဂါ—ကိုယ် စိတ်နှစ်ဝ၊ ညီညွတ်ကြကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍ အာယန္တု—လာကြပါကုန်လော့။

၂၅။ သဗ္ဗေသု— အလုံးစုံကုန်သော၊ စက္ကဝါဠေသု— စကြဝဠာ အပေါင်း၊ တိုက်ထစ်သောင်းတို့၌၊ သဗ္ဗေ-ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ၊ အလုံးစုံကုန်

၆။ သဗ္ဗေ တံ အနုမောဒိတွာ, သမဂ္ဂါ သာသနေ ရတာ၊
ပမာဒရဟိတာ ဟောန္တု, အာရက္ခာသု ဝိသေသတော။
၇။ သာသနဿ စ လောကဿ, ဝုဍ္ဎိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ၊
သာသနမ္ပိ စ လောကဉ္စ, ဒေဝေါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

သော၊ ယက္ခာ စ–ဘီလူးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝါစ–နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာနော စ– ဗြဟ္မာတို့သည်လည်းကောင်း၊ အမှဟိ– အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာဓကံ– လုံးစုံချွားစွာ, စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သော၊ ယံ ပုညံ-ဒါန သီလ, စသည် ပေါင်းစု, အကြွင် ကောင်းမှုကို၊ ကတံ– ပြုအပ်ပြီ။

၆။ တံ ပုညံ-ဒါန သီလ, စသည်ပေါင်းစု, ထိုကောင်းမှုကို၊ အနုမောဒိတွာ-ဝမ်းမြောက်နုမော်,သာဓုခေါ်၍၊သမဂ္ဂါ-ကိုယ်ရော စိတ်ပါ,ကြည်သာ ရွှင်ပျ,ညီညွတ်ကြကုန်လျက်၊ သာသနေ-ဘုန်းလူ ဇိနော်, ဘုရား အဆုံးအမတော်၌၊ ရတာ-မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်,နှစ် ချိုက်ကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု–ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း၊ ဝိသေသ တော–အထူးအားဖြင့်၊ အာရက္ခာသု– လူသားတို့ဝယ်, ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုတို့၌၊ ပမာဒရဟိတာ – မေ့လျော့ခြင်းမှ, ကင်းကြ ကုန်သည်၊ ဟောန္တု– ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၇။ သာသနဿ စ – ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ, သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ လည်းကောင်း၊ လောကဿ စ –တိုင်းသူပြည်သား, လူအများနှင့်, ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား, သတ္တဝါ အများ၏လည်းကောင်း၊ ဝုဍ္ဎိ – တိုးတက် ကြီးပွားခြင်းသည်၊ သဗ္ဗဒါ– အခါခပ်သိမ်း၊ ဘဝတု- ဖြစ်ပါစေ သတည်း၊ ဒေဝါ– သမ္မာဒေဝအပေါင်း, နတ်ကောင်း

၈။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုခီ သဗ္ဗေ, ပရိဝါရေဟိ အတ္တနော၊
အနီဃာ သုမနာ ဟောန္တု, သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

၉။ ရာဇတော ဝါ စောရတော ဝါ, မနုဿတော ဝါ,
အမနုဿတော ဝါ, အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ,

နတ်မြတ်တို့သည်၊ သာသနမ္ပိ — ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ, သာသနာတော်မြတ်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ — တိုင်းသူ ပြည်သား, လူအများနှင့်, ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား , သတ္တဝါ အများကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဒါ — အခါခပ်သိမ်း၊ ရက္ခန္တု — အမြဲမပြတ်, စောင့်ကြပ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၈။ သဗ္ဗေ — လုံးစုံများစွာ , သတ္တဝါတို့သည်၊ အတ္တနော — မိမိ မိမိ၏၊ ပရိဝါရေဟိ — အခြွေအရံတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ — အတူတကွ၊ သုခီ — ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ, ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု — စင်စစ်မသွေ, ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေဟိ - ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ, အလုံးစုံကုန်သော၊ ဉာတိဘိ — ဆွေမျိုးသားချင်း တို့နှင့်၊ သဟ — အတူတကွ၊ အနီဃာ - ဆင်းရဲဒုက္ခ, မရှိကြကုန်သည်၊ သုမနာ — နှစ်သက် ရွှင်လန်း, စိတ်ချမ်းသာကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု — စင်စစ် မသွေ, ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၉။ ရာဇတော ဝါ — မင်းဘေးမှလည်းကောင်း၊ စောရတော ဝါ — ခိုးသူဘေးမှလည်းကောင်း၊ မနုဿတော ဝါ — လူဆိုးဘေး မှလည်းကောင်း၊ အမနုဿတော ဝါ — နတ်ဘီလူးဘေးမှ လည်း ကောင်း၊ အဂ္ဂိတော ဝါ-မီးဘေးမှလည်းကောင်း၊ ဥဒကတော ဝါ-

ပိသာစတော ဝါ ခါဏုကတော ဝါ, ကဏ္ဋကတော ဝါ နက္ခတ္တတော ဝါ, ဇနပဒရောဂတော ဝါ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ, အသဒ္ဒိဋ္ဌိတော ဝါ* အသပ္ပုရိသတော ဝါ, စဏ္ဍ- ဟတ္ထိ- အဿ- မိဂ- ဂေါဏ- ကုက္ကုရ- အဟိ- ဝိစ္ဆိက- မဏိသပ္ပ- ဒီပိ, အစ္ဆ တရစ္ဆ သူကရ- မဟိံသ- ယက္ခ- ရက္ခသာဒီဟိ, နာနာဘယတော ဝါ နာနာရောဂတော ဝါ, နာနာဥပဒ္ဒဝတော ဝါ အာရက္ခံ ဂဏှန္တု။

ရေခအားမှ လည်းကောင်း၊ ပိသာစတော ဝါ — မြေဘုတ် ဘီလူး ဘေးမှ လည်းကောင်း၊ ခါဏုကတော ဝါ—သစ်ငုတ်ဘေးမှလည်း ကောင်း၊ ကဏ္ဋကတော ဝါ — ဆူးငြောင့်ဘေးမှ လည်းကောင်း၊ နက္ခတ္တတော ဝါ—မကောင်းသော နက္ခတ်မှလည်းကောင်း၊ ဇနပဒ ရောဂတော ဝါ— ဇနပုဒ်၌ ဖြစ်သော ရောဂါဘေးမှလည်းကောင်း၊ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ — မသူတော်တို့၏ အကျင့်တရားမှ လည်းကောင်း၊ အသဒ္ဒိဋ္ဌိတော ဝါ—မှားသော အယူမှလည်းကောင်း၊ အသပ္ပုရိသ တော ဝါ- သူတော်မဟုတ်, သူယုတ်မာဘေးမှလည်းကောင်း၊ စဏ္ဍ ဟတ္ထိ ၊ပေ၊ ရက္ခသာဒီဟိ - ကြမ်းတမ်းသော ဆင် မြင်း သမင် နွား ခွေး မြွေ ကင်းမြီးကောက် မြွေစိမ်း သစ် ဝံ အောင်း ဝက် ကျွဲ ဘီလူး ရက္ခိုသ် အစရှိသော ဘေးတို့မှလည်းကောင်း၊ နာနာဘယတော ဝါ- အမျိုးမျိုးသော ဘေးတို့မှလည်းကောင်း၊ နာနာရောဂတော ဝါ - အမျိုးမျိုးသော ရောဂါတို့မှလည်းကောင်း၊ နာနာဥပ ဒ္ဒဝတော ဝါ — အမျိုးမျိုးသော အန္တရာယ်တို့မှ လည်းကောင်း၊ အာရက္ခံ—အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဂဏှန္တု- ယူကြပါကုန်လော့။

---

*အသဒ္ဒိဋ္ဌိတော ပါဌ်ကို ရှာ (၁) ၁၀၄-၌ ရှုပါ။

ရတနသုတ် ပါဠိ

(၁) ပဏိဓာနတော,ပဋ္ဌာယ,
တထာဂတဿ ဒသပါရမိယော
ဒသ ဥပပါရမိယော, ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ
သမတိံသ ပါရမိယော,
ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ,
လောကတ္ထစရိယံ ဉာတတ္ထစရိယံ, ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယန္တိ
တိဿော စရိယာယော,
ပစ္ဆိမဘဝေ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိံ ဇာတိံ,
အဘိနိက္ခမနံ ပဓာနစရိယံ,
ဗောဓိပလ္လင်္ကေ မာရဝိဇယံ သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိဝေဓံ,
ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မေတိ,
သဗ္ဗေပိမေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ,
ဝေသာလိယာ တီသု ပါကာရန္တရေသု,
တိယာမရတ္တိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော,
အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ,
ကာရုညစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။

(၂) ကောဋိသတ သဟဿေသု,
စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ၊
ယဿာဏံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ,
ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။

(၃) ရောဂါမနုဿဒုဗ္ဘိက္ခ, သမ္ဘူတံ တိဝိဓံ ဘယံ၊
ခိပ္ပမန္တရဓာပေသိ, ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

(၄) ယာနိဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ,
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊
သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သုမနာ ဘဝန္တု,
အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိတံ။

(၅) တသ္မာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ,
မေတ္တံ ကရောထ မာနုသိယာ ပဇာယ၊
ဒိဝါ စ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ,
တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ။

(၆) ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ,
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ၊
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန,
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၇) ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ,
ယဒဇ္ဈဂါ သကျမုနိ သမာဟိတော၊
န တေန ဓမ္မေန သမတ္ထိ ကိဉ္စိ,
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၈) ယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယီ သုစိံ,
သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ,
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၉) ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္ထာ,
စတ္တာရိ ဧတာနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ၊
တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ,
ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ဖလာနိ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၀) ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနသာ ဒဠှေန,
နိက္ကာမိနော ဂေါတမသာသနမှိ၊
တေ ပတ္တိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယှ,
လဒ္ဓါ မုဓာ နိဗ္ဗုတိ ဘုဥ္ဇမာနာ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၁) ယထိန္ဒခီလော ပထဝိဿိတော သိယာ,
စတုဗ္ဘိ ဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော၊
တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ,
ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၂) ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ,
ဂမ္ဘီရပညေန သုဒေသိတာနိ၊
ကိဉ္စာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ,
န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမမာဒိယန္တိ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၃) သဟာဝဿ ဒဿနသမ္ပဒါယ,
တယဿု ဓမ္မာ ဇဟိတာ ဘဝန္တိ၊
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ,
သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္စိ။

(၁၄) စတူဟပါယေဟိ စ ဝိပ္ပမုတ္တော,
ဆစ္စာဘိဌာနာနိ အဘဗ္ဗ ကာတုံ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၅) ကိဉ္စာပိ သော ကမ္မ ကရောတိ ပါပကံ,
ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ၊
အဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္ဆဒါယ,
အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၆) ဝနပ္ပဂုမ္ဗေ ယထ ဖုဿိတ.ဂ္ဂေ,
ဂိမှာနမာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိမှေ၊
တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ,
နိဗ္ဗာနဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၇) ဝရော ဝရညူ ဝရဒေါ ဝရာဟရော,
အနုတ္တရော ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၈) ခီဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သမ္ဘဝံ,
ဝိရတ္တစိတ္တာ.ယတိကေ ဘဝသ္မိံ၊
တေ ခီဏဗီဇာ အဝိရူဠ္ဟိဆန္ဒာ,
နိဗ္ဗန္တိ ဓီရာ ယထ.ယံ ပဒီပေါ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၉) ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ,
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊
တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ,
ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၂၀) ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ,
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ၊
တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ,
ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၂၁) ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ,
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ၊
တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ,
သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ရတနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ရတနသုတ် နိဿယ

ပရိတ်ရွတ်စဉ် ဆင်ခြင်ဖွယ်

(၁) ပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ,
တထာဂတဿ ဒသပါရမိယော
ဒသ ဥပပါရမိယော, ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ
သမတ္တိံသ ပါရမိယော,
ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ,
လောကတ္ထစရိယံ ဉာတတ္ထစရိယံ, ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယန္တိ
တိဿော စရိယာယော,
ပစ္ဆိမဘဝေ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိံ ဇာတိံ,
အဘိနိက္ခမနံ ပဓာနစရိယံ,
ဗောဓိပလ္လင်္ကေ မာရဝိဇယံ သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိဝေဓံ,
ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မေတိ,
သဗ္ဗေပိမေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ,
ဝေသာလိယာ တီသု ပါကာရန္တရေသု,
တိယာမရတ္တိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော,
အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ,
ကာရုညစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။

၁။ ပဏိဓာနတော - သဗ္ဗညုတာ, ဉာဏ်တော်သာဆို, မှန်စွာ ရွေးရှု, စိတ်သားတော်မူရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ တထာဂတဿ-

မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဒသပါရမီယော—သူသူ ငါငါ, ဖြည့်နိုင်ရာသည့်, ဆယ်ဖြာအညီ, ပါရမီတော်တို့လည်းကောင်း၊ ဒသ ဥပပါရမီယော - မျက်စိ နား နှာ, အင်္ဂါ ခြေ လက်, ပျက်ဆန် ပျက်မျှ, ဖြည့်ရဆယ်လီ, အလယ် အလတ်ဖြစ်သော ဥပ ပါရမီတော်တို့လည်းကောင်း၊ ဒသ ပရမတ္ထပါရမီယော- အသက်ကိုမျှ, မငဲ့ရပဲ, ဖြည့်ရဆယ်လီ, အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ပရမတ္ထပါရမီတော်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သမတ္တိံသပါရမီယော - အများသုံးဆယ်, များကျယ်အညီ, ပါရမီတို့လည်းကောင်း၊ ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂေ — ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်, စွန့်လှူအပ်သည့်, ငါးရပ်သီးသီး, စွန့်ခြင်းကြီးတို့လည်းကောင်း။

လောကတ္ထစရိယံ—တိုင်းသူပြည်သား, သတ္တဝါများ၏, စီးပွားတိုးရန်, ကျင့်ကြံတော်မူခြင်း လည်းကောင်း၊ ဉာတတ္ထစရိယံ — ဆွေသား မျိုးသား, သတ္တဝါများ၏, စီးပွားတိုးရန်, ကျင့်ကြံတော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယံ (ဗုဒ္ဓ+အတ္ထစရိယံ)- သဗ္ဗညုဉာဏ်အား, ရအောင်သွားဖို့, စီးပွားတိုးရန်, ကျင့်ကြံတော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တိဿော စရိယာယော- ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်အပ်စွာ, သုံးဖြာသော စရိယာတို့လည်းကောင်း။

ပစ္ဆိမဘဝေ-ပါရမီဟုန်, ညီညီစုံ၍, သိန်ဂုဏ်ပြည့်ဝ, နောက်ဆုံးဘဝ၌၊ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိံ — မယ်တော်မာယာ, ဝမ်းတိုက်သာ၌, ကောင်းစွာ ဝိုင်းအုံ, သန္ဓေ တည်ခဲ့ပုံလည်းကောင်း၊ ဇာတိံ — မယ်တော်မာယာ, ဝမ်းတိုက်သာမှ, ကောင်းစွာပြည့်စုံ, ဖွားမြင်တော် မူခဲ့ပုံလည်းကောင်း၊ အဘိနိက္ခမန် — နှစ်ဆယ့်ကိုးမြောက်, ရွယ်တော်ရောက်က, နတ်သောက်နီးနီး, စည်းစိမ်ကြီးကို, အပြီးစွန့်

ကာ, တောရိပ်သာသို့, ရွှန်ခွါတော်မူပုံသည်းကောင်း၊ ပဝါနှ စရိယံ– အရိုးကြေကြေ, အရေခြောက်ခြောက်, ခြောက်နှစ်လောက်မျှ, မကြောက်မရွံ့, နောက်မတွန့်ပဲ, သက်စွန့်ကြိုးကုတ်, ဆားအား ထုတ်တော်မူပုံသည်းကောင်း။

ဗောဓိပလ္လင်ကဲ– ဘုရားခင်ဝင်, မဖြစ်ခမျှ, မထဖို့ရန်, ဝိဇ္ဇာနှံ ဖွဲ့ခဲ့, ထိုင်နေတော်မူရာ, မဟာဗောဓိပလ္လင်၌၊ မာရပ္ပမဿံ– ဂိရိမေခလာ, ဆင်စီးလာဖြင့်, ဝဲယာစစ်အပ်, ရံပတ်ခိုင်ဖြိုး, မာရ်နတ်ကြီးကို, ကြိုဆီးမေတ္တာ, ခြံရံကာလျက်, ပါရမီကော်ဘုန်, သက်နှက်စုံဖြင့်, အကုန်အစင်, အောင်မြင်တော်မူပုံသည်းကောင်း၊ သဗ္ဗညုတညာဏပဋိဝေဓံ– အကုန်သိမှုနံ, သဗ္ဗညာဏ်ကို, ဇေန် ပိုင်ပိုင်, ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ပုံသည်းကောင်း၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ– သင်္ခါ ဒြပ်သား, အလုံးများသည့်, တရားစကြာ, ရတနာကို, သတ္တာ ါခပင်း, စိတ်ဆွတ်ဝင်း၍, ရွှင်းရေလင်းစေ, ဖြစ်စေတော်မူပုံသည်းကောင်း၊ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မ– တရားစကြာ, ရတနာကြောင့်, သူငါထိုထို, အသိပိုသား, မဂ် ဖိုလ် ရှစ်တန်, မြတ်နိဗ္ဗာန်ဟု, ကိုးတန်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့သည်းကောင်း၊ ဣတိ– ဤသို့၊ သဗ္ဗေပိ– ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ, အလုံးစုံသည်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂုဏေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ– ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ, ရတနာ၌, ကောင်းစွာ ထင်ပေါ်, ဤဂုဏ်တော်တို့ကို၊ (ယောဂါဝစရော– ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်, လွန်ကြိုးပမ်းသည့်, ရဟန်းယောင်ရှင်, သူတော်စင်ကောင်း, လူအပေါင်းသည်၊ ဝါ– ပရိတ္တ သာကာဒယော– ပရိတ်တော်မြတ်, ရွတ်ဖတ်မည့်သူ, ရဟန်း ရှင် လူ အည်၊ အာဝဇ္ဇယံ– ပုဗ္ဗ ါနုဿတိ, ဘာဝနာပြည့်အောင်, သတိ မကွာ, ဆင်ခြင်ရာ၏။)

အာဂမေဟုတွာ–စိတ်ဦးထင်ဆင်, ဆင်ခြင်ပြီး၍၊ ဝေသာလိယာ–ဝေသာလီပေါ်, နေပြည်တော်၏၊ တီသုပါကာရန္တရေသု–ရံပတ်ကာထား, တံတိုင်းသုံးထပ်တို့၏ အကြား၌၊ တိယာမရတ္တိံ–ပဌမယံနှ, စျေအဆုံး, ညဉ့်သုံးယာမ်ပတ်လုံး၊ ပရိတ္တံ–ဘေးအန္တရာယ်, အားလုံးအကွယ်ကို၊ ကရောန္တော–ရတနသုတ္တာ, ရွတ်ဆိုကာဖြင့်, ... ငြင်းစွာအာဏာတော်, ပြုလုပ်တော်မူသော၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော ဣဝ အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်မြတ်ကဲ့သို့၊ ကာရုညစိတ္တံ–သတ္တဝါအများ, သနားငဲ့ညှာခြင်း, စိတ်အကောင်းစိတ်မြတ်ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ–ရှေ့ရှုထားလည်းနှ, ဖြစ်စေပြီး၍၊ (ဘာသာ၂ ဟော–၌ ပေါ်ပါ၏)

အမှာ။ ။ဤ ဖော်ပြနေသော စေသာ ပါဠိသည် ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ(ခု) အဋ္ဌနေ ပုဗ္ဗကမ္မ ဝတ္ထု၌လာသောပါဠိကို အနည်းငယ် ဖြည့်စွက်ထားခြင်း ဖြစ်၏၊ ပရိတ် ရွတ်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်....

၁။ ပရိတ်တော်ကို ဟောတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်များကို အာရုံပြုပါ။

၂။ ဝေသာလီမြို့၌ ပရိတ် ရွတ်တော်မူဖူးသော အရှင်အာနန္ဒာကဲ့သို့ ကရုဏာစိတ် ထားပါ ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် ရတနသုတ်တော်နှင့် သာမက "ပရိတ်တော် အားလုံးနှင့် ဆိုင်သော စကား" ဟု မှတ်ပါ။

(၂) ကောဋိသတ သဟဿေသု,
စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ၊
ယဿာဏံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ,
ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။

(၃) ရောဂါမနုဿဒုဗ္ဘိက္ခ,
သမ္ဘူတံ တိဝိဓံ ဘယံ၊
ခိပ္ပမန္တရဓာပေသိ,
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၂-၃။ ကောဋိသတသဟဿေသု စက္ကဝါဠေသု- ကုဋေဘက်ကိန်း, တစ်သိန်းသာချ, စကြဝဠာတို့၌၊ ဒေဝတာ- ကိုယ်စီ ကိုယ်င, နေထိုင်ကြကုန်သော၊ ဒေဝတာ- သမ္မာဒိဋ္ဌိအပေါင်း, နတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့သည်၊ ယဿ (ပရိတ္တဿ) - ရတနာသုံး၁, ဂုဏ်တော်ပြုသဖြင့်, ရတနသုတ်ခေါ်, အကြင် ပရိတ်တော်၏၊ အာဏံ- တန်ခိုးရှိန်ဝါ, အမိန့်အာဏာတော်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ — ဝမ်းမြောက် ရွှင်ပျ, လက်ခံ(ယူ)ကြကုန်၏၊ ယဉ္စ (ပရိတ္တံ) — ရတနာသုံးဝ, ဂုဏ်တော်ပြုသဖြင့်, ရတနသုတ်ခေါ်, ယင်း ပရိတ်တော်သည်ပင်၊ ဝေသာလိယာပုရေ — ဝေသာလီဟု, နာမည်ထင်ပေါ်, နေပြည်တော်၌၊ ရောဂါမနုဿဒုဗ္ဘိက္ခသမ္ဘူတံ- ရောဂါကပ်ဘေး, ဘီလူးဘေးနှင့်, စားရေးငပ်တိုက်, လွန်စွာဆိုက်ရှိနေသော၊ တိဝိဓံ ဘယံ-၃ မျိုးအပြား, လွန်ကြီးမားသော ဘေးကို၊ ခိပ္ပမေဝ — မကြာမတင်, ဆောလျင်စွာသာလျှင်၊ အန္တရဓာပေသိ- ကွယ်ပျောက်လွတ်ကင်း,

(၄) ယာနိဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ,
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊
သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သုမနာ ဘဝန္တု,
အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိတံ။

သန့်ရှင်းစေခဲ့ဖူးလေပြီ၊ တံ ပရိတ္တံ-ရတနာသုံးဝ, ဂုဏ်တော်ပြသဖြင့်, ရတနသုတ်ခေါ်, ထိုပရိတ်တော်ကို၊ ဟော—အို....သူတော်ကောင်းတို့၊ ဘဏာမ= ညီညာဖျဖျ, ရွတ်ဆိုကြကုန်စို့။

၄။ ဤလ·ပရိတ်တော်မြတ်, ရွတ်ဖတ်နေကြ, ဤဒေသ၌၊ ဘုမ္မာနိ-မြေ၌ဆက်စပ်, အရပ်ရပ်၌ ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိဝါ-စတုမဟာ, ဝတီ သာနှင့်, ဆိုင်ရာပေါင်းစပ်, အကြွင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အန္တလိက္ခေ-ဟင်းလင်းအပြင်, ထက်ကောင်းကင်၌၊ (နိဗ္ဗတ္တာနိ-ရှေးကံအဟုန်, တန်ခိုးဂုဏ်ကြောင့်, ကိုယ်လုံးပြည့်ဝ, ဖြစ်ခန ကြကုန်သော၊) ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ – ဃာမာ စသား, အကြွင်အထက်နတ် အများတို့သည်လည်းကောင်း၊ သမာဂတာနိ–ညီညာဖျဖျ,ရောက်လာကြကုန်၏၊ သဗ္ဗေဝ-ဘုမ္မိဋ္ဌာန, အာကာသ၌,နေကြဦးသုံ,အလုံးစုံအလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ဘူတာ-စတုမဟာ,ဝတီ သာမှ,စ၍တက်သွား, ထိုနတ်အများတို့သည်၊ သုမနာ–ဝမ်းမြောက်ရွှင်ပျ,ကောင်းသောစိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ဘဝန္တု-အမြဲမသွေ,ဖြစ်ကြပါစေကုန် သတည်း၊ အထောပိ–ထိုမှ တပါ, ပြုလုပ်ရမည့်, ကိစ္စအထူး, ညွှန်ပြဦးအံ့၊ ဘာသိတံ – ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ , စသည်ဆက်ဆက်,

(၂) တသ္မာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ၊
မေတ္တံ ကရောထ မာနုသိယာ ပဇာယ၊
ဒိဝါ စ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ၊
တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ။

မင်္ဂလိုလ်ကိုပ်ဆောင်, ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်သော တရားတော်ကို၊ သက္ကစ္စ- လေးစားမှု ကောင်းစွာပြု၍၊ သုဏန္တု-နာရှုတစ်ပါး, စိတ်မသွားအောင်, နားစိုက်၍ ထောင်ကြကုန်လော့။

၂။ ဘူတာ – အို...နတ်အများတို့၊ ဟိ (ယသ္မာ) – အကြင် ကြောင့်၊ (တုမှေ – သင်တို့သည်၊ အမာဂတာ - နေရာ စည်းစိမ်, ကိုယ့်ဗိုမ်ငြိမ်ကို, ထစ်ချိန်ခဏ, စွန့်၍ လာခဲ့ကြကုန်၏၊) တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော၊ (တုမှေ – သင်တို့သည်၊) နိသာမေထ - စူးစူးစိုက်စိုက်, နာယူလိုက်ကြကုန်လော့၊ မာနုသိယာ ပဇာယ- တားအန္တရာယ်, မငြိတွယ်ဖို့, စိတ်ဝယ်လိုလား, လူပုဂ္ဂိုလ် အများ၌၊ မေတ္တံ - ဒုက္ခခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းစေချင်, မေတ္တာရေစင် ကို၊ ကရောထ—ကြည်သာ ရွှင်လန်း, သွန်းဖျန်းကြကုန်လော့။

ယေ (မနုဿာ)—အကြင် လူတို့သည်၊ ဒိဝါ စ-နေ့အခါ၌လည်း ကောင်း၊ ရတ္တော စ – ညဉ့်အခါ၌လည်းကောင်း၊ ဗလိံ – နတ်ရှပ် နတ်နန်း, ဆီမီး-ပန်းနှင့်, မျှတမ်းဝေဘာ, အရာရာ၌, ကောင်းစွာ ကော်ရော်, ပူဇော်မှုကို၊ ဟရန္တိ – လိုက်တန်သမျှ, ပို့ဆောင်ကြ ကုန်၏၊ တသ္မာ ဟိ ထို့ကြောင့်၊ နေ (မနုဿေ) – မိမိတို့ကို, လွန်

(၆) ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ,
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ၊
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန,
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ကြည်ညိုရှိ, မှိုခိုအားထား, ကိုးစားကြသူ, ကိုလူတို့ကို၊ အပ္ပမတ္တာ-နေ့နေ့ ညည, မမေ့ကြကုန်ပဲ၊ ရက္ခထ - စီးပွားမဲ့ကြောင်း, ပယ်ခွါထား၍, စီးပွားမြွားမြောက်, ကောင်းစွာရောက်အောင်, စောင့်ရှောက်ကြကုန်လော့။

၆။ ဣဓ ဝါ - လူတို့နေရာ, မြို့ရွာဌာန, ဤလောကမှာ သည်း ကောင်း၊ ဟုရံဝါ-နဂါး ဂဠုန်, ဖုံဖုံနေကြ, ဟို အောက်လောကမှ လည်းကောင်း၊ သဂ္ဂေသုဝါ- နတ်မြို့ ၆ လီ, ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌လည်း ကောင်း၊ ဝိတ္တံ-ပီတိအစမ်း, ကိုယ်စိတ်ထန်း၍, ဝမ်းပန်းကြည်သာ, နှစ်သက်စရာအည်း ဖြစ်ပေထသော၊ ပဏီတံ – လောကီ ရေးရာ, ရတနာဝယ်, အသာဆုံ အမြတ်ဆုံးလည်းဖြစ်ပေထသော၊ ယံကိဉ္စိ-အက်ရှိ အက်မဲ့, ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ, အလုံးစုံသော၊ ယံ ရတနံ - ဥစ္စာရှင် တို့, သုံးဆောင်ဖို့လျှင်, နှစ်မြို့ဖွယ်ရာ, အကြင် ရတနာသည်၊ အတ္ထိ-ရှေးကို့ အလျောက်, ဘုန်းကံ ထောက်က, ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ, ထင်ရှား ရှိပါပေ၏၊ တေဒ - နှစ်အက်ရှင်လန်း, ပီတိဖျန်းဖို့, သိန်း သန်း ကုဋေ, အထွေထွေသော ဤ ရတနာတို့တွင်၊ တထာဂတေန-သုံးလူထွတ်ထား, မြတ်ဘုရားနှင့်၊ သမံ – ထန်းတူထား၍, ရှုစား

(၇) ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ,
ယဒဇ္ဈဂါ သကျမုနီ သမာဟိတော၊
န တေန ဓမ္မေန သမတ္ထိ ကိဉ္စိ,
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ဆောက်စွာ, တစ်စုံတစ်ခုသော ရတနာသည်၊ န နော အတ္ထိ (နတ္ထိ ဝ)—အကြောင်းကိုကြည့်, အကျိုးကြည့်လည်း, မရှိကော့, အမှန်ပင် ဖြစ်ပါတော့သတည်း။

ဣဒမ္ပိ ပုံဓမ္မေ - သုံးလူ့ထွတ်ထား, ဤ ငါတို့ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ ပဏီတံ — လောကီဥစ္စာ, ရတနာထက်, ကဲသာမြတ်မွန်, တုဖက်လွန်သော၊ ရတနံ — ရှိသေ လေးမြတ်, ဆည်းကပ်ဖွယ်ရာ, ရတနာတစ်ဆူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန— မှန်ကန်လှစွာ, ဤ ဝစီသစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏိန်-ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းကြလို့, များလူဗိုလ်တို့အား၊၊) သုဝတ္ထိ - တင့်တယ်ဖို့ရန်, အတန်ထန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု-စင်စစ်မဆွ, ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၇။ (သန္တံ - ဖြစ်ပျက်မစပ်, အငြိမ်းခတ်ဖြစ်၍, မဖြစ်ပုံသေ, ဓအားမြဲပေထစေသော၊) ခယံ - ရုပ်နာမ်ဆူဆူ, အပူခပ်သိမ်း, ကုန်ငြိမ်းရာလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ ဝိရာဂံ - ရုပ်နာမ် အဆက်, အကုန်ပျက်သဖြင့်, မတပ်မက်ရာလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ အမတံ - ဇရာ မရဏ,

ရှာမရသဖြင့်, ကာလပုံသော, အမြဲတလည်း ဖြစ်နေထေသော၊
ပကတိ- ရေရှည်ရှိ, ဘောစည်းမျဉ်းသို့, သိ၍မဝ, မှန်မြတ်နေထေသော၊
ယံ (မို့)- အသင်္ခတ, နိဗ္ဗာနဓာတ်, ဆကြင် တရားတော်မြတ်ကို၊
သမာပတ်တော- အာဝနုခကမ္မဋ္ဌာန်း, ဆွန်ကြီးမပ်းသဖြင့်, စိတ်ငွမ်း
တည်ဘိ, သခေဇိရှုံးထော်မှုသော၊ အကျွမ်းမှုနိ- သောကိန္ဒယ်ဖွား, ငါတို့
ဘုရားသည်၊ အဖျဂါ- မောင်းအောင်မြေ, ပလ္လင်ဗွ၌, လေးထွေ
သစ္စာ, သိမ်းဆာဝါဝယ်, ဆောင်းစွာလှလှ, ရဖော်မူခဲ့ပြီ။

ယေးနှ ဓမ္မနှ-အသင်္ခတ, နိဗ္ဗာနဓာတ်, ထိုတရားတော်မြတ်နှင့်၊
သမိ- တန်းတူသား၍, ရှုစားလောကသော၊ ကိုဦ-တစ်မျိုးတစ်ဖြာ,
[illegible]ည်၊ နအထွိ- လူ့ဘုံနယ်ရောက်, အကုန်ပေါက်အောင်,
[illegible] ရှာဖွေ မရှိနိုင်တော့ချေ၊ ကုသို့ ဓမ္မ- အသင်္ခတ, နိဗ္ဗာန
ဓာတ်, ဤ တရားတော်မြတ် သည်လည်း၊ ပကတိ — လောကီ
လောကုတ္တရာ, အပြာပြဆက်, ကဲသ မြောက်မှုန်, တုဖက်လွန်သော၊
ရတနာ- ရှိသလေးမြတ်, ဆည်းကပ်ဖို့ရာ, ရတနာတစ်ဆူ, ဖြစ်တော်
မူ[illegible]၏၊ ဓေတန အဆွန် - မှန်ဆန်လှသာ, ဤ ဝဝိသစ္စာကြောင့်၊
(ပကိုန်-ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းကြလို, မျှားလူဗိုလ်တို့အား၊)
သုဝတ္ထိ- တင့်တယ်ဖို့ရန်, အဘန့်တန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေး
ငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဧင်စစ်မသွေ, ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၅) ယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယီ သုစိံ,
သမာဓိမာနန္တရိကညမာဟု၊
သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ,
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၅။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော-သဗ္ဗညုဘာ၀, ဉာဏ်ပညာမြင့်, လွန်စွာထင်ရှား မြတ်ဘုရားသည်၊ ယံ (သမာဓိံ)-သောတာပတ္တိ, စသည်ဆင့်တက်, လေးချက်အပြား, အကြင် သမာဓိတရားကို၊ သုစိံ - မိမိဆိုင်ရာ, ကိလေသာအမြူ, ဟူဟူသမျှ, ကင်းပပျောက်ကွယ်, အလွန်စင်ကြယ်သော၊ သမာဓိံ — သမထဝိပဿနာ, ရှေ့သွားပါသဖြင့်, လွန်စွာ ကြည်ညို ထူးခြားသော သမာဓိဟူ၍၊ ပရိဝဏ္ဏယီ-ချီးထွင်ထုတ်ဖော်, ချီးမွမ်းတော်မူခဲ့ပြီ၊ ယံ (သမာဓိံ) — သောတာပတ္တိ, စသည် ဆင့်တက်, လေးချက်အပြား, အကြင် သမာဓိတရားကိုပင်၊ အာနန္တရိကံ- အကျိုးပေးရာ, အခါမငဲ့, အခြားမဲ့ဖိုလ်, အကျိုးကို ပေးစွမ်း နိုင်၏ဟူ၍၊ အာဟု — ဘုရားစသော, ပုဂ္ဂိုလ်များတို့, ဟောသား ညီညွတ်, မိန့်မြွက်တော်မူကြကုန်ပြီ။ [ကညမာဟု= ကံ+ ယံ+ အာဟု- ဟု ပုဒ်ဖြတ်။]

တေန သမာဓိနာ— သောတာပတ္တိ, စသည်ဆင့်တက်, ၄ ချက် အပြား, ထို သမာဓိတရားနှင့်၊ သမော — တန်းတူထား၍, ရှုစား လောက်စွာ, ယှဉ်စုံတစ်ရာသော သမာဓိသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ - စင်စစ် ဧကန်, အမှန်မရှိချေ၊ ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ-သောတာပတ္တိ, စသည်ဆင့်တက်, လေးချက်အပြား, ဤ သမာဓိတရားသည်လည်း၊ ပဏီတံ- သမာဓိ

(၆) ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္ထာ,
စတ္တာရိ ဧတာနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ၊
တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ,
ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ဖလာနိ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ရတနာ, အဖြာဖြာထက်, ကဲ့သာမြတ်မွန်, တုဖက်လွန်သော၊ ရတနံ-ရိုခဲအသေးမြတ်, ဆည်းကပ်ဖို့ရာ, ရတနာတစ်ဆူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန-မှန်ကန်လှစွာ, ဤ ဝစီသစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏီနံ-ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းကြလို, များလူပိုလ်တို့အား၊) သုဝတ္ထိ-တင့်တယ်ဖို့ရန်, အတန်တန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု- စင်စစ်မသွေ, ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၆။ သတံ ပသတ္ထာ - သူတော်သူမြတ်, အရပ်ရပ်တို့, မဖြတ်ထုတ်ဖေါ်, ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ကုန်သော၊ ယေ ပုဂ္ဂလာ- ပုထုဇဉ်နှယ်, အောက်တန်းနှယ်မှ, ထက်ဝယ်သို့ခို, အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဋ္ဌ-ကုဋ္ဋကုဋ္ဌာ, များပြားစွာသည်း, တူရာပေါင်းထား, ရှစ်ပါးတို့သာတည်း၊ ဧတာနိ- အသီးအခြား, ခွဲသောအားဖြင့်, ရှစ်ပါးဟုဆို, ဤ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ စတ္တာရိ ယုဂါနိ- မဂ်, ဖိုလ်နှစ်ပါး, အစုံထား၍, လေးပါးသော အစုံတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

သုဂတဿ– တင့်တယ်သာညွှင်း, ကြွသွားခြင်း ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝကာ–တရားမမြွ, ဩဝါဒကို, လုံးဝနာယူ, တပည့်အရင်း ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော၊ ယေ ပုဂ္ဂလာ-အစုံ ၄ ပါး, သီးခြား ရှစ်ဖော်, သံဃာတော်အပေါင်း, ထို အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ဒက္ခိဏေယျာ - တမလွန်စခန်း, ကြီးပွားလမ်းဖို့, မျှော်မှန်းရည်ရွယ်, ပေးလှူဖွယ်ကို, ရည်ရွယ်သမျှ, အကျိုးရသဖြင့်, ထစ်စမချွန်, အလှူခံခြင်းငှါလည်း ထိုက်တော်မူပါပေကုန်၏။

ဧတေသု-အစုံ ၄ ပါး, သီးခြားရှစ်ဖော်, သံဃာတော်အပေါင်း, ဤ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့၌၊ ဒိန္နာနိ – ပေးလှူအပ်သော ဒါန, စေတနာတို့သည်၊ မဟပ္ဖလာနိ–ကြီးကျယ် ပွံ့ဖြိုး, များပြားသော အကျိုး ရှိကုန်၏၊ ဣဒမ္ပိ သံဃေ – အစုံ ၄ ပါး, သီးခြားရှစ်ဖော်, သံဃာတော်အပေါင်း, ဤ အရိယာ သူတော်ကောင်းသည်လည်း၊ ပဏီတံ- အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်, များထိုထိုထက်, ပိုမိုမြတ်မွန်, တုပက်လွန်သော၊ ရတနံ - ရှိုးသခလေးမြတ်, ဆည်းကပ်ဖို့ရာ, ရတနာတစ်ဆူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန-မှန်ကန်လှစွာ, ဤ ဝစီသစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏီနံ-သတ္တဝါအများ ရန်ခပ်သိမ်း, အေး ငြိမ်းကြလို့, များလူဗိုလ်တို့အား)၊သုဝတ္ထိ-တင့်တယ်ဖို့ရန်, အတန်တန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု - ဝင်ဖစ်မသွ, ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၁၀) ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနသာ ဒဠှေန၊
နိက္ကာမိနော ဂေါတမသာသနမှိ၊
တေ ပတ္တိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယှ၊
လဒ္ဓါ မုဓာ နိဗ္ဗုတိ ဘုဉ္ဇမာနာ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၁၀။ ယေ(ခီဏာသဝါ)-အကြင်အာသဝေါကုန်ခန်း,ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည်၊ ဂေါတမသာသနမှိ - ဂေါတမမြတ်စွာ, ဘုရားသာသနာတော်၌၊ ဒဠှေန မနသာ-ခိုင်မြဲစွာဘိ,သမာဓိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်၊ သုပ္ပယုတ္တာ - ကိုယ် နှုတ်ဆိုင်ရာ, ဖြစ်မပါအောင်, လွန်စွာကြိုးကုတ်, အားထုတ်ခဲ့ကြကုန်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊) နိက္ကာမိနော-ကိုယ်အသက်ပါ, မငဲ့ညှာပဲ,ပညာပဓာန,ဝီရိယဖြင့်,ကိလေသာ ခပင်း, အားလုံးရှင်း၍,ထွက်မြောက်ခြင်း ရှိကြကုန်ပြီ။

တေ ခီဏာသဝါ- အာသဝေါကုန်ခန်း, ထို ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည်၊ အမတံ-ဇရာမရဏ,ရှာမရသဖြင့်, ကာလပုံသေ, အမြဲတေဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝိဂယှ — အာရုံထင်မပေါက်, ဉာဏ်ဖြင့်ရောက်လျက်၊ မုဓာ—အဖိုးအခ, မပေးရပဲ၊ လဒ္ဓါ-ကောင်းစွာလှလှ,ရသည်ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗုတိံ-ကိလေသာဟူသမျှ,ငြိမ်းအေးရ၍, အရဟတ္တဖိုလ်, သမာပတ် ချမ်းသာကို၊ ဘုဉ္ဇမာနာ—လိုရာခဏ, မဆိုင်းရပဲ, အားရ ရွှင်ကြည် , ခံစားရကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ပတ္တိပတ္တာ — ရောက်ထိုက်သလောက်, အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက်အောင်, ဆိုက်ရောက်တော်မူကြ

(၁၁) ယထိန္ဒခီလော ပထဝိဿိတော သိယာ၊
စတုဗ္ဘိ ဝါတေဘိ အသမ္ပကမ္ပိယော၊
တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ကုန်ပြီ၊ ဣဒမ္ပိ သံဃေ–အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက်, ထိပ်ဆုံးရောက်သည့်, မွှားမြောက်လှစွာ, ဤ ရဟန္တာသံဃာတော်သည်လည်း၊ ပဏီတံ–များအရိယာ, သူတော်စွာထက်, ကဲသာမြတ်မွန်, တုဖက်လွန်သော၊ ရတနံ–ရှိသေလေးမြတ်, ဆည်းကပ်ဖို့ရာ, ရတနာတစ်ဆူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန– မှန်ကန်လှစွာ, ဤ သစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏိနံ-ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းကြလို့ များလူဗိုလ်တို့အား၊) သုဝတ္ထိ– တင့်တယ်ဖို့ရန်, အတန်ထန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု– စင်စစ်မသွေ—ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၁၁။ ပထဝိဿိတော– ရှစ်တောင် ဆယ်တောင်, နက်အောင် ဝင်တည်, မြေ၌မှီသော၊ ဣန္ဒခီလော-မြို့ပေါက်တံခါး, ကောင်းစွာ တားဖို့, သစ်သား နှစ်ခိုင်, တံခါးတိုင်ကို၊ စတုဗ္ဘိ ဝါတေဘိ-အရပ်ဘိထာ, လေးမျက်နှာမှ, လာကြပရှေ, မုန်တိုင်းလေတို့သည်၊ အသမ္ပကမ္ပိယော—ထိုဤ ယိမ်းယိုင်, မလှုပ်စေနိုင်သည်၊ သိယာ ယထာ— ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ယော (သပ္ပုရိသော)— ပုထုဇဉ်နှယ်, စောက်တန်း

နယ်မှ၊ ထက်ဝယ်သို့ပြောင်း၊ အကြွင်သောတာပန်သူတော်စဉ်ယောင်း သည်၊ အရိယာသစ္စာနိ- အရိယာမှန်၊ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်၊ ကောန် သိအပ်၊ လေးရပ်သော သစ္စာတို့ကို၊ အစဝေ့ - ဉာဏ်ဖြင့်ထွင်းဖေါက်၊ အတွင်းရောက်၍၊ ပဿတိ-သေချာပိုင်ပိုင်၊ သိမြင်နိုင်၏။

(တံ) သပ္ပုရိသံ-ပုထုဇဉ်နှယ်၊ အောက်တန်းနယ်မှ၊ ထက်ဝယ်သို့ပြောင်း၊ ထို သောတာပန် သူတော်ကောင်းကို၊ တထူမမိ-ကောင်းစွာ မြဲခိုင်၊ ထို တံခါးတိုင်လျှင် ဥပမာရှိ၏ ဟူ၍၊ (အဟံ-ငါဘုရားသည်၊) ဝဒါမိ- သေချာထုတ်ဖေါ်၊ မိန့်မြွက်တော်မူ၏၊ ဣဒမ္ပိ သံဃေ- သောတာပန် အရိယာ၊ ဤ သံဃာတော်အပေါင်းသည်လည်း၊ ပကြိတံ-အောက်တန်းများဖြင့်၊ ပုထုဇဉ်တို့၊ မယှဉ်နိုင်စွာ၊ ဂုဏ်ချင်းကွာ၍၊ ကဲသာမြတ်မှန်၊ တုဖက်လွန်သော၊ ရတန်-ရှိသောအမြတ်၊ သည်းကပ်ဖို့ရာ၊ ရတနာတစ်ဆူ၊ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန- မှန်ကန်လှစွာ၊ ဤ ဝစီသစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏိနံ- အားရန်ခပ်သိမ်း၊ အေးငြိမ်းကြလို၊ များလူပိုလ်တို့အား၊) သုဝတ္ထိ - တင့်တယ်ဖို့ရန်၊ အတန်တန်ဖြင့်၊ အေးရန်ခပ်သိမ်း၊ အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု-စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၁၂) ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ,
ဂမ္ဘီရပညေန သုဒေသိတာနိ၊
ကိဉ္စာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ,
န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမံ အာဒိယန္တိ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၁၂။ ဂမ္ဘီရပညေန – နက်နဲစွာသော, ဉာဏ်တော်ရှိသည့်, မုနိ ထွတ်ထား, မြတ်ဘုရားသည်၊ သုဒေသိတာနိ– အကျဉ်း အကျယ်, အသွယ်သွယ်ဖြင့်, ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ, ကောင်းစွာ ဟောပြတော်မူအပ် ကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနိ-အရိယာမှန်, ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်, ဧကန် သိအပ်, လေးရပ်သော သစ္စာတို့ကို၊ ယေ (သပ္ပုရိသာ) – ပုထုဇဉ် နွယ်, အောက်တန်းနယ်မှ, ထက်ဝယ်သို့ပြောင်း, အကြင် သောတာ ပန် သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ဝိဘာဝယန္တိ-မိမိသန္တာန်, ပညာဉာဏ် ဖြင့်, မှန်မှန်ပိုင်ပိုင်, ထင်ရှားစေနိုင်ကုန်၏။

တေ(သပ္ပုရိသာ)-လေးရပ်သစ္စာ, ကိုယ့်စိတ်မှာလျှံ, ထင်စွာ သိတတ်, ထို သောတာပန် သူတော်မြတ်တို့သည်၊ ဘုသံ ပမတ္တာ- လူ နတ်ချမ်းသာ, ခံစားသာဖြင့်, လွန်စွာပျော်မွေ့, တရားမေ့ကြ ကုန်သည်၊ ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ – အကြောင်းတိုက်ဆိုင်, အကယ်၍ပင် ဖြစ်စေကုန်ဦးတော့၊ တေ (သပ္ပုရိသာ)–လွန်စွာပျော်မွေ့, တရား မေ့၍, အတွေ့၌ပျော်, ထို သောတာပန် သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ အဋ္ဌမံ ဘဝံ-လူ နတ် ကာမ, ရှစ်ခုမြောက်ဘဝကို၊ န အာဒိယန္တိ– ထပ်၍ တမူ, မယူကြတော့ကုန်၊ ဣဒမ္ပိ သံဃေ – ဤသောတာပန်

(၁၃) အဟော.ဝသာ ဒသာန သမ္ပဒါယ,
တာယသို့ မေ့မွာ ဇဟိတာ ဘဝန္တိ၊
အက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ,
သီလဗ္ဗတံ ပါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္စိ။

အရိယာ , ဤ သံဃာတော်အပေါင်း သည်လည်း၊ ဇကိတံ – အောက်တန်းများဖြစ်, ပုထုဇဥ်တို့, မယှဉ်နိုင်စွာ, ဂုဏ်ချင်းကွာ၍, ကဲသာ မြတ်မွန်, တုဖက်လွန်သော၊ ရတနံ – ရှိသေလေးမြတ် , ဆည်းကပ်ဖို့ရာ, ရတနာတစ်ဆူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန-မှန်ကန်လှစွာ, ဤဝစီသစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏိန်-ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းကြလို့, များလူဗိုလ်ထို့အား၊) သုဝတ္ထိ – တင့်တယ်ဖို့ရန်, အတန်တန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု – ဝင်စစ်မသွေ...ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၁၃။ အသ – လူ နတ် ဗြဟ္မ, ခုနစ်ဘဝ၌, ဖြစ်ရဖန်ဖန်, ထိုသောအာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒဿနသမ္ပဒါယ – နိဗ္ဗာနဓာတ်, ထားရာမြတ်ကို, တပ်အပ်ထင်လင်း, သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၏ ပြည့်စုံခြင်းနှင့်၊ သဟာဝ – ရှေးနောက်မဆက်, တစ်ပြိုင်နက်သာလျှင်၊ အက္ကာယဒိဋ္ဌိ - ထင်ရှားရှိတောင်း, ခန္ဓာအပေါင်း၌, အစကြွင်းမဲ့, လူ့ဗာလတို့, အတ္တစွဲဘိ, သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုလည်းကောင်း၊ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ – ရတနာသုံးဖြာ, ကျင့်သိက္ခာသည့်, ပုဗ္ဗာပရန္တ, သုံးဌာနနှင့်, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်, ဤရှစ်ရပ်၌, ဆုံးဖြတ်ဉာဏ်ဆင်း, ယုံမှားခြင်းဝိစိကိစ္ဆာကို

(၁၄) စတူဟ ပါယေဟိ စ ဝိပ္ပမုတ္တော,
ဆစ္စာဘိဌာနာနိ အဘဗ္ဗ ကာတုံ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

လည်းကောင်း၊ သီလဗ္ဗတံဝါပိ- နွားခွေး အလေ့, ဆောက်တည်၍ လျှပ်, မမှန်စွာ, ကျင့်နိုင်ပါမူ, ကိလေသာစင်, သံသရာစင်ဟူ, အမြင်မှားဘိ, သီလဗ္ဗတပရာမာသ ဒိဋ္ဌိကိုလည်းကောင်း၊ တဒေဝ ဓမ္မာ- အဖြစ်ကြီးမား, သုံးပါးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို၊ ဇဟိတာ -ကိုယ့်သန္တာန်တွင်, မပါဝင်အောင်, အစဉ်မပြတ်, ပယ်စွန့်အပ် ပြီးကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ ကိဉ္စိ- အပါယ်ရောက်ကြောင်း, မကောင်းသိမ်ဖျင်း, စိုးစဉ်းအနည်းငယ်သော၊ ယံ (ကိလေသဇာတံ)-ဣဿာ မစ္ဆရိယ, စသည်များဟူ, အကြွင်းအလားတူ ကိလေသာသည်၊ အတ္ထိ-ထို သောတာပန်, သူ့သန္တာန်၌, အမှန်ရှေးက, ရှိခဲ့လျှင်၊ (တမ္ပိ ကိလေသဇာတံ- ဣဿာ မစ္ဆရိယ, စသည်များဟူ, ထို အလားတူ ကိလေသာကိုလည်း၊ ဇဟိတံ - ကိုယ့်သန္တာန်တွင်, မပါဝင်အောင်, အစဉ်မပြတ်, ပယ်စွန့်အပ်ပြီးသည်၊ ဘဝတိ- ဖြစ်၏။)

၁၄။ (သော-နိဗ္ဗာနဓာတ်, တရားမြတ်ကို, တပ်အပ်ထင်ထင်, သိမြင်ပြီးသော ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) စတူဟိ အပါယေဟိ စ - ချမ်းသာကင်းငြား, ဆင်းရဲများသည့်, လေးပါးသော အပါယ်တို့မှလည်း၊ ဝိပ္ပမုတ္တော - ပဋိသန္ဓေ, မတည်နေရ, လုံးဝ

သန့်ရှင်း, လွတ်ကင်းလေပြီ၊ ဆ အဘိဓာနာဒိ ဧ—အာနန္ဒရိယ, ကို ငါးဝနှင့်, ပုဗ္ဗာယ်ထား, အခြား ဆရာကို ညွှန်ပြခြင်းအားဖြင့်, ခြောက်ပါးသော ဌာနတို့ကိုလည်း၊ အာတုံ — မှားမှားယွင်းယွင်း, ပြုလုပ်ခြင်းငှါ၊ အာတုမွေ့-မသိုက်မယာန်, မလျော်ကန်အော့၊ ဤဒမိ သံသ - သောတာပန် အရိယာ, ဤ သံဃာတော်အပေါင်းအည် လည်း၊ ပဏ္ဍိတ် - အောက်တန်းမျှားဖြင်, ပုထုဇဉ်တို့, ယှဉ်နိုင်စွာ, ဂုဏ်ချင်းကွာ၍, ကဲသာမြတ်မွန်, တုဖက်လွန်သော၊ ရတနံ - ရှိသော လေးမြတ်, ဆည်းကပ်ဖို့ရာ, ရတနာတစ်ဆူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧ ့တာန သစ္စေန—မှန်ကန်လှစွာ, ဤ ဝစီသစ္စာကြောင့်၊ (ပါကိုန်-သားရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းကြလို့, များလူပိုလ်တို့အား၊) သုဝတ္ထိ-တန့်ကာယ်ဖို့ရန်, အတာန်တာန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်း သည်၊ ဟောတု—စင်စစ်မသွေ...ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၁၅) ကိဉ္စာပိ သော ကမ္မ ကရောတိ ပါပကံ,
ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ၊
အဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္ဆဒါယ,
အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၁၅။ သော–နိဗ္ဗာန်ခတ်, တရားမြတ်ကို, တပ်အပ်ထင်ထင်, သိမြင်ပြီးသော ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာယေန ဝါ–ကိုယ်လက် လှုပ်ရှား, တစ်ပါးပါးသော, ကာယဒွါရဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါစာ (ဝါစာယ)ဝါ - နှုတ်သာလှုပ်ရှား, တစ်ပါးပါးသော, ဝစီဒွါရဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒစေတသာဝါ - ကိုယ်နှုတ် နှစ်ပါး, မလှုပ်ရှားပဲ, စိတ်အားတွင်ပြု, မနောဒွါရဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပါပကံ-ယုတ်မာ ဆိုးညစ်, အပြစ်ဖြစ်သော၊ ကမ္မံ-ကာယဝစီ, တစ်လီမနော, သုံးပါးသော ကံတို့တွင်, တစ်ပါးပါးသော ကံကို၊ ကိဉ္စာပိ ကရောတိ – သတိညက်ကင်း, မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်, ချွတ်ယွင်းသမှု, အကယ်၍ ပြုမိငြားသော်၊ တဿပိ-ထိုသို့ ကိုယ် နှုတ် စိတ်မှု, အနည်းငယ် ပြုမိပါသော်လည်း၊ သော – ထို သောတာပန် သာဝကသည်၊ တဿ (ပါပကဿ) - ယုတ်မာ ဆိုး ညစ်, ထိုအပြစ်ကို၊ ပဋိစ္ဆဒါယ–ဒေသနာသဘော, ထုတ်မပြောပဲ, မနေသင့်ဝယ်, ဖုံးကွယ်ရှိထားခြင်းငှါ၊ အဘဗ္ဗော - မဆိုက်မတန်, မလျော်ကန်တော့၊ ဒိဋ္ဌပဒဿ-နိဗ္ဗာန်ခတ်, တရားမြတ်ကို, တပ်အပ်

ထင်ထင်, သိမြင်ပြီးသော, သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဘဗ္ဗဋ္ဌာန— မိမိအားဖြစ်, မဖွင့်လှစ်ပဲ, ကောက်ကျစ်သောအား, ဖုံးထားခြင်းငှါ မထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဂုတ္တာ—ရှင်တော်ဘုရား, ဟောထားတော်မူအပ်ပြီ၊ ကုဒမ္ပိ သံဃ— သောတာပန် အရိယာ, ဤသံဃာတော် အပေါင်းသည်လည်း၊ ပဏီတံ—အောက်တန်းများဖြင့်, ပုထုဇဉ်တို့, မယှဉ်နိုင်စွာ, ဂုဏ်ချင်းကွာ၍, ကဲသာမြတ်မွန်, တုဖက်လွန်သော၊ ရတနံ—ရှိဒသလေးမြတ်, သည်းအင်ဖွဲ့ရ, ရတနာတင်ဆူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန-မှန်ကန်လှစွာ, ဤ ဝစီသစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏိနံ-ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းကြလို့, မျှနှလူဗိုလ်သို့အား၊) သုဝတ္ထိ— တင့်တယ်ဖွံ့ရန်, အဖန်ဖန်ပွင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု — ဝင်စစ်မဒသွ....ဖြစ်ပါစေသတည်း။

*ပထဗျာ ဧကရဇ္ဇေန၊
သဂ္ဂဿ ဂမနေန ဝါ၊
သဗ္ဗလောကာဓိပစ္စေန၊
သောတာပတ္တိဖလံ ဝရံ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

---

*ပထဗျာ– ကမ္ဘာ့ ဗွဒွင်၊ မြေတစ်ပြင်လုံး၌၊ ဧကရဇ္ဇေန ဝါ– တစ်ဦးတည်းအရှင်၊ ဘုရင်ဧကရာဇ်၊ ဖြစ်ရသည်ထက်လည်းကောင်း၊ သဂ္ဂဿ – စည်းစိမ်ရိပ်မြုံ၊ ချမ်းသာတွေစုံ၊ နတ်ဘုံသို့၊ ဂမနေန ဝါ– ကုသိုလ်ဖန်၍၊ ဗိမာန်အဆင့်၊ ဘုံအဆင့်ဖြင့်၊ ဂုဏ်မြင့်ဖြိုးမောက်၊ ရောက်ရသည်ထက် လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗလောကာဓိပစ္စေန ဝါ-တစ်လောကလုံး၊ သိမ်းကြုံးလွှမ်းမိုး၊ အုပ်စိုးရသော ဗြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်ရသည်ထက် လည်းကောင်း၊ သောတာပတ္တိဖလံ – သောတာပတ္တိ၊ မည်ရှိထူးခြား၊ ဖိုလ်တရားသည်၊ ဝရံ–ဂုဏ်အရည်ဖြင့်၊ လောကီစည်းစိမ် ချမ်းသာဟူသမျှတို့၊ မမှီနိုင်တန်း၊ အလွန်ဝေးကွာ၊ ထူးခြားတင့်တယ်၊ မြင့်မြတ်လှပေသည်အစား၊ ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ-ဤ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်တရားသည်လည်း၊ ပဏီတံ– ယေဒကိ ရတနာ၊ အဖြာဖြာထက်၊ ကဲသာမြတ်မွန်၊ တုဖက်လွန်သော၊ ရတနံ-ရိုသေလေးမြတ်၊ ဆည်းကပ်ဖို့ရာ၊ ရတနာတစ်ဆူ၊ ဖြစ်သော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန–မဖေါက်မပြန်၊ မှန်ကန်စွာဆိုရသော ဤသစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏီနံ-သေးရန်ခပ်သိမ်း၊ အေးငြိမ်းကြလို့၊ များလူဗိုလ်

(၁၆) ဝနပ္ပဂုမ္ဗေ ယထ ဖုဿိတဂ္ဂေ,
ဂိမှာနမာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိမှေ၊
တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ,
နိဗ္ဗာနဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

တို့အား။) သုဝတ္ထိ–ဘေးရန်ကုန်ရှင်း, ဆေးမြဲခြင်းသည်၊ ဟောတု–စင်စစ်မသွေ–ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(ဤဂါထာမှာ သောတာပတ္တိဖိုလ်ထားအတွက် ကြည်ညိုဖွယ် ဂါထာဖြစ်သဖြင့် ဓမ္မပဒမှ ဂါထာကို ထည့်သွင်း ဖေါ်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

၁၆။ ဂိမှာန်–အပူပြင်းပြ, နွေခါးလတို့တွင်၊ ပဌမသ္မိံ ဂိမှေ–ရှေးဦးအစ, နွေကာလဖြစ်သော၊ မာသေ–ရင်ခက်ပန်းတို့ ပွင့်လန်း ခါကျူး, လတန်ခူး၌၊ ဖုဿိတဂ္ဂေ – ခက်မ ခက်မှာ, ပွင့်ဝေဆာ သဖြင့်, လှန်စွာဆန်းတောင့်, ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော အဖျားရှိသော၊ ဝနပ္ပဂုမ္ဗေ – တောကြီးမြိုင်လယ်, လှန်တင့်တယ်သား, ပင်ငယ် ပင်လတ်, အထပ်ထပ်လောင်း, သစ်ပင်အပေါင်းသည်၊ (သသိရိ ကော ယထာ–ရွှန်းရွှန်းအိအိ, အသရေရှိသကဲ့သို့၊)တထူပမံ- ထို တောအုပ်ကြီးသဖွယ်, တင့်တယ်လှပ, နက်နဲလှစွာသော၊ နိဗ္ဗာန ဂါမိံ-တစ်ဆယ့်တစ်သီး, မီးအဆူဆူ, အပူခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းရာမှန်, အေးနိဗ္ဗာန်သို့, ကောန်ဆတ်ဆတ်, ရောက်စေတတ်သော၊ ဓမ္မဝရံ–

(၁၇) ဝရော ဝရညူ ဝရဒေါ ဝရာဟရော,
အနုတ္တရော ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

သုံးပုံ ပိဋကတ်, ငါးရပ်နိကာယ်, ကိုးသွယ်အင်္ဂါ, ဓမ္မက္ခန္ဓာဟု, ဒေသနာပေါင်း, ရှစ်သောင်းလေးထောင်သောတရားတော်မြတ်ကို၊ ပရမံ ဟိတာယ — လောကုတ် လောကီ, နှစ်လီတိုးပွား, အမြတ်ဆုံး စီးပွားအလို့ငှါ၊ (အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ — ငါတို့ဆရာ,မြတ်စွာဘုရား သည်၊) အဒေသယိ — ကရုဏာလှုံ့ဆော်, ရွှေညွှန်းတော်ဖြင့်, ထုတ်ဖော်ကျူးသီ,ဟောမိန့်တော်မူခဲ့လေပြီ၊ ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ-ဓာအုပ် ကြီးအဖွယ်, လွန်တင့်တယ်အောင်, သွယ်သွယ်တရား, ဟောဖေါ် ကြွားသည့်, ဘုရားမြတ်စွာ, ၌ ကိုးကွယ်ရာသည်ဆည်း၊ ပဏီတံ— ပုထုဇဉ်အရိယာ,အပြာပြာထက်,ကဲသာမြတ်မွန်, တုပက်လွန်သော၊ ရတနံ-ရှိသေလေးမြတ်, ဆည်းကပ်ဖို့ရာ, ရတနာတစ်ဆူ, ဖြစ်တော် မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန - မှန်ကန်လှစွာ, ၌ ဝစီသစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏိန်-ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းကြလို့,များလူဗိုလ်တို့အား၊) သုဝတ္ထိ—တင့်တယ်ဖို့ရန်, အထန်တန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေး ငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု—ဝင်စစ်မသွေ... ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၁၇။ ဝရော — အဇ္ဈာသယဓာတ်, မြင့်မြတ်ကြသူ, နတ်နှင့် လူတို့, ကြည်ဖြူလေးမြတ်, တောင့်တအပ်သသော၊ ဝရညူ-ဗောဓိ မဏ္ဍိုင်, ရိပ်အာမြိုင်ဝယ်, ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်, နိဗ္ဗာန်ကိုသိတော်မူပြီး

ထသော၊ ဝရဒေါ— ပဋ္ဌဝဂ္ဂိ, ဝသည်များမြတ်, လူနှင့် နတ်အား, အမြတ်အရေးကိုလည်း ပေးတော်မူထသော၊ ဝရာဟရော- ရွေးရွေး ဘုရား, အမြဲသွားသည့်, တရားမဂ္ဂင်, မြတ်လမ်းစဉ်ကို, အမျှင်မပြတ်, ဆောင်ပြတော်မူတတ်ထသော၊ အနုတ္တရော – လောကုတ္တရာ, ဂုဏ် အရာဝယ်, အသာ အတူ, ရှိတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မ ဝရံ–သွာက္ခာတတာ, ဂုဏ် ၆ ဖြာနှင့်, ကောင်းစွာပြည့်စုံ, အဖုံဖုံ သော တရားတော်မြတ်ကို၊ အဒေသယိ – ကရုဏာလှုံ့ဆော်, ရွှေ ညာဏ်တော်ဖြင့်, ထုတ်ဖေါ်ကျူးသီ, ဟောမိန့်တော်မူခဲ့လေပြီ၊ ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ – သုံးလူ့ ထွတ်ထား, ဤ ငါတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် လည်း၊ ပဏီတံ – ပုထုဇဉ် အရိယာ, အဖြာဖြာထက်, ကဲသာ မြတ်မွန်, တုဖက်လွန်သော၊ ရတနံ – ရှိသေလေးမြတ်, ဆည်းကပ် ဖို့ရာ, ရတနာတစ်ဆူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန-မှန်ကန် လှစွာ, ဤ စကားစွာကြောင့်၊ (ပါဠိနံ— ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေး ငြိမ်းကြလို့, များလူဗိုလ်တို့အား၊) သုဝတ္ထိ–တင့်တယ်ဖို့ရန်, အတန် တန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု- စင်စစ် မသွေ... ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၁၈) ခီဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သမ္ဘဝံ,
ဝိရတ္တစိတ္တာ ယတိကေ ဘဝသ္မိံ၊
တေ ခီဏဗီဇာ အဝိရူဠှိဆန္ဒာ,
နိဗ္ဗန္တိ ဓီရာ ယထာယံ ပဒီပေါ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ,
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၁၈။ (ယေသံ မိဍုန် — အာသဝေါကုန်ခန်း, ရဟန္တာအရှင်, အကြင် ပညာရှိတို့၏) ပုရာဏံ-အာဂါဘဝ, သံသာရာ, ပြုခဲ့သမျှ အတန်ထင်, အဟောင်းဖြစ်သော ကုသိုလ်ကံ- အကုသိုလ်ကံသည်၊ ခီဏံ-အရဟတ္တမဂ်, ဉာဏ်လက်နက်ကြောင့်, အသက်ပျက်ပြုန်း, ကုန်ဆုံးခဲ့ပြီ၊ နဝံ — ရဟန္တာဖြစ်မှ, အသစ်ရသည့်, ပုညအကောင်းမှု, အစုစုသည်လည်း၊ နတ္ထိသမ္ဘဝံ-အဝိဇ္ဇာ တဏှာ, ပေါ်မပေါ်သဖြင့်, နောင်ခါဖြစ်အား, အကျိုးများဖို့, ထင်ရှား မရှိတော့ချေ၊ အာယတိကေ—နောက်နောင်အခါ, ပေါ်လာမည်ဖြစ်သော၊ ဘဝသ္မိံ- ဘဝ ဖန်ခါ, သံသရာ၌၊ ဝိရတ္တစိတ္တာ-တပ်မက်ခင်မင်, လိုချင်သောစိတ်, မရှိကြတော့ကုန်၊ တေ မိမှ—အာသဝေါကုန်ခန်း, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, ထိုပညာရှိတို့သည်၊ ခီဏဗီဇာ-ကုန်ခန်းခြောက်သွေ့, ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ ရှိကြကုန်သည်၊ အဝိရူဠှိဆန္ဒာ — ဘဝထိုထို, စည်ပင်လိုသော ဆန္ဒ မရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊) အယံ ပဒီပေါ-ထောက်ပသုံးညီး, ဤဆီမီးသည်၊ (နိဗ္ဗုတော ယထာ - ထိုဤ မရောက်, ဤနေရာပင်, ငြိမ်းပျောက်သကဲ့သို့၊) နိဗ္ဗန္တိ—ထို ဤဘဝ, မရောက်ကြပဲ, အေးမြ ဝုံသေ, ငြိမ်းကြမေတော့သတည်း။

(၁၉) ယာနိစ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ,
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊
တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ,
ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ဤအဖို့သံဃာ-ရတနာ၌ အရိယာ, ဤသံဃာအပေါင်းသည်လည်း၊ ပဏိတံ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်, များထိုထိုထက်, ပိုမိုမြတ်မွန်, တုဖက်လွန်သော၊ ရတနံ-ရှိအသေလေမြတ်, ဆည်းကပ်ဖို့ရာ, ရတနာထစ်ဆူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ ဧတေန သစ္စေန- မှန်ကန်လှစွာ, ဤဝစီသစ္စာကြောင့်၊ (ပါဏိနံ-သတ္တဝါတို့အား ရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းကြလို, များလူဗိုလ်တို့အား၊) သုဝတ္ထိ-တင့်တယ်ဖို့ရန်, အဘန်တန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု- စင်စစ်မချွတ် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၁၉။ ဤမှ — ပရိတ်တော်မြတ်, ရွတ်ဖတ်နေကြ, ဤဒေသ၌၊ ဘုမ္မာနိ-မြေ၌ဆက်စပ်, အရပ်ရပ်၌,ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ—စတုမဟာ, ဝတီသာနှင့်, ဆိုင်ရာပေါင်းစပ်,အကြွင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အန္တလိက္ခေ—ဟင်းလင်းအပြင်, ထက်ကောင်းကင်၌၊ (နိဗ္ဗတ္တာနိ-ရှေးကံအဟုန်, တန်ခိုးဂုဏ်ကြောင့်, ကိုယ်လုံးပြည့်စုံ, ဖြစ်နေကြကုန်သော၊) ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ—ယာမာစသော, အကြွင်အထက် နတ်အများတို့သည်လည်းကောင်း၊ သမာဂတာနိ- ညီညာဖြိုဖြို, ရောက်လာကြကုန်ပြီ၊ (ဧတေ မယံ-ညီညာဖြိုဖြို, ရောက်လာကြ

(၂၀) ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ,
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊
တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ,
ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ကုန်, ထိုအလုံးစုံသော အကျွန်ုပ်တို့သည်၊) တထာဂတံ-ရှေးဘုရား အတူ, ကြွလာတော်မူထသော၊ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ–နတ် လူ ပြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့, လွန်စွာ အေးမြတ်, ပူဇော်တော်မူအပ်ထသော၊ ဗုဒ္ဓံ– မြတ်စွာဘုရားကို၊ နမဿာမ– ကိုင်းညွတ်ရိုကျိုး, ဦးနှိမ်ချ၍, ရှိခိုး ကန်တော့ပါကုန်၏၊ သုဝတ္ထိ-ဆင့်တယ်ဖို့ရန်, အကန်ကန်ဖြင့်, ဘေး ရန် ခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဗင်စစ်မသွေ....ဖြစ်ပါ စေသတည်း။

၂၀။ ဣဓ – ပဒိတ်တော်မြတ်, ရှုတ်ဖတ်နေကြ, ဤဒေသ၌၊ ဘုမ္မာနိ-မြေ၌ဆက်စပ်,အရပ်ရပ်၌,ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ–တေမဟာ, ဝတိသာနှင့်, ဆိုင်ရာမေ့ပါင်းခပ်, အကြွင်းနတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အန္တလိက္ခေ – ဟင်းလင်း အပြင်, ထက်ကောင်းကင်၌၊ (နိဗ္ဗတ္တာနိ-ချွေကံအဟုန်, တန်ခိုးဂုဏ်ကြောင့်, ကိုယ်လုံ ပြည့်ဝ, ဖြစ်နေကြကုန်သော၊) ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-ယင်းမာစသား, အကြွင်းအထောက်နတ်အများတို့သည်လည်းကောင်း၊ သမာဂတာနိ– ညီညာဖြူဖြူ, ဆောက်လာကြကုန်ပြီ၊ (တေ မယံ–ညီညာဖြူဖြူ, ရောက် လာကြကုန်, ထိုအလုံးစုံသော အကျွန်ုပ်တို့သည်၊) တထာဂတံ–

သမထ ဝိပဿနာ, ဘာဝနာအဆုံဖြင့် သွားလိုက်သည် အားလျော်စွာ, ကိလေသာ အညင်းအပေါင်းကို ဖြတ်တောက်လျက်, သွားရောက်တော်မူသော၊ (တစ်နည်း) အာယာဂတံ-ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည် ရှိသော်, အလုံးစုံသော ဒုက္ခကို ပယ်သတ်ခြင်းငှါ, ကောင်းစွာဖြစ်သည့်အတွက် ဘုရားအစရှိသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ထသော၊ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ – နတ် လူ ပြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့, လွန်စွာလေးမြတ်, ပူဇော်အပ်တော်မူထသော၊ ဓမ္မံ-မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်, ဓမ္မက္ခန်ဟု, ဆယ်တန်သော တရားတော်မြတ်ကို၊ နမဿာမ—ဦးညွတ် ရိုကျိုး , ဦးနှိမ်ချိုး၍, ရှိခိုး ကန်တော့ပါကုန်၏၊ သုဝတ္ထိ–တင့်တယ်ဖို့ရန်, အစာန်တန်ဖြင့်, အေးရန်ငြိမ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု–ဖြစ်စေမသွေ...ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၂၁) ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ,
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊
တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ,
သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၂၁။ ဣဓ - ပရိတ်တော်မြွက်, ရွတ်ဖတ်နေကြ, ဤဒေသ၌၊ ဘုမ္မာနိ - မြေ၌ဆက်စပ်, အရပ်ရပ်၌, ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ—ဝတုမဟာ, ဝတိံသာနှင့်, ဆိုင်ရာပေါင်းစပ်, အကြွင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အန္တလိက္ခေ— ဟင်းလင်းအပြင်, ထက်ကောင်းကင်၌၊ (နိဗ္ဗတ္တာနိ — ရွေးကံအဟုန်, တန်ခိုးဂုဏ်ကြောင့်, ကုံလုံပြည့်ဝ, ဖြစ်နေကြကုန်သော၊) ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ- ယာမာစသော, အကြွင် အထက် နတ်အများတို့သည်လည်းကောင်း၊ သမာဂတာနိ- ညီညာမြဲမြဲ, ရောက်လာကြကုန်ပြီ၊ (တေ မယံ — ညီညာမြဲမြဲ, ရောက်လာကြကုန်, ထို အလုံးစုံသော အကျွန်ုပ်တို့သည်၊) တထာဂတံ — အတ္တတိတ ပဋိပန္န ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သိထိုက်သည့် အား လျော်စွာ ထိုထိုမဂ်ဖြင့် သိတော်မူပြီးထသော၊ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ— နတ် လူ ဗြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့, လွန်စွာလေးမြတ်, ပူဇော်တော်မူအပ်ထသော၊ သံဃံ - ရှစ်ပါးအရိယာ, သံဃာတော် အပေါင်းကို၊ နမဿာမ-ကိုင်းညွှတ်ရိုကျိုး, ဦးနှိမ်ချိုး၍, ရှိခိုးကန်တော့ပါကုန်၏၊ သုဝတ္ထိ - တင့်တယ်ဖို့ရန်, အထန်ထန်ဖြင့်, ဘေးရန်ခပ်သိမ်း, အေး ငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဟောတု— စင်စစ်မသွေ... ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ရတနသုတ် နိဿယ ပြီး၏။

မေတ္တသုတ် ပါဠိ

(၁) ယဿာနုဘာဝတော ယက္ခာ,
နေဝ ဒဿေန္တိ ဘီသနံ၊
ယမှိ စေဝါနုယုဉ္ဇန္တော,
ရတ္တိန္ဒိဝမတန္ဒိတော။

(၂) သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ,
ပါပံ ကိဉ္စိ န ပဿတိ၊
ဧဝမာဒိ ဂုဏူပေတံ,
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

(၃) ကရဏီယ မတ္ထကုသလေန,
ယန္တ သန္တံ ပဒံ အဘိသမေစ္စ၊
သက္ကော ဥဇူ စ သုဟုဇူ စ,
သုဝစော စဿ မုဒု အနတိမာနီ။

(၄) သန္တုဿကော စ သုဘရော စ,
အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လဟုကဝုတ္တိ၊
သန္တိန္ဒြိယော စ နိပကော စ,
အပ္ပဂဗ္ဘော ကုလေသွ နနုဂိဒ္ဓေါ။

(၅) န စ ခုဒ္ဒမာစရေ ကိဉ္စိ,
ယေန ဝိညူ ပရေ ဥပဝဒေယျုံ၊
သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု,
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

(၆) ယေ ကေစိ ပါဏဘူတတ္ထိ၊
တသာ ဝါ ထာဝရာ ဝ နဝသေသာ၊
ဒီဃာ ဝါ ယေဝ မဟန္တာ၊
မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုကထူလာ။

(၇) ဒိဋ္ဌာ ဝါ ယေဝ အဒိဋ္ဌာ၊
ယေ ဝ ဒူရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ၊
ဘူတာ ဝ သမ္ဘဝေသီ ဝ၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

(၈) န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေထ၊
နာတိမညေထ ကတ္ထစိ န ကဉ္စိ၊
ဗျာရောသနာ ပဋိဃသညာ၊
နာညမညဿ ဒုက္ခ မိစ္ဆေယျ။

(၉) မာတာ ယထာ နိယံပုတ္တ၊
မာယုသာ ဧကပုတ္တ မနုရက္ခေ၊
ဧဝမ္ပိ သဗ္ဗဘူတေသု၊
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

(၁၀) မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗလောကသ္မိံ၊
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ၊
ဥဒ္ဓံ အဓော စ တိရိယဉ္စ၊
အသမ္ဗာဓံ အဝေရ မသပတ္တံ။

(၁၁) တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္နော ဝ,
သယာနော ယာဝတာ'ဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ၊
ဧတံ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ,
ဗြဟ္မမေတံ ဝိဟာရမိဓ မာဟု။

(၁၂) ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ,
သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော၊
ကာမေသု ဝိနေယျ ဂေဓံ,
န ဟိ ဇာတုဂ္ဂဗ္ဘသေယျ ပုန ရေတိ။

မေတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

မေတ္တာ ဘာဝနာ

မေတ္တသုတ် နိဿယ

မေတ္တသုတ္တ ပရိကမ္မ

(၁) ယဿာနုဘာဝတော ယက္ခာ,
နေဝ ဒဿေန္တိ ဘီသနံ၊
ယမှိ စေဝါနုယုဉ္ဇန္တော,
ရတ္တိန္ဒိဝမတန္ဒိတော။

(၂) သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ,
ပါပံ ကိဉ္စိ န ပဿတိ၊
ဧဝမာဒိဂုဏူပေတံ,
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၁—၂။ ယဿ — အကြင် မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်၏၊ အာနုဘာဝတော — တန်ခိုးရှိန်စော်, အာနုဘော်တော်ကြောင့်၊ ယက္ခာ — နတ်ဘီလူး, ပြိတ္တာစသော မကောင်းဆိုးဝါးတို့သည်၊ ဘီသနံ — ကြောက်မက်ဖွယ်စုံ, ရူပ သဒ္ဒ-စသော အာရုံကို၊ နေဝ ဒဿေန္တိ — မပြကြတော့ကုန်၊ ယမှိ စေဝ — အကြင် မေတ္တသုတ်ခေါ်, ပရိတ်တော်၌ပင်၊ ဝါ — မေတ္တသုတ်လာ, ဘာဝနာ၌ပင်၊ ရတ္တိန္ဒိဝံ — နေ့ရော ညဉ့်ပါ, အခါမပြတ်၊ အတန္ဒိတော — ပျင်းမရှိ, လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍၊ အနုယုဉ္ဇန္တော — အဖန်ဖန် ကြိုးကုတ်, အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သုခံ — ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ, ချမ်းချမ်းသာသာ၊ သုပတိ —

မေတ္တာသုတ်နိဿယ

(၃) ကရဏီယ မတ္ထကုသလေန,
ယန္တ သန္တံ ပဒံ အဘိသမေစ္စ၊
သက္ကော ဥဇူ စ သုဟုဇူ စ,
သုဝစော စဿ မုဒု အနတိမာနီ။

အိပ်ရနေရ၏၊ သူ့တော့–အိပ်ပျော်သည်၊ (သမာဓိနှင့်)၀–ဖြစ်ပြန် ဆောင်သည်း၊ ကိုဦးပါပံ- ကြောက်မက်ဖွယ်တောင်း, မခကောင်းဖျင်း သက်, တစ်စုံတစ်ခုသောအိပ်မက်ကို၊ နှ ပဿတိ–မမြင်မမက်ရ၊ ဝေ ပဒိုကူးပတံ- ညှိသို့သွား, တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော, အကျိုးဂုဏ် တို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ တံ ပရိတ္တံ – ထို မေတ္တာသုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ မဟာ – အို.... သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ– ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ – ညီညာဖြဖြ, ရွတ်ဆိုကြကုန်စို့....။

၃။ အတ္ထကုသလေန – မိမိစီးပွား, အကျိုးများဖို့, လိုလား ကျွမ်းကျင်, သူတော်စင်သည်၊ သန္တံ - ဖြစ်ပျက်မဝပ်, အငြိမ်းဓာတ် ဖြင့်, မပြတ်ပုံသေ, အေးမြပေထသော၊ ယံ ပဒံ- ရောက်သင့် ရောက် ထိုက်, ညာဏ်အမြင်ဆိုက်သော, တိုက်ရိုက်သိရန်, အကြောင်းနိဗ္ဗာန်သည်၊ (အတ္ထိ- ပရမတ်အား, မြတ်တစ်ပါးဖြင့်, ထင်ရှားမသွေ, ရှိပါပေ ၏၊) တံ ပဒံ=ရောက်သင့်ရောက်ထိုက်, ညာဏ်မြင်ဆိုက်သော, တိုက်ရိုက် သိရန်, ထို နိဗ္ဗာန်သို့၊ အဘိသမေစ္စ–ရှေးရှုမျှော်ထောက်, ကောင်းစွာ ရောက်၍၊ ကရဏီယံ–မချွတ်ကောန်, အမှန်ပြုထိုက်၏။

(၄) သန္တုဿကော စ သုဘရော စ,
အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လဟုကဝုတ္တိ၊
သန္တိန္ဒြိယော စ နိပကော စ,
အပ္ပဂဗ္ဘော ကုလေသွ နနုဂိဒ္ဓေါ။

သက္ကော စ- ကိုယ်အသက်ပါ, မငဲ့ညာပဲ, လွန်စွာ ကြိုးပမ်း, ကျင့်စွမ်းနိုင်သူ သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

ဥဇူ စ - ကိုယ် နှုတ် နှစ်ပါး, မလှည့်စားပဲ, ရိုးသား မြင့်မြတ်, ဖြောင့်မတ်သူ သည်လည်း၊ အဿ – ဖြစ်ရာ၏။

သုဟုဇူ စ- စိတ်နေစိတ်ထား, မလှည့်စားပဲ, ရိုးသားမြင့်မြတ်, လွန်ဖြောင့်မတ်သူ သည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏။

သုဝစော စ — မိဘဆွေ ဆရာ, ဆုံးမပါလျှင်, ကောင်းစွာဆိုလွယ်, ဆုံးမလွယ်သူ သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

မုဒု စ — ရွှေကောင်း ရွှေသန့်, ပြုတိုင်းခန့်သို့, နူးညံ့ ပျော့ပြောင်း သူ သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

အနတိမာနီ - မျိုး ရိုးကိုစွဲ, ဂုဏ်ကိုစွဲ၍, လွန်ကဲသော မာန်မာန မရှိသူ သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

၄။ သန္တုဿကော စ - ရရှိသမျှ, ပစ္စယဖြင့်, အားရ ကျေနပ်, နှစ်သက်တတ် သည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏။

သုဘရော စ—ကောင်းဆိုး နည်းပါး, ပစ္စည်းများဖြင့်, အားရ ကျေနပ်, လွယ်ကူစွာ မွေးမြူအပ် သည်လည်း၊ အဿ—ဖြစ်ရာ၏။

အပ္ပကိစ္စော စ— ရဟန်းကိစ္စ နှစ်ခုရမှ, ပြင်မတခြား, စိတ်မသွားပဲ, နည်းပါးသောကိစ္စ ရှိသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

သလ္လဟုကဝုတ္တိ စ — ပရိက္ခရာရှစ်ပါး, ကိုယ်ပိုင်ထားရှိ, ပေါ့ပါး လှည့်သည်, လွယ်ကူသော အသက်မွေးမှု ရှိသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

သန္တိန္ဒြိယော စ—ဣန္ဒြေနိဒ္ဓ, တွေ့ကြုံလျှင်, ရာဂမတိုး, စိတ်မဆိုးပဲ, ရိုးရိုးတည်ကြည်, ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

နိပကော စ — သီလစောင့်မှု, စသည်စုဝယ်, ကြီးထု မြင့်လျက်, ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသူသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

အပ္ပဂဗ္ဘော စ—ကိုယ်ကြမ်း နှုတ်ကြမ်း, စိတ်သော့သိမ်း လျက်, မဟော့ရမ်း ဆိုးယုတ်, မကြမ်းကြုတ် သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

ကုလေသု-ဝင်ထွက်သွားလာ, ဒါယကာနှင့်, ဒါယိကာမ များ, အမျိုးလေးပါးတို့၌၊ အနနုဂိဒ္ဓေါ စ-ပစ္စည်းအတွက်, လောဘနှောချက်ကြောင့်, စွဲလက်စိတ်ယိုင်, မငြိနိုင်သည်လည်း၊ ၎ အဿ- မဖြစ်ရာ။

(၅) န စ ခုဒ္ဒမာစရေ ကိဉ္စိ,
ယေန ဝိညူ ပရေ ဥပဝဒေယျုံ၊
သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု,
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

၅။ ယေန (ပါပေန) — အကြင် အနည်းငယ်မျှ, မကောင်းမှု ကြောင့်၊ ပရေ-မိမိမှတစ်ပါး, အခြားကုန်သော၊ ဝိညူ-ကြောင်းကျိုး မြင်သိ, ပညာရှိတို့သည်၊ ဥပဝဒေယျုံ- စွပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့ကုန်ရာ၏၊ ခုဒ္ဒံ-အနည်းငယ်သော၊ ကိဉ္စိ-ကိုယ် နှုတ် စိတ်ပါ, တစ်စုံတစ်ရာသော၊ တံ ပါပံ-ထို မကောင်းမှုကို၊ န အာစရေ-မပြု မကျင့်ရာ၊ သဗ္ဗသတ္တာ-လုံးစုံများစွာ, သတ္တဝါတို့သည်၊ သုခိနော ဝါ-ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ, ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း၊၊ ခေမိနော ဝါ-ဘေးရန် ငြိမ်းသိမ်း, ကင်းငြိမ်းကြကုန်သည်လည်းကောင်း၊၊ ဟောန္တု —အမြဲ မသွေ, ဖြစ်ကြပါစေကုန် သတည်း၊၊ သုခိတတ္တာ — ရွှင်လန်း ဝပ်ခြောက်, သုခသို့ရောက်သောစိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ ဘဝန္တု-အမြဲ မသွေ, ဖြစ်ကြပါစေကုန် သတည်း။

(၅) ယေ ကေစိ ပါဏဘူတတ္ထိ၊
တသာ ဝါ ထာဝရာ ဝ နဝသေသာ၊
ဒီဃာ ဝါ ယေဝ မဟန္တာ၊
မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုကထူလာ။

၅။ ယေကေစိ-အမှတ်မဲ့ညွှန်း အလုံးစုံကုန်သော၊ တသာ ဝါ-ဒေါသမကင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့်၊ လှုပ်ရှားခြင်းရှိ၊ ထိတ်လန့်ကြသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ထာဝရာ ဝါ – ဒေါသကင်းမြဲ၊ ကြောက်ခြင်းကုန်ခန်းကြောင့်၊ မတုန်လှုပ်ပဲ၊ ခိုင်မြဲသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ ပါဏဘူတာ-ရုပ်နာမ် နှစ်ချက်၊ စိတ်နှင့်ဆက်၍၊ အသက်တည်နေကြောင်း၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်၊ အတ္ထိ-ကိုယ်စီကိုယ်ငှ၊ ကိုယ့်ခသည့်နေ ညပုံသာ ရှိကြသကုန်၏၊ အနဝသေသာ-တစ်စုံတစ်ယောက်၊ အာရုံပျောက်၍၊ ထွင်းဖေါက်ကြောင်း၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော၊ ယေ ပါဏဘူတာ- ရုပ်နာမ် နှစ်ချက်၊ စိတ်နှင့်ဆက်၍၊ အသက်တည်ကြောင်း၊ ထို သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်၊ သုခိတတ္တာ-ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်၊ သုခသို့ ရောက်သောစိတ်၊ ရှိကြကုန်သည်၊ ဘဝန္တု-အမြဲမသွေ၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဒီဃာ ဝါ-ရှည်လျားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသည့်၊ မျိုးဇာတိများစွာ၊ မြွေ၊ ငါး စသော သတ္တဝါလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မဟန္တာ ဝါ – ကြီးမားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသည့်၊ မျိုးဇာတိများစွာ၊ လိပ်၊ ဆင်၊ အသူရိန် စသော၊ သတ္တဝါလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မဇ္ဈိမာ ဝါ- အလယ် အလတ်၊ ကိုယ်ခန္ဓာရှိသည့်၊ မျိုးဇာတိများစွာ၊ ကျွဲ နွား၊

စသော သတ္တဝါလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ရဿကာ ဝါ- ပုတိုသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသည့်, မျိုးဇာတိများစွာ, ကြွက် ငှက်စသော, သတ္တဝါ လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဏုကာ ဝါ — ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်သာ, မြင်နိုင် ကောင်းသည့်, သေးငယ်လှစွာ, ရေပိုး ရေမွှားစသော သတ္တဝါ လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ထူလာ ဝါ- ဝိုင်းဝန်း ပြည့်ဖြိုးသော, ကိုယ် ခန္ဓာရှိသည့်,မျိုးဇာတိများစွာ, ခရု,ယောက်သွားစသော သတ္တဝါ လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တသ ပါဏဘူတာ— ရှပ်နားမှုနှစ်ချက်, ဇီဝိန် ဆက်၍, အသက်တည်အောင်း, အကြင် သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်၊ အတ္ထိ-ကိုယ်စီကိုယ်င, ကိုယ့်ဒေသ၌, နေ ညပုံသေ, ရှိကြလကုန်၏၊ အနဝသေသာ- ထင်စုံဘင်ယောက်, အာရုံပျောက်၍, ယွင်းဖေါက် ကောက်ကွင်း, အကြွင်း မရှိကုန်သော၊ ထာ ပါဏဘူတာ — ရှပ်နားမှု နှစ်ချက် , ဇီဝိန်ဆက်၍ , အသက်တည်အောင်း , ထို သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်၊ သုခိတတ္တာ - ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်, သုခသို့ ရောက်သောစိတ် ရှိကြကုန်သည်၊ ဘဝန္တု- အမြဲမသွေ, ဖြစ်ကြပါ စေကုန်သတည်း။

(၇) ဒိဋ္ဌာ ဝါ ယေ ဝ အဒိဋ္ဌာ,
ယေဝ ဒူရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ၊
ဘူတာ ဝ သမ္ဘဝေသီ ဝ,
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

၇။ ဒိဋ္ဌာ ဝါ-ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ, တွေ့မြင်အပ်ဖူးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဒိဋ္ဌာ ဝါ- ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ, မတွေ့မြင်အပ်ဖူးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ ပါဏဘူတာ- ရုပ်နာမ် နှစ်ချက်, စိတ်နှလုံးရှိ, အသက်တည်သောင်း, အကြွင်း သတ္တဝါအပေါင်းတို့ သည်၊ အတ္တ-ကိုယ်စိတ်ကိုယ်င, ကိုယ့်ခံဒဿမှု, နေ့ညမပုံသော, ရှိကြလေကုန်၏၊ အနုဝေဒေသအ-မစ်ဝံသမ်းယောက်, အာရုံပျောက်ရှု, ယွင်း ဖေါက် ကောကွင်း, အကြွင်း မရှိကုန်သော၊ တေ ပါဏဘူတာ-ထို သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်၊ သုခိတတ္တာ - ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်, သာသို့ ရောက်ရသပိယ် ရှိကြကုန်သည်၊ ဘဝန္တု - အမြဲမခွဲ, ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ယေ သတ္တာ-အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ ဒူရေ-အဝန်းယံအဝေး, ဝေးပြင်းခြား၌၊ ဝသန္တိ-နေထိုင်ကြကုန်၏၊ တေ သတ္တဝါ- တစ်နယ် တစ်ကျေး, အရပ်ဝေး၌, နေကြကုန်သော, ထိုသတ္တဝါတို့သည်လည်း ကောင်း။ ယေ သတ္တာ-အကြင် သတ္တဝါတို့သည်၊ အဝိဒူရေ-အနီး အပါး, ကိုယ့်အနားး၌၊ ဝသန္တိ-နေထိုင်ကြကုန်၏၊ တေ သတ္တဝါ- အနီးအပါး, ကိုယ့်အနားး၌, နေကြကုန်သော, ထို သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ သုခိတတ္တာ- ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်, သာသို့ ရောက်

(၈) န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေထ,
နာတိမညေထ ကတ္ထစိ န ကိဉ္စိ၊
ဗျာရောသနာ ပဋိဃသညာ,
နာညမညဿ ဒုက္ခ မိစ္ဆေယျ။

သောစိတ် ရှိကြကုန်သည်၊ ဘဝန္တု-အမြဲသော, ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဘူတာ ဝါ - ဖြစ်ခြင်းကိစ္စ, ပြီးစီးကြသည်ဖြင့်, ဘဝကုန်ခန်း, ရဟန္တာလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ဘဝေသီ ဝါ–ဖြစ်ခြင်းကိစ္စ, မပြီးကြသေးဖြင့်, ဘဝခင်မင်, ပုထုဇဉ် သေက္ခလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ သတ္တာ-လုံးစုံများစွာ, သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည်၊ သုခိတတ္တာ-ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်, သုခသို့ ရောက်သောစိတ် ရှိကြကုန်သည်၊ ဘဝန္တု–အမြဲသော, ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၈။ ပရော-ဆရာသမား, မိဘများနှင့်, ဆွေးသား ပေါက်ဖော်, မိတ်ဖော်ပေါင်းသင်း, အချင်းချင်းဟူ, တစ်ပါးသောလူသည်၊ ပရံ-စပည့်အများ, သမီး သားနှင့်, ဆွေးသားပေါက်ဖော်, မိတ်ဖော်ပေါင်းသင်း, အချင်းချင်းဟူ, တစ်ပါးသောလူကို၊ န နိကုဗ္ဗေထ–အထင်မှောက်မှား, ကျိုပျက်ပြားအောင်, လှည့်စားသမှု, မပြုမကျင့်ရာ၊ ကတ္ထစိ-မြို့ပြပြည်ရွာ, စည်းဝေးရာနှင့်, ဆွေညာမျိုးသယ်, အသင်းသင်း၌၊ ကိဉ္စိ– ရဟန်း ရှင်လူ, ခပ်သိမ်းသူဝယ်, ဘယ်သူမဆို, တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ၊ န အတိမညေထ–မေတ္တာကင်းခင်, ဒေါသယှဉ်၍, အမြင်မှိန်ခမူး, အထင်မသေးရာ၊ ဗျာရောသနာ–

(၉) မာတာ ယထာ နိယံ ပုတ္တ-
မာယုသာ ဧကပုတ္တ မနုရက္ခေ၊
ဧဝမ္ပိ သဗ္ဗဘူတေသု၊
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

(ဗျူ [illegible]) -- ချုပ်ချယ် [illegible], သူ့ထိ [illegible], ယှဉ်း [illegible] ဖော်ပြ, ကာယကံ ဝစီကံဖြင့်သည်းကောင်း၊ မ္ဒိယာ အညာ ([illegible]) -- [illegible] ကြီးမား, ရှုံးဖြိုးတာ၍, ပျက် [illegible] ရ၍, မ [illegible] ကံ အညာ [illegible] ကောင်း၊ အညာညာ— [illegible], [illegible] နှင့်, [illegible], အချင်းချင်း [illegible] ကွဲ- [illegible] ဖြ, မ [illegible] ဆောင်, လွန်စွာ [illegible] ဖြင်း, [illegible] ကို၊ နှ [illegible] ယူ — [illegible] ခန်း, ဒေါသစွမ်းဖြင့်, ဝရမ်းပေတာ, အလိုမရှိဆူ။

၉။ မာတာ — မြင့်မိုရ်ဓာဘဝ်ဦး, မာအကျူးသည့်, ကျေးဇူးအရှင်, မေမွေးမိခင်အည်၊ နိယံ ပုတ္တံ- မိဒီချင်နှစ်, အရင်းဖြစ်၍, လွန်ချစ်စဖွယ်, သားသူငယ်ဖြစ်သော၊ ဧကပုတ္တံ — အကြီး အငယ်, သွန်ပြဖွယ်ဟု, အဆွယ်အမို, တစ်ယောက်တည်းသော သားကို၊ အာယုသာ — သား၏အတွက်, ကိုယ့်အသက်ကို, ငဲ့ကွက်၍သာ, မညှာတာပဲ၊ အနုရက္ခေ ယထာ — မျက်စိအောက်က, မပျောက်ရအောင်, ခန့်ညပုံနှသ, စောင့်ရှောက်လေသကဲ့သို၊ ဧဝမ္ပိ — ဖမာထားယူ, ခြေအတွေးအလျှင်၊ သဗ္ဗဘူတေသု — ရှိသမျှ ဥသုံ,

(၁၀) မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗလောကသ္မိံ,
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ၊
ဥဒ္ဓံ အဓော စ တိရိယဉ္စ,
အသမ္ဗာဓံ အဝေရံ အသပတ္တံ၊

အားလုံးခြုံ၍, လုံးစုံများစွာ, သတ္တဝါအနန္တတို့၌၊ အပရိမာဏံ– ဤမျှဟူ၍သာ, ငါ့မမှတ်သား, နေရာကိုပိုင်း, အတိုင်းအရှည် ရှိမနေစေအောင်၊ မာနသံ – စေ့သိကောင်းစင်, မေတ္တာဉာဏ်လျက်, ကြည်သင် လျှံဖိတ်, ကုသိုလ်စိတ်ကို၊ ဘာဝယေ - တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့်, ရှိန်သဆက် ရင့်စေအောင်, မသင့်ပုံးဘဲ, တိုးပွားစေရာ၏။

၁၀။ ဥဒ္ဓံ – အထက်လောက, ဘဝဂ်ထိ, နေကြသည့် အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်း၌လည်းကောင်း၊ အဓော – အောက်ဖက်တန့် လောက, ဘုံ ဘာမှ, နေကြသည့် အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်း၌လည်းကောင်း၊ တိရိယဉ္စ – အလယ်လောက, ဘုံရှိ၍, နေကြသည့်, အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်း၌လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗလောကသ္မိံ – လုံးစုံများစွာ, သတ္တဝါဟု, သချ်ာအနန္တ, ရှိသောက၌၊ အသမ္ဗာဓံ – ရပ်တိုင်းဆော်, အားလုံးဖြန့်၍, ပျံ့နှံ့ကျယ်ဝန်း, ကျဉ်းမြောင်းခြင်း မရှိရအောင်၊ အဝေရံ – ဒေါသပြင်းထန်, အတွင်းရန်လည်း မရှိသော၊ အသပတ္တံ – မကောင်းအောင်ကြံ, အပြင်ရန်လည်း မရှိသော၊ အပရိမာဏံ – ဤမျှ ဤမျှ, ဂဏန်းချ၍, မရနိုင်ညီ, အတိုင်းအရှည်မရှိစေသော၊ မာနသံ – မိမိစိတ်မှာ, ဖြစ်ပေါ်လာ၍, ဦးစွာကိုယ်ရေး, လွှန်ချမ်းအေးသော၊

(၁၁) တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္နော ဝ,
သယာနော ယာဝတာဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ၊
ဧတံ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ,
ဗြဟ္မမေတံ ဝိဟာရမိဓ မာဟု။

မေတ္တံ-သတ္တဝါအပေါင်း, ချမ်းသာကြောင်းကို, ငဲ့စောင်းလိုလား, မေတ္တာတရားကို၊ အာဝဇ္ဇ-ယှဉ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့်, ရှင့်ထက် ရှင့်ဆောင်, မလင့်ပုံ..., တိုးပွားစေရာ၏။

၁၁။ တိဋ္ဌံ (တိဋ္ဌန္တော)ဝါ-ထိုထို ကြိုကြား, အရပ်ဆီသို့, မလည် မပတ်, မတ်မတ်ရပ်၍ နေစဉ်သော်သည်းကောင်း၊ စရံ (စရန္တော) ဝါ—ထိုထို ကြိုကြား အရပ်ဆီသို့, လှည့်လည်ကူးကာ, သွားလာ၍ နေစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နော ဝါ-မသွား မလာ, ထိုင်နေရာ၌, ဆောင်းစွာဖွဲ့ခွေ, ထိုင်နေစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ သယာနော ဝါ—ထိုင်ရပ် သွားလာ, မပြုပါပဲ, အိပ်ဆုဝယ်စောင်း, လျောင်း၍ နေစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ယာဝတာ—သွား ရပ် ထိုင် လျောင်း, လိုသာပြောင်း၍, အကြောင်းအားလျော်စွာ, အကြင်သို့သောအခါ၌၊ ဝိတမိဒ္ဓေါ — မိဒ္ဓမလွှမ်း, ကိုယ်မန္ဒမ်းဆဖြင့်, ရှင်လန်း ကြည်လင်, မအိပ်ချင်သည်၊ အဘယ-ဝင်စစ်ခဲ့သူ, ဖြစ်၍နေ၏၊ ယာဝတာ—မိဒ္ဓ မဝင်, မအိပ်ချင်၍, ကြည်လင်ကာယ, ထို ကာလပတ်လုံး၊ ဧတံ သတိံ— သတ္တဝါအပေါင်း, ချမ်းသာကြောင်းကို, ငဲ့စောင်းလိုဘိ,

(၁၂) ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ,
သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော,
ကာမေသု ဝိနေယျ ဂေဓံ,
န ဟိ ဇာတုဂ္ဂဗ္ဘသေယျံ ပုန ရေတီတိ။

ဤသင်္ကို၊ အဓိပ္ပာယ် - ခံ ခွဲ ခြမ်း၊ ပြန့်ပြန့်လဲ ဟော၍, ဝိုင်တွဲ သန့်သန့်, မေတ္တာနှင့်ပြုရာ၌၊ သူ - တော်များ တို့၊ သုံးမသင့်, ကြံ သောသဘော၍၊ ဝေါ်ဝိဟာရ် - သွားပုဂ်တို့ ရေး ၁, ရေးရာမြောင်းသည်း, ဝိပဿနာမြင့် မြင်ရမှ, ဤမေတ္တာမြင့်နေမြဲ၍၊ မြတ်သော်ဟာရ ဆရာ နန်, မြတ်စွာဘုရားတို့, စိတ် - နှင့်ရှုပ်, လောက် မြင်မသော ဖန်ဆိုင်ပြွင်းဟူ၍၊ အာဟာ- ဘုရားဂေါတမ, ပုဂ္ဂိုလ်များသို့, ဟောထားတော်သည်, မိန့်မြွက်တော်မူကြလေကုန်ပြီ။

၁၂။ ဝ-ထိုကဲ့သို့သော, သတ္တာဝါအများ, အာဂရိုယ်နေရမှ, တရား မေတ္တာ, ပွားများရပါလေသော်လည်း၊ ဒိဋ္ဌိ-ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ၊ ရှိသည့် သဘော, စိတ်မှားထင်မိ, သက္ကာယဒိဋ္ဌိသို့၊ အနုပဂ္ဂမ္မ - အယူယွင်း ပေါက်, မကပ်ရောက်မူ၍၊ သီလဝါ-ပွတ်ဘ စ်စဝ်ခံ, ခရုသင်းတို့, သန့်ရှင်းစွာဘိ, သီလရှိသည်၊ ဒဿနေန-နုဗ္ဗာနမတော်, တရားမြတ်ကို, တပ်အပ်ထင်ထင်, ဦးစွာမြင်သိ, ဖြောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့်၊ သမ္ပန္နော-အနုပဘ္က, သံသာရဝယ်, ဖြေကိုလို့, ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ကာမေသု-ဝတ္ထုအာရုံ, အာဂုဏ်သို့၌၊ ဂေဓံ-လွန်စွာနှစ်သက်, မပစ်ရက်အောင်, တပ်မက် တွယ်တာ, ဇနအက်လှာကို၊ ဝိနေယျ-

အနာဂါမိ, မဂ်သို့ထိမှ, သိသိသာသာ, ပယ်ခွါနိုင်သည်ရှိသော်၊ ဓာတု-စင်စင်ကောန်, အမှန်အားဖြင့်၊ ပုန-ဤဘဝမှ, စုတေရလျှင်, ဌာနုတစ်ဖန်, ဤသို့ပြန်၍၊ ဂဗ္ဘသေယျံ – အမိဝမ်းတိုက်, စွဲပိုက်သန္ဓေ, တည်နေခြင်းသို့၊ န ဧတိ-မကပ်မရောက်ရတော့သတည်း။

မေတ္တာသုတ်နိဿယ ပြီးပြီ။

ခန္ဓပရိတ္တ ပါဠိ

(၁) သဗ္ဗာသီဝိသဇာတီနံ၊
ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ၊
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ဃောရံ၊
သေသဉ္စာပိ ပရိဿယံ။

(၂) အာဏာခေတ္တမှိ သဗ္ဗတ္ထ၊
သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ၊
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

(၃) ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဧရာပထေဟိ မေ၊
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ။

(၄) အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ၊
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။

(၅) မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ၊
မာ မံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော၊
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိံသိ၊
မာ မံ ဟိံသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။

(၆) သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ,
သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ၊
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု,
မာ ကိဉ္စိ ပါပမာဂမာ။

(၇) အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ,
အပ္ပမာဏော ဓမ္မော၊
အပ္ပမာဏော သံဃော,
ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ၊
အဟိဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ,
ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗူ မူသိကာ။

(၈) ကတာ မေ ရက္ခာ,
ကတာ မေ ပရိတ္တံ, ပဋိက္ကမန္တု ဘူတာနိ၊
သောဟံ နမော ဘဂဝတော,
နမော သတ္တန္နံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

ခန္ဓပရိတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ခန္ဓပရိတ် နိဿယ

ခန္ဓသုတ်ပရိတ် အဖွင့်

(၁) သဗ္ဗာသီဝိသဇာတီနံ,
ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ၊
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ဃောရံ,
သေသဉ္စာပိ ပရိဿယံ။

(၂) အာဏာခေတ္တမှိ သဗ္ဗတ္ထ,
သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ၊
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ,
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၁–၂။ ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ-နတ်ဆေးနှင့်တူသော ဆေးဝါးသည်၊ သဗ္ဗာသီဝိသဇာတီနံ – အဆိပ်ပြင်းသော, မြွေ အမျိုးမျိုးတို့၏၊ ဃောရံ ဝိသံ– ကြမ်းတမ်းလှသော, အဆိပ်ကို၊ နာသေတိ ဝိယ - လျှင်း ပျောက်မြေ, ပျက်စီးစေတတ်သကဲ့သို့ ဟဿ-ထို့အတူ၊ ယံ ပရိတ္တံ-ခန္ဓသုတ်ပါဠိ, အကြင် ပရိတ်တော်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ အာဏာခေတ္တမှိ-လုံးစုံပင်, အာဏာစက်အတွင်း၌၊ သဗ္ဗပါဏိနံ - လုံးစုံများစွာ, သတ္တဝါတို့၏၊ ဃောရံဝိသံ –ပြင်းထန်လှစွာ, အဆိပ်ရကိုလည်း ကောင်း၊ စသံ-အဆိပ်ကိုချန်, ကြွင်းကျန်သော၊ ပရိဿယဉ္စာပိ- ဘေးရန်အန္တရာယ်, အသွယ်သွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဒါ-အခါ

(၃) ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ,
မေတ္တံ ဧရာပထေဟိ မေ၊
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ,
မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ။

(၄) အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ,
မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ၊
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ,
မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။

ခင်သိန်း၊ သဗ္ဗသတ္တဝါ နိဂါါရောဂါ- မကြွင်းကျန်အောင်, တွန်း လှန်ပယ်ရှားနိုင်ခဲ့ပြီး တံ ပရိတ္တံ – ဝန္ဒသုတ်ပါ, ထို ပရိတ်တော်ကို၊ ပြော– ဇိုး…သူတော်ကောင်းတို့၊ အဘော–ညီညာဖြဖြ, ရွတ်ဆိုကြကုန်စို့။

၃။ ဝိရူပက္ခေဟိ – ဝိရူပက္ခ မည်ရကျော်ဟိုး, နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ မေ– ငါ၏၊ မေတ္တံ – မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း, ကောင်းသော မေတ္တာသည်၊ ဟောတု– ဖြစ်ပါစေ၊ ဧရာပထေဟိ–ဧရာပထ, မည်ရကျော်ဟိုး, နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ မေ – ငါ၏၊ မေတ္တံ – မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း, ကောင်းသော မေတ္တာသည်၊ ဟောတု– ဖြစ်ပါစေ၊ ဆဗျာပုတ္တေဟိ-ဆဗျာပုတ္တ, မည်ရကျော်ဟိုး, နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ မေ-ငါ၏၊ မေတ္တံ - မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း, ကောင်းသော မေတ္တာသည်၊ ဟောတု – ဖြစ်ပါစေ၊ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ– ကဏှာဂေါတမ , မည်ရကျော်ဟိုး , နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်လည်း၊ မေ –

(၂) မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ,
မာ မံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော၊
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိံသိ,
မာ မံ ဟိံသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။

ငါ၏၊ မေတ္တံ-မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း, ကောင်းသော မေတ္တာသည်၊ ဟောတု– ဖြစ်ပါစေ။

၄။ အပါဒကေဟိ – အခြေမရှိသည့်, မျိုးဇာတိ များစွာ, သတ္တဝါဟူသမျှတို့နှင့်၊ မေ–ငါ၏၊ မေတ္တံ–မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း, ကောင်းသောမေတ္တာသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ၊ ဒွိပါဒကေဟိ– အခြေနှစ်ချောင်းရှိသည့်, မျိုးဇာတိများစွာ, သတ္တဝါဟူသမျှတို့နှင့်၊ မေ - ငါ၏၊ မေတ္တံ – မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း, ကောင်းသော မေတ္တာသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ စတုပ္ပဒေဟိ- အခြေလေးချောင်း ရှိသည့်, မျိုးဇာတိများစွာ, သတ္တဝါဟူသမျှတို့နှင့်၊ မေ – ငါ၏၊ မေတ္တံ-မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း, ကောင်းသောမေတ္တာသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ၊ ဗဟုပ္ပဒေဟိ – များသောအခြေရှိသည့်, မျိုးဇာတိ များစွာ, သတ္တဝါဟူသမျှတို့နှင့်၊ မေ – ငါ၏၊ မေတ္တံ -- မိတ်ဆွေ ဖြစ်ကြောင်း, ကောင်းသောမေတ္တာသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ။

၅။ အပါဒကော- အခြေမရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ–ငါ့ကို၊ မာ ဟိံသိ– မညှဉ်းဆဲပါစေနှင့်၊ ဒွိပါဒကော - အခြေနှစ်ချောင်း ရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ မာ ဟိံသိ–မညှဉ်းဆဲပါစေနှင့်၊ စတုပ္ပဒေါ – အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊

(၆) သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ,
သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု,
မာ ကိဉ္စိ ပါပမာဂမာ။

မာ ဟိံသိ - ညှဉ်းဆဲပါစေနှင့်၊ ဗဟုပ္ပဒေါ — များသော အခြေ ရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ မာ ဟိံသိ-မညှဉ်းဆဲပါစေနှင့်။

၆။ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ သတ္တာ- အာရုံငါးပါး၌ ငြိတွယ်တတ်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ - ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပါဏာ - ထွက်သက် ဝင်သက် ရှိသော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ - ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဘူတာ – ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ—အလုံးစုံကုန်သော၊ ဘဒြာနိ—ကောင်းကျိုးချမ်းသာ, မင်္ဂလာတို့ကို၊ ပဿန္တု— တွေ့မြင်ကြပါစေကုန်၊ ကိဉ္စိ—တစ်စုံတစ်ယောက်သော သတ္တဝါသို့၊ ပါပံ-မကောင်းဆိုးဝါး, အနိဋ္ဌဖလ အကျိုးတရားသည်၊ ကေဝလာ-စင်စစ်ကြောင့်, အမှန်အားဖြင့်၊ မာ အာဂမာ – မကပ်မရောက်ပါစေနှင့်။

၁။ ရှေးဦးအတိုင်း အနက် ယောဇနာထားသည်၊ ဆရာတော်ကမူ "ပုဂ္ဂလာ" ဟု ပြင်ဆင်တော်မူ၍ "သဗ္ဗ-ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာ-ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဘဒြာနိ" ဟု အနက် ယောဇနာတော်မူသည်။

(၇) အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ,
အပ္ပမာဏော ဓမ္မော၊
အပ္ပမာဏော သံဃော,
ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ၊
အဟိ ဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ,
ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗူ မူသိကာ။

၇။ ဗုဒ္ဓေါ– ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ, အလုံးစုံကို, အကုန်သိမြင်, ဘုရားရှင်သည်၊ အပ္ပမာဏော–ဤမျှ ဤမျှ, ဂဏန်းချ၍, မရနိုင်အောင်, များပြောင်သောဂုဏ်တော် ရှိပါပေ၏၊ ဓမ္မော – မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်, ဓမ္မက္ခန်ဟု, ဆယ်တန်သော တရားတော်မြတ်သည်၊ အပ္ပမာဏော– ဤမျှ ဤမျှ, ဂဏန်းချ၍, မရနိုင်အောင်, များပြောင်သော ဂုဏ်တော် ရှိပါပေ၏၊ သံဃော– အရိယာရှစ်ဖေါ်, သံဃာတော်သည်၊ အပ္ပမာဏော – ဤမျှ ဤမျှ, ဂဏန်းချ၍, မရနိုင်အောင်, များပြောင်သော ဂုဏ်တော် ရှိပါပေ၏၊ သရီသပါနိ – ကိုယ်ဖြင့် တွား၍ သွားတတ်ကုန်သော၊ အဟိဝိစ္ဆိကာ–မြွေ, ကင်းမြီးကောက် တို့သည်လည်းကောင်း၊ သတပဒီ – ကင်းခြေများ တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥဏ္ဏနာဘိ-ပင့်ကူတို့သည်လည်းကောင်း၊ သရဗူ- တက်တူ တို့သည်လည်းကောင်း၊ မူသိကာ – ကြွက်တို့ သည်လည်းကောင်း၊ ပမာဏဝန္တာနိ– နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်ရာ, များစွာဆိုဆို, အကုသိုလ် ရှိကြကုန်၏။

(ဂ) ကတာ မေ ရက္ခာ,
ကတာ မေ ပရိတ္တံ၊
ပဋိက္ကမန္တု ဘူတာနိ,
သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊
နမော သတ္တန္နံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

ဂ။ မေ–ငါသည်၊ ရက္ခာ – အစောင့်အရှောက်ကို၊ ကတာ– ပြုအပ်ပြီ၊ မေ–ငါသည်၊ ပရိတ္တံ-ဝန်းကျင်လှည့်ပတ်, စောင့်ရှောက်တတ်သော အကာအရံကို၊ ကတံ– ပြုအပ်ပြီ၊ ဘူတာနိ–ဆိုခဲ့သမျှ, သတ္တဝါအနန္တတို့သည်၊ ပဋိက္ကမန္တု – ဝေးစွာရှောင်လွှဲ, ဖဲကြကုန်လော့၊ သော အဟံ–မေတ္တာဖြင့်သော နေလေ့ရှိသော ထိုငါသည်၊ ဘဂဝတော- ငါတို့ထိပ်ထား, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား၊ နမော– ရှိခိုးမြတ်နိုး, လက်အုပ်မိုး၍, ရှိခိုးပါ၏၊ သတ္တန္နံ – ခုနစ်ဆူကုန်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ-ဝိပဿီ စသော ဘုရားရှင်တို့အား၊ နမော- ရှိခိုးမြတ်နိုး, လက်အုပ်မိုး၍, ရှိခိုးပါ၏။

ခန္ဓသုတ် နိဿယ ပြီးပြီ။

ဝဋ္ဋသုတ် ပါဠိ

(၁) ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ,
နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ္ဋဇာတိယံ၊
ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ,
မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။

(၂) ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ,
လောကနာထေန ဘာသိတံ၊
ကပ္ပဋ္ဌာယိံ မဟာတေဇံ,
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

(၃) အတ္ထိ လောကေ သီလဂုဏော,
သစ္စံ သောစေယျနုဒ္ဒယာ၊
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ,
သစ္စကိရိယ မနုတ္တရံ။

(၄) အာဝဇ္ဇိတွာ ဓမ္မဗလံ,
သရိတွာ ပုဗ္ဗကေ ဇိနေ၊
သစ္စဗလ မဝဿာယ,
သစ္စကိရိယ မကာသဟံ။

(၅) သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ,
သန္တိ ပါဒါ အဝဉ္စနာ၊
မာတာ ပိတာ စ နိက္ခန္တာ,
ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ-၏

သဟ သစ္စေ ကတေ မယှံ,
မဟာပဇ္ဇလိတော သိခိ၊
ဝဇ္ဇေသိ သောဠသ ကရိသာနိ,
ဥဒကံ ပတွာ ယထာ သိခိ၊
သစ္စေန မေ သမော နတ္ထိ,
ဧသာ မေ သစ္စပါရမီ။

ဝဋ္ဋပရိတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဝဋ္ဋသုတ် နိဿယ

(၁) ပူရန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ,
နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ္ဋဇာတိယံ၊
ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ,
မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။
(၂) ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ,
လောကနာထေန ဘာသိတံ၊
ကပ္ပဋ္ဌာယိံ မဟာတေဇံ,
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၁။ ဗောဓိသမ္ဘာရေ-ဗောဓိဉာဏ်သို့, စိတ်တော်ရည်၍, ပါရမီအထူး, အဆောက်အဦးဘို့ကို၊ ပူရန္တံ — ဘဝဆက်သိုင်း, မဆိုင်းမလစ်, ဖြည့်ကျင့်၍နေစဉ်၊ ဝဋ္ဋဇာတိယံ - ဘုရားအလောင်း, ငှက်အပေါင်းတို့, အမျိုးကြောင်းဆိုရ, အငယ်ဆုံး ငုံးဘဝ၌၊ နိဗ္ဗတ္တံ — အကြောင်းပန်ထား, ကံကြမ္မာကြောင့်, တစ်ခါတုန်းက, ဖြစ်ခဲ့ရသော၊ မဟာသတ္တံ — ငါတို့ဗုဒ္ဓ, ဂေါတမဟု, လောကထိပ်ဆောင်း, ဘုရားအလောင်းကို၊ ယဿ ပရိတ္တဿ — ဝဋ္ဋသုတ်ခေါ်, အကြင်ပရိတ်တော်၏၊ ဝါ-ဝဋ္ဋသုတ်ခေါ်, အကြင်ပရိတ်တော်လာ, နှုတ်သစ္စာ၏၊ တေဇေန — အတ္တိအင်အား, စွမ်းအားကြောင့်၊ ဒါဝဂ္ဂိ — တောလုံးညှိဟီး, တောမီးကြီးသည်၊ ဝိဝဇ္ဇယိ — ထစ်ဆယ့်ခြောက် အရိဆ, အဝေးမှပင်, အေးမြပစေ, ရှောင်ကွင်းခဲ့လေပြီ။

၂။ လောကနာထေန—သောင်းလောကဓာတ်, ဆရပ်ရပ်ငယ်, နတ်နတ်ထွတ်ထား, မြတ်ဘုရားသည်၊ သာရိပုတ္တဿ— အာရှိမည်ရ,

(၁) အတ္ထိ လောကေ သီလဂုဏော,
သစ္စံ သောစေယျနုဒ္ဒယာ၊
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ,
သစ္စကိရိယ မနုတ္တရံ။

ပုဏ္ဏားမင်း သားလောင်းမှာ, အာရိယုတ္တရာ မည်တော်မူသော၊ ထေရသ – လက်ယာတော်ရံ, ပညာညွှန်ဖက်, ဗောဇ္ဈင်အင်, အရှင်ပသာရိပုတ်အား၊ ဘာသိတံ– ပညတ်ထုတ်ပေါ်, ဟောပြတော်မူအပ်သော၊ ကပ္ပဋ္ဌာယီ – ကမ္ဘာဆုံးတိုင်, တည်ရှိနိုင်သော၊ မဟာဇောတ– ကြီးကျယ်မြင့်မိုး, တန်ခိုးအာနုဘော် ရှိသော၊ တံ ပရိတ္တံ– ဝဋ္ဋသုတ်ခေါ်, ထို ပရိတ်တော်ကို၊ ဟော - ပရိတ်တရား, လွန်အားထားသည့်, အများလူ့ပေါ်, အို...သူတော်ကောင်းတို့၊ အကာမ-ညီညာဖြဖြ, ရွတ်ဆိုကြကုန်စို့။

၁။ လောကေ–လူ့နတ် ပြည့်မှာ, အတ္ထိဝါတို့, ဇနရာဌာန်, ဤလောကသွင်၊ သီလဂုဏော– ငါးပါး ရှစ်ပါး, ဆယ်ပါးကစ, သီလအကျိုး, ဂုဏ်ဘန်ခိုးသည်၊ အတ္ထိ – စင်စစ်ကေန်, အမှန် မသွေ, ရှိပါပေ၏၊ သစ္စံ-မှန်ကန်လှစွာ, ကိုယ် နှုတ်မှာဝယ်, သစ္စာအကျိုး, ဂုဏ်တန်ခိုးသည်၊ အတ္ထိ– စင်စစ်ကေန်, အမှန်မသွေ, ရှိပါပေ၏၊ အနုဒ္ဒယာ - သူ့အစ်ပါးကို, သနားကြင်နာ, ကရုဏာနှင့်, မေတ္တာအကျိုး, ဂုဏ်ဘန်ခိုးသည်၊ အတ္ထိ - စင်စစ်ကေန်, အမှန်မသွေ, ရှိပါပေ၏၊ တေန သစ္စေန – မှန်ကန်လှစွာ, ဤ ဝစီသစ္စာဖြင့်၊

(၄) အာဝါသေ ဌပေတွာ ခန္ဓပလံ,
လဒ္ဓိတွာ ပုဗ္ဗကေ ဝိနေ၊
ဒွေဗလေ မဝသာယ,
သဗ္ဗကိရိယ မကာသဟံ။

(၅) အဋ္ဌိ ပက္ခာ ဘာဝတာနာ,
သဋ္ဌိ ပါပါ အာဝဋ္ဋနာ၊
ပဘာဝ ပိတာ စ နိက္ခန္တာ,
တေဘဝေဒ ပဋိက္ကမ။

အန္တရာရ်-မိမိသက်မှာ, အသောမရှိသော၊ ... ကိုရိယ်-နှုတ်... မှုအဆုံ ဝစီသစ္စာကို၊ ... ကိုးတင်၍ ပြုရာသော့ပါ၊

၄။ (ဂုသိ - ဤသို ကြံပြီးအြ၊) အဟံ- ငါသည်၊ ဓမ္မဒေ ပံ- သူတော်တရား, စွမ်းပေးသားကို၊ ... - စိတ်မှ ... မြင်, ယပ်ခြင်ပြီးနှုလည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗကေ ဝိနေ - ... , ရှေး ဆာခါလ, ကောင်းစွာပွင့်ပြား, ရှင်တော်ဘုရားတို့၏၊ ... - ဗုဒ္ဓါ နုဿတိ , ဂုဏ်တော်ယီဆောင်, သတိရပြီးဖြုသည်းကောင်း၊ ... ဗလံ -သစ္စာတရား, စွမ်းပကားအ်, အင်အားပြည့်ဖြိုး, ဂုဏ်ဆိုးနှုန်း ကို၊ မဝသာယ- ဝိသ်ဝယ်အတည်, စွဲမိုပြီးနှုလည်းကောင်း၊ သစ္စ ကိရိယံ-နှုတ်အမှုအရာ, ဝေဝီသစ္စာကို၊ အကာသိံ- အားကိုးဘက်ခဲ့, ပြုခဲ့ဖူးလေပြီ။

၅။ ပက္ခာ- ကြီးသောအခါ, ပျံနိုင်ရာဆည့်, ခုနှစ်သားသေး, ဖ ကောင်ကလေးတို့သည်၊ သန္တိ - ငါ၏ကိုယ်မှာ, ထင်ရှား ရှိပါ

(၆) သဟာ သာဓ္ဓု သတော မယ့်,
မဟာဝစ္စလိတော သိခိ၊
ဝဏ္ဏဝံ ဟေဋ္ဌာ ဧရိဿနိ,
ဥဒကံ ပဘွာ ယသော သိခိ၊
သမ္ပန္နံ ဝေ ဝသေယ နိုတ္တိ,
ဝသာ ဝေ ဘာဝပါဝုမိ။

ကုန်၏၊ (ပန တဘာပိ – ငါ၏ကိုယ်မှာ, တင်ရှား ရှိပါကုန်သော်လည်း၊) ဗုပဝေနာ– ဝေါဟာရ်အတွက်, ပုံ တပ်ဖို့ရာ, ဝစ္စမ် နိုဒ်ပါကုန်၊ ပါဒ–ကြီးဝေးသေးဝေ၊, သွားနိုင်ရာသည့်, ခုပွ်ခြေးသေး, ခြေအလေးတို့သည်၊ သန္တိ – ငါ၏ကိုယ်မှာ, ထင်ရှား ရှိပါကုန်၏၊ (ပန ထထာပိ - ငါ၏ကိုယ်မှာ, ထင်ရှား ရှိပါကုန်သော်လည်း၊) အဒဋ္ဌနာ- မိဘေးလူအိမ်အောင်, မရှောင်ပရှား, မသွားနိုင်ပါကုန်၊ မာတာ ပိဘာ စ - ငါ့ကိုမွေးဖွား, မိဘနှစ်ပါးတို့သည်လည်း၊ နိုကွ္ခန္တာ-အသက်အေးကြောင့်, ထွက်ပြေးကြကုန်ပြီ၊ ဇာတဝေဒ-အဟုန်ပြင်းစွာ, လောင်၍လာသည့်, ကြောက်ဖွယ်ကြီးကြီး, အို…တောမီး၊ ပဋိက္ကမ–ဝေစွာခရှောင်လှဲ, ဖဲလိုက်ပါလော့။

၆။ မယ့်– ငါ၏၊ သစ္စေ - မှန်ကန်လှစွာ, ဝစီသစ္စာကို၊ သဟာ သတော - နှုတ်မှာရွတ်မူ, ပြုအပ်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ မဟာပဇ္ဇလိတော – အရှိန်ပြင်းစွာ, တောက်လောင်လာသော၊ သိခိ – အလျှံထိန်ပြင်း, တောမီးကြီးသည်၊ ဥဒကံပတွာ – ဆန့်ကျင်နိုင်လောက်, ရေသို့ရောက်၍၊ ဇဇ္ဇိတော-ရှောင်ကွင်းရသော၊ သိခိယထာ-မီးလျှံ

ကဲ့သို့၊ သောင္ဌအ ဃရိအာနိ-အစ်ဆယ့်ခြောက်ပယ်၊ ကျယ်ဝန်းသော အရပ်တို့တိုင်အောင်၊ ဝဇ္ဇသိ- သစ္စာစကား၊ စွမ်းပကားကြောင့်၊ အနာ:မချုပ်၊ ရှောင်ကွင်းခဲ့ဖူးလေပြီ။

သာဒိပုဗ္ဗ- အာရိမှုတ္တမှာ၊ မေ- ငါဘုရားနှင့်၊ သစ္စေန- သစ္စာအားဖြင့်၊ သဒ္ဓမ္မ-တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (တနည်း) မေ-ငါဘုရား၏၊ သစ္စေန- သစ္စာနှင့်၊ သမေ- တူသော သစ္စာတရားသည်၊ နတ္ထိ- မရှိတော့ချေ၊ ဧသော-ဤပါရမီသည်၊ မေ-ငါဘုရား၏၊ သစ္စပါရမီ- မှသားမပါ အမှန်သာလျှင်၊ ကောင်းစွာ နှုတ်ချို၊ သစ္စာပါရမီ ဖြစ်ပေသတည်း။

ဝဋ္ဋသုတ်နိဿယ ပြီး၏။

ဗောဇ္ဈင်သုတ် နိဿယ

(၁) သံသာရေ သံသရန္တာနံ,
သဗ္ဗဒုက္ခ ဝိနာသနေ၊
သတ္တ ဓမ္မေ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ,
မာရသေနာ ပမဒ္ဒနေ။

(၂) ဗုဇ္ဈိတွာ ယေစိ မေ သတ္တာ,
တိဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ၊
အဇာတိ-မဇရာ-ဗျာဓိံ,
အမတံ နိဗ္ဗယံ ဂတာ။

၁—၂။ သံသာရေ-သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌, သံသရာကြီးဝယ်၌၊ သံသရန္တာနံ- တစ်ဘဝမှ, တစ်ဘဝသို့, ကျင်လည်၍ကြရကုန်သော, သူတော်ကိုယ်၏, သတ္တဝါဟူသမျှတို့၏၊ သဗ္ဗဒုက္ခဝိနာသနေ-အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခကို, ပယ်ဖျောက်နိုင်ကုန်ထသော၊ မာရသေနပမဒ္ဒနေ— မာရ်နတ်မင်း၏ ကိလေသာ စစ်ထုပ်ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်ထသော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ-သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတတ်သော အရိယာတို့၏ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တဓမ္မေ-ခုနစ်ပါးသောတရားတို့ကို၊ ဗုဇ္ဈိတွာ— ကောင်းမွန်စွာ သိကြပြီး၍၊ ဝါ— သိကြခြင်းကြောင့်၊ ယေ ဣမေ သတ္တာ— အကြင် သတ္တဝါတို့သည်၊ ဥတ္တမာ— မွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (ဟုတွာ — ဖြစ်၍၊) တိဘဝါ — ကာမ ရူပ, အရူပဟု, သုံးမျိုးသောဘဝမှ၊ မုတ္တာ — လွတ်မြောက်ကြ

(၃) ဒေဝါဒိဂုဏာဓိပတိံ,
အနန္တဂုဏသာဂရံ၊
ဩသဓဥ္စ ဣမံ မန္တံ,
ပေတဝတ္ထုံ ဘဏာမ ဟေ။

ဝလကုန်ပြီ၊ (တေ – ထိုသံသရာဒုက္ခမှ, လွတ်မြောက်ကြသော, ဘုရား-ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, အရိယာ၊ သာဝကတို့သည်၊) အစေတံ – (ငြိ သနနှ, ထည့်နေရခြင်းလည်း မရှိထသော၊ အဇရံ–ရွတ်တွ ယိုယွင်း, အိုမင်းရခြင်းလည်း မရှိထသော၊ အဗျာဓိံ–မကျန်းမမာ, ဖျားနာ ရခြင်းလည်း မရှိထသော၊ အမတံ-သေရခြင်းလည်း မရှိထသော၊ နိဗ္ဗာနံ- ဘေးမရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂတာ– အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်သွားကြရလေကုန်ပြီ၊ ဝါ – မရှိနိဗ္ဗာန်၊ စံသောအားဖြင့် ရောက်သွားကြရလေကုန်ပြီ။

၃။ ဒေဝါဒိဂုဏာဓိပတိံ– သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ, လွတ်မြောက်၍, နိဗ္ဗာန်ရခြင်း တည်းဟူသော အကျိုးဂုဏ်ဘို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံသ သော၊ အနန္တဂုဏသာဂရံ– အများမျိုးသေးဂုဏ်တို့ကို, သိမ်းကျုံး ၍လည်း ယူနိုင်ထသော၊ ဩသဓဥ္စ – မကျန်းမမာ, ဖျားနာသူတို့ အတွက်, ဆေးဝါးခါးလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ မန္တံစ–မကျန်း မမာ, ဖျားနာသူတို့အတွက်, မန္တရားလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ ဣမံ ပေတဝတ္ထုံ – ဤ ပေတဝတ္ထုမည်သော တရားကို၊ ဟေ– အို....သူတော် ကောင်းတို့၊ (မယံ- ငါတို့သည်၊) ဘဏာမ-ညီညာဖြဖြ, ရွတ်ဆိုကြ ပါကုန်စို့။

(၄) ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ သတိသင်္ခါတော
ဓမ္မာနံ ဝိစယော တထာ၊
ဝီရိယံ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ,
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ တထာပရေ။

(၅) သမာဓုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ,
သတ္တေတေ သဗ္ဗဒဿိနာ၊
မုနိနာ သမ္မဒက္ခာတာ,
ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ။

(၆) သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ,
နိဗ္ဗာနာယ စ ဗောဓိယာ၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန,
သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၄-၅-၆။ သတိသင်္ခါတော ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ-သတိဆိုအပ်, ဗောဇ္ဈင်တရားတော်မြတ် လည်းကောင်း၊ ဓမ္မာနံ ဝိစယော — ဓမ္မဝိစယဗောဇ္ဈင်လည်းကောင်း၊ တထာ-ထို့မှတစ်ပါး၊ ဝီရိယံ-ဝီရိယဗောဇ္ဈင်လည်းကောင်း၊ ပီတိ ပဿဒ္ဓိဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ — ပီတိဗောဇ္ဈင်, ပဿဒ္ဓိဗောဇ္ဈင်တို့သည်းကောင်း၊ တထာပရေ — ထို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ သမာဓုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ— သမာဓိဗောဇ္ဈင်, ဥပေက္ခာဗောဇ္ဈင်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ — ဤသို့၊ သဗ္ဗဒဿိနာ— အလုံးစုံကို သိမြင်တော်မူသော၊ မုနိနာ — ဘုရားရှင်သည်၊ သမ္မ (သမ္မာ) — ရှေးညာဏ်တော်မြင့် ပိုင်းဖြတ်၍, အကောင်းမြတ်ဆုံး ဖြစ်ရအောင်၊

(၇) ဧကသ္မိံ သမယေ နာထော,
မောဂ္ဂလ္လာနဉ္စ ကဿပံ၊
ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသွာ,
ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တ ဒေသယိ။

အက္ခာတာ- ဟောပြောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ ဧတေ သတ္တ- ဤ ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်အရေးတို့သည်၊ ဘာဝိတာ- မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည် ရှိသော်၊ ဗဟုလီကတာ- ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်ကုန်သည် ရှိသော်၊ အဘိညာယ- ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနာယ စ- ချုပ်နှမ် ခုပ်သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ သမ္ဗောဓာယ- မဂ်ဉာဏ်အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ သံဝတ္တန္တိ- စင်စစ်ဆောင်နှ, အမှန်ပင် ဖြစ်နိုင်ပါပေကုန်၏၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန- မှန်ကန်လှစွာ, ဤစကားသစ္စာကြောင့်၊ တေ- သင်အား၊ သဗ္ဗဒါ- နေ့ရာညဉ့်ပါ, အခါခပ်သိမ်း၊ သောတ္ထိ- ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး, ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု- စင်စစ်မသွေ, ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၇။ ဧကသ္မိံ သမယေ- အခါတစ်ပါး၌၊ နာထော- သတ္တဝါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဂိလာနေ- မကျန်းမာကြကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဒုက္ခိတေ- ဒုက္ခရောက်နေကြကုန်သော၊ မောဂ္ဂလ္လာနဉ္စ- လက်ဝဲတော်ရံ့ အရှင်မောဂ္ဂလာန် မထေရ်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဿပဉ္စ- ဓုတင်ညှူ မဟတ္တ, တေဒဂ်ရသည့်, ဓုတင်တရားကို ဆောင်နိုင်သော အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်

(ဂ) နသာ မ တံ အာသိန္နိဘာ,
ဧရာဂါ မုတ္တိ°သု တော်ဓော၊
ဒေါသနှ သစ္စဒေဝှ,
သောတ္တိ တော မောဟတု သမ္ဗဒါ။

ကိုသည် ပကာသင်း၊ ဒိဿ-မြင်တော်မူ၍၊ သတ္တာ ဧပဘျောဂံ- ခုနစ်ပါး ... ၊ ပ ဗျောင်တရားတို့ကို၊ အာ ဒေ ဘယ်-ဟောတော်မူခဲ့လေပြီ။

ဂ။ တော-သို့ရှင်ပေါ်ကွန်းမထောရ်မြတ် အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်တို့သည်၊ တံ- ထို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ် သော ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး တရားတော်ကို၊ အာဘိနိဒ္ဒိတ္ဘာ — လွန်လွန် မင်းမင်း နှစ်သက်တော်မူကြခြင်း ကြောင့်၊ တော်ဇော-မြတ်စွာဘုရား၊ တရားဟောတော်မူရာ၊ ထိုခဏ၌၊ ရောဂါ — မကျန်းမမာ၊ ဖျားနာ ခြင်းသော ရောဂါမှ၊ မုတ္တိ°သု-လွတ်မြောက်ကြရဖူးကုန်ပြီ။

ဒေါသနှ သစ္စဝဇ္ဇေန — ဤကဲ့သို့မှန် ကန်သော သစ္စာစကားကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ တေ-ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည် အားထား၍ ဆိုသော သင် (ဒါယကာကြီး)အား၊ သမ္ဗဒါ-နေ့ရော ညဉ့်ပါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ သောတ္တိ — ကိုယ် စိတ်နှစ်ဖြာ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-စင်စစ်မချွတ်၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၉) ဧကဒါ ဓမ္မရာဇာ ပိ,
ဂေလညေနာဘိ ပီဠိတော။
စုန္ဒတ္ထေရေန တံယေဝ,
ဘဏာပေတွာန သာဒရံ။
(၁၀) သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓာ,
တမှာ ဝုဋ္ဌာသိ ဌာနသော၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန,
သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၉-၁၀။ ဧကဒါ– အခါတစ်ပါး၌၊ ဓမ္မရာဇာပိ– တရားမင်း ဘုရားသခင်မှုလည်း၊ ဂေလညေန– မကျန်းမမာ, ဖျားနာခြင်း ရောဂါသည်၊ အဘိပီဠိတော– နှိပ်စက်တော်မူအပ်သည်ဖြစ်၍၊ စုန္ဒတ္ထေရေန– အရှင် စုန္ဒမထေရ်ကို၊ တံ ယေဝ ဗောဇ္ဈင်– ကို ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး, ဖြတ်တရားကိုပင်၊ သာဒရံ– ရိုသေလေးမြတ်စွာ၊ ဘဏာပေတွာန– မြတ်စွာဘုရား, ထံတော်ပါး၌, ရွတ်ဆိုစေပြီး၍၊ သမ္မောဒိတွာန– မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဝမ်းမြောက်တော်မူလှသည် ဖြစ်၍၊ တမှာ အာဗာဓာ– ထို မကျန်းမမာ, ဖျားနာရုပ်စွဲ ဖြစ်သော ရောဂါမှ၊ ဌာနသော– တစ်ခဏချင်းအားဖြင့်၊ ဝုဋ္ဌာသိ– ထမြောက် လွတ်ကင်းတော်မူလေပြီ၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန – ဤကဲ့သို့ မှန်သော သစ္စာစကားကို ပြောဆိုရခြင်းကြောင့်၊ တေ– ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည် အားထားရှိသော သင် (ဒါယကာကြီး) အား၊ သဗ္ဗဒါ– နေ့ရောညဉ့်ပါ, အခါခပ်သိမ်း၊ သောတ္ထိ– ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ, ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု– စင်စစ်မချွတ်, ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၁၁) ပဟီနာ တေ စ အာဗာဓာ, တိဏ္ဏန္နမ္ပိ မဟေသိနံ၊
မဂ္ဂါဟတာ ကိလေသာဝ, ပတ္တာနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန, သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၁၁။ မဂ္ဂါဟတာ — အရိယာမဂ်, ဉာဏ်ထက်နက်ဖြင့်, ပယ်ဖျက် အပ်ပြီးကုန်သော၊ ကိလေသာ — ထောင့်ငါးရာ, ကိလေသာတို့ သည်၊ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ - တစ်ဖန်ထပ်ကာ, မဖြစ်လာခြင်းသဘောရှိကုန် သည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တာ ဣဝ — စင်စစ်မုချ, ရောက်ရကုန်သကဲ့သို့၊ (တုမှာ-သို့ အဟု၊) တိဏ္ဏန္နမ္ပိ - ရှင်တော်ဘုရား, ထေရ်နှစ်ပါးနှင့် သုံးပါးသည်ဖြစ်ကုန်သော၊ မဟေသိနံ — မဟာဣသိ, မုနိထွတ်တင်, ထေရ်အရှင်တို့၏၊ ပဟီနာ — ဗောဇ္ဈင်ခုနှစ်ပါး, မြတ်တရားဖြင့်, ပယ်ရှားအပ်ပြီးကုန်သော၊ တေ အာဗာဓာ — ထိုသည့်ရောဂါ, ဝေဒနာတို့သည်သည်း၊ (အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ-တစ်ဖန်ထပ်ကာ, မဖြစ်လာ ခြင်းသဘော ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တာ- မုချမသွေ, ရောက်ကြ ပေကုန်ပြီ၊) ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန-ဤကဲ့သို့ မှန်ကန်သောသစ္စာစကား ကို ပြောဆိုရခြင်းကြောင့်၊ တေ — ရတနာ သုံးပါးကို ယုံကြည် အားထားနေ့ညနေသော သင် (ဒါယကာကြီး)အား၊ သဗ္ဗဒါ-နေ့ရှု ညဉ့်ပါ, အခါခပ်သိမ်း၊ သောတ္ထိ — ကိုယ် စိတ်နှစ်ဖြာ, ချမ်းသာ ခြင်းသည်၊ ဟောတု- စင်စစ်မသွေ, ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဗောဇ္ဈင်သုတ်နိဿယ ပြီး၏။

ပါဠိမတော် ဗောဇ္ဈင်သုတ် နိဿယ

ထ။ သတ္တိမေ ဥပါသကာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ,
ဘဂဝတာ သမ္ဗုဒ္ဓေနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ,
အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။
၁။ ပထမ သုတ္တ။

ထ။ ဥပါသကာ - ရတနာသုံးပါးကို မပြတ်မကွာ ဆည်းကပ် မြတ်နိုး၊ အားကိုးလေ့ရှိသော ဥပါသကာ ဒါယကာကြီး၊ ဘဂဝ တာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္ဗု (သမ္ဗုဒ္ဓ)- ရှေ့ဘုရားတော်တို့ ပိုင်း ဖြတ်၍ အဆောင်ဖြတ်ကိုး ကြံခုနလေဆောင်၊ အကျွတာ-ဖော်ပြ ဆောင်ရွက်ကုန်သော၊ သတ္တ- ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ- ဤ ဗောဇ္ဈင်တရားတို့သည်၊ ဘာဝိတာ- မိမိတို့သန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ် ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဗဟုလီကတာ— ကြိမ်ဖန်များစွာ, အားထုတ်အပ် ပွားအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ — သစ္စာလေးပါး တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ၊ သမ္ဗောဓာယ-မဖေါက်မပြန်, အမှန် အတိုင်း သိခြင်းငှါ၊ နိဗ္ဗာနာယ- ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ၊ သံဝတ္တန္တိ — ခင်ဇစ်ကောန်, အမှန်ပင် ဖြစ်နိုင်ဝပ ကုန်၏။

၁။ ပထမ သုတ္တ—အဘယ် ခုနစ်ပါးတို့နည်း။

အမှာ။ ဤ ဗောဇ္ဈင်ရွတ်ရာ၌ ဒါယကာအတွက် “သတ္တိမေ ဥပါသကာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”, ဒါယိကာမအတွက် “သတ္တိမေ ဥပါသိကေ”, သိတင်းကြီး-ငယ် ရဟန်း သာမဏေများအတွက် “သတ္တိမေ ဘန္တေ”, “သတ္တိမေ အာဝုသော ဗောဇ္ဈင်္ဂါ” ဟု ဆိုင်ရာထည့်၍ ရွတ်ဆိုပါသည်။

(၁) သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဥပါသကာ,
ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော,
အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

(၂) ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဥပါသကာ
ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော,
အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

၁။ ဥပါသကာ — ရတနာသုံးပါးကို မပြတ်မစဲ ဆည်းကပ် မြတ်နိုး အားကိုးလေ့ရှိသော ဒါယကာကြီး။ ဘဂဝတာ—မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မ(သမ္မာ)-ရှေ့ဉာဏ်တော်ဖြင့်ပိုင်းဖြတ်၍ အကောင်းမြတ်ဆုံး ဖြစ်ရလေအောင်၊ အက္ခာတော — ဟောပြတော်မူအပ်ခဲ့သော၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ-မိမိရုပ်နာမ်ခန္ဓာပေါ်၌ သတိထား၍ နေရခြင်းဟူသော သမ္ဗောဇ္ဈင် တရားသည်၊ ဘာဝိတော — မိမိတို့ သန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်သည် ရှိသော်၊ ဗဟုလီကတော — ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ — သစ္စာလေးပါး တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ၊ သမ္ဗောဓာယ- မဖေါက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိခြင်းငှါ၊ နိဗ္ဗာနာယ — ရုပ်နာမ် ခပ်သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ၊ သံဝတ္တတိ — စင်စစ် ကေန်၊ အမှန်ပင် ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

(၃) ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဥပါသက,
ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော,
အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။
(၄) ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဥပါသက,
ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော,
အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

၂။ ဥပါသက - ဒါယကာကြီး၊ ဘဂဝတာ – သည်၊ သမ္မ (သမ္မာ)- ကောင်း၊ အက္ခာတော-သော၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ– ရုပ်နာမ် တရားတို့ကို စိစစ်၍ မှန်ရခြင်း တည်းဟူသော ဓမ္မဝိစယ သမ္ဗောဇ္ဈင် တရားသည်၊ ဘာဝိတော – သော်၊ ဗဟုလီကတော– သော်၊ အဘိညာယ - ငှါ၊ သမ္ဗောဓာယ - ငှါ၊ နိဗ္ဗာနာယ – ငှါ၊ သံဝတ္တတိ- ၏။

၃။ ဥပါသက – ဒါယကာကြီး၊ ဘဂဝတာ - သည်၊ သမ္မ (သမ္မာ)– ကောင်း၊ အက္ခာတော – သော၊ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ– ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်း ဟူသော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် တရားသည်၊ ဘာဝိတော - သော်၊ ဗဟုလီကတော- သော်၊ အဘိညာယ– ငှါ၊ သမ္ဗောဓာယ–ငှါ၊ နိဗ္ဗာနာယ–ငှါ၊ သံဝတ္တတိ-၏။

၄။ ဥပါသက – ဒါယကာကြီး၊ ဘဂဝတာ - သည်၊ သမ္မ (သမ္မာ) - ကောင်း၊ အက္ခာတော - သော၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ–

(၅) ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဥပါသက-
အာဂတော သမ္ဗုဒ္ဓေနာတော
အာဝိတော ဗဟုလီကတော၊
အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

(၆) သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဥပါသက၊
အာဂတော သမ္ဗုဒ္ဓေနာတော
အာဝိတော ဗဟုလီကတော၊
အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

နှစ်သက်ခြင်းဟူသော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်-တရားသည်၊ ဘာဝိတော-သော်၊ ဗဟုလီကတော-သော်၊ အဘိညာယ-ငှါ၊ သမ္ဗောဓာယ-ငှါ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ငှါ၊ သံဝတ္တတိ-၏။

၅။ ဥပါသက-ဒါယကာကြီး၊ အာဂတော-သည်၊ သမ္ဗု(သမ္မာ)-ကောင်၊ အက္ခာတော- သော၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ - ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ငြိမ်းခြင်း ဟူသော ပဿဒ္ဓိ သမ္ဗောဇ္ဈင် တရားသည်၊ သမ္ဗောဓာယ- ငှါ၊ နိဗ္ဗာနာယ- ငှါ၊ သံဝတ္တတိ-၏။

၆။ ဥပါသက - ဒါယကာကြီး၊ အာဂတော - သည်၊ သမ္ဗု (သမ္မာ) - ကောင်၊ အက္ခာတော - ဟောပြအပ်သော၊

(၇) ဥပေက္ခာ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဥပါသက,
ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော,
အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ၊

သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ- စိတ်တည်ကြည်ခြင်းဟူသော သမာဓိသမ္ဗော ဇ္ဈင်တရားသည်၊ ဘာဝိတော – သော်၊ ဗဟုလီကတော – သော်၊ အဘိညာယ- ငှါ၊ သမ္ဗောဓာယ– ငှါ၊ နိဗ္ဗာနာယ– ငှါ၊ သံဝတ္တတိ– ၏။

၇။ ဥပါသက– ဒါယကာကြီး၊ ဘဂဝတာ – မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မ (သမ္မာ) - ရှေ့ဘက်ဆောင်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ အကောင်းမြတ်ဆုံး ဖြစ်ရလေအောင်၊ အက္ခာတော - ဟောပြတော်မူအပ်သော၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ - လျစ်လျူရှုခြင်းဟူသော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တရားသည်၊ ဘာဝိတော – သော်၊ ဗဟုလီကတော– သော်၊ အဘိညာယ- ငှါ၊ သမ္ဗောဓာယ – ငှါ၊ နိဗ္ဗာနာယ– ငှါ၊ သံဝတ္တတိ– ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

*ကုသလ ဓေါ ဥပါသက သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ,
ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ,
အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

---

* ဥပါသက - ဥပါသကာ ဒါယကာကြီး၊ ဘဂဝတာ - သည်၊ သမ္မ (သမ္မာ) - ရှေ့ကျတ်သော်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်၍ အကောင်းမြတ်ဆုံး ဖြစ်ရုံလေအောင်၊ အက္ခာတာ-ဟောပြောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ ကုသလ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-ဤ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး, မြတ်တရားတို့သည်၊ ဘာဝိတာ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဗဟုလီကတာ—ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ-သစ္စာလေးပါးတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ၊ သမ္ဗောဓာယ- မဖေါက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိခြင်းငှါ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းအေးမြရာ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ၊ သံဝတ္တန္တိ—ဖြစ်စေကုန်၏ အမှန်ပင် ဖြစ်နိုင်ပါပေကုန်၏။

ပါဠိတော် ဗောဇ္ဈင်သုတ် နိဿယ ပြီး၏။

မဟာဂန္ဓာရုံ ဝတ်ရွတ်စဉ် ပြီးပြီ။

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ, ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော၊
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ, တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။

သင်္ခါရာ — အကြောင်းတန်တန်, ပြုစီမံ၍, ရုပ်နာမ် အသစ်, ဖြစ်ဖြစ်အမျှ, သင်္ခါရတို့သည်၊ အနိစ္စာဝတ — စင်စစ်ကောင်, အမှန်မုချ, မမြဲလေကုန်စွယကား၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော— အဖြစ်သဘော, ပျက်သဘောတို့, အတောမသတ်, အထပ်ထပ် အစေထွေထွေ, လည်ပတ်၍ နေကြကုန်၏၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ — အကြောင်း ဖားလျော်စွာ, ပေါ်လာပြီး၍၊ နိရုဇ္ဈန္တိ-ချုပ်တင်ပြုတ်, ရုပ်ငစ်ငုက်, ချုပ်ပျက်ကြလေကုန်၏၊ တေသံ (သင်္ခါရာနံ) — အဖြစ်အပျက်ဖဏ်, အမြဲ ခံရသည့်, ရုပ်နာမ်နှစ်ဝ, ထို သင်္ခါရတို့၏၊ ဝူပသမော- အငြိမ်းရာကုန်ရာ, ငြိမ်းအေးစွာသည့်, နိဗ္ဗာန်ဓာတ်, အမြိုက်ရုပ်ဆည်၊ သုခေါ — ဖြစ်ပျက်မစပ်, အငြိမ်းခပ်ဖြင့်, မကြိုက်ပုံမသာ, ချမ်းသာသပေတကား။

ဤသို့နှပါဠိဝ, ကြောင်းကျူးရှုသပ်, မေဘင်းမူအရှယ်, မကြီးကျယ်သည်း, ဆိမ်ဝယ်ဖြင်ပွား, သခ္ခါရားနှင့်, ဤကျက်အားသိသ, ကြီးကျယ်ညွှ, ဒါန ဆည့်ခံ, ငေါ်ကြွယ်ပြွန်မူ, ကံဟူဆ၍, အကျိုးတွေမှာ, တာပ်စေ့ညှာဝင်ခလေက်, ငင်ကြီးပေါက်ဆည်, နေ့ခက်နေ့ခက် ယှူဖွယ် အတုဘည်း။ [မဟာသုဓသာနသုတ်။]

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၅၇၄)

★

စာအုပ်စာတမ်း စာနယ်ဇင်း၊ မျက်နှာဖုံး ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ
ခွင့်ပြုသက်မှတ်၊ အမှတ် (၆၀၃)

☆

အဖုံးရိုက်— နယူးဘားမား ပုံနှိပ်တိုက်

အုပ်ရေ ၃၀၀၀

အကြိမ် ဒုတိယအကြိမ်

တန်ဖိုး

ထုတ်ဝေသူ— ဦးမောင်မောင်၊ မြဲ (၀၃၂၇၁)၊ မဟာဂန္ဓာရုံ
စာပေ၊ ပိန်းတန်းရပ်၊ အမရပူရမြို့။

ပုံနှိပ်သူ— ဦးမောင်မောင်၊ မြဲ(၀၁၈၂၄)၊

နောက်ဆက်တွဲ

အစာအာဟာရ၌ ပဋိကူလာကာရအားဖြင့်
ဆင်ခြင်ပုံ ခြင်းရာ (၁၀) ပါး

မာတိကာ

သင်္ဂဟ ဂါထာ

ဂမနာ ဧသနာ ဘောဂါ, အာသယာစ နိဓာနတော၊
အပက္ကာစ ပက္ကာ ဖလာ, နိဿန္ဒတောစ မက္ခနာ၊
ဧဝံ ဒသဟာ ကာရေဟိ, ပစ္စဝေက္ခေယျ ပဋိကူလတော။

ဂမနာ— ဆွမ်းခံသွားရခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧသနာ— ရှာရခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘောဂါ— သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာသယာစ-အမြွေးစိဖြစ်တတ်သော သလိပ်, သည်းခြေ, သွေး, ပြည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိဓာနတော- စုရုံးတည်နေရာ အစာသစ်အိမ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အပက္ကာစ— မကျက် မကြေသေးသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပက္ကာ -ကြေကျက်ပြီးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖလာ-အကျိုးရင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိဿန္ဒတောစ — ထိုမှ ဤမှ ယိုစီးစိမ့်ထွက်သော အကျိုးဆက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မက္ခနာ — လူးလည်းခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဒသဟိ အာကာရေဟိ—ဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပဋိကူလတော - စက်ဆုပ်ရွံရှာ, ထွေးအန်ဖွယ်ရာ အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခေယျ—ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။

နောက်ဆက်တွဲ

(၁) ဆွမ်းခံသွားရခြင်း "ဂမန" အားဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံလင်္ကာ

မဟာနုဂေဟာ်၊ ရဟန်းတော်တို့၊ ရှင်ဖျော်ညဉ့်လုံး၊ ကျင့်သုံးမမှု၊ စောစောထ၍၊ စေတီယင်္ဂဏ၊ ပသည်ဝတ်ဝတ်၊ မချွတ်ပြုကာ၊ ချိန်ခါလင့်သော်၊ အာသနှ၊ ဝိသတိ သာ၊ ဝါရာပတ်လုံး၊ ပိုက်ကြိုးစီးဖြန့်၊ သင်္ကန်းအပိတ်၊ ပရိက္ခရာ၊ ယူဆောင်လာလျှင်၊ သာယာမြန့်ဖြူး၊ ဆန်းထူးစိမ့်စို၊ ရဂုံမြိုင်ဝ၊ ဝိနဝကကို၊ အာဟာရတွက်၊ မင့်ကွက်မဲ၊ စားမကျှာရေး၊ သုံးသန့်ပြေးသည့်၊ ဈာနဓလ္လာအလား၊ ရွာသို့သွားသော်၊ စဉ်အစားရောက်ဆောင်၊ ကွင်းမရှောင်ရ၊ အိမ်မြှောင် ကြက် ချေး၊ လင်းနို့ချေးနှင့်၊ ခိုချေး ရှဉ့်ချေး၊ လူချေးရှုံ့ပုပ်၊ ချောက်နက် သင်ပုတ်၊ အဆောင်ပုတ်ပြမ်း၊ ဆွမ်းခံလမ်းသို့၊ ကြွံးပမ်းချိုရ၊ တံခါးဝမှ၊ များလှအသားဘျမ်း၊ ချေးကြမ်း နွားဆိုး၊ ဆင် မြင်းဆိုးကြောင့်၊ ငုတ်လျှိုးမျက်လွှာ၊ ဖနောသာခဲ့၊ မျှော်ကာကြည့်ရ၊ ပြန်ကာလည်း၊ ဝေးနမဟာ၊ အာဟာရောသည်.... အဟော- စက်ဆုပ်ဖွယ်တကား။

(၂) အစာရှာမှီးရခြင်း "ပရိယေသန" အားဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံလင်္ကာ

အိုးတိုလက်စွဲ၊ ဘုန်းစေးနဲသို့၊ ရှင်မွဲရောင်ခြောက်၊ အိမ်စဉ်ဆွမ်းချောက်၍ ညိုးအောက်ဆွက်နွာ၊ ခွါရာ ရှုံ့ပုပ်၊ ထင်ရောက်ထက်အား၊ တစ်ဖက်ဖြင့်ကြွ၊ တစ်ဖက်ကလည်း၊ လာလေနွှမ်း၊ ရေဆောင်ယူသည့်၊ ပုံမြူ မြုံမှိုက်၊ ကိုယ်၌ရစ်ဝိုင်း၊ အိမ်စတိုင်း၌၊ ယင်ရိုင်းသဲသဲ ငါးမဲပုပ်စပ်၊ ချွဲနှပ် တံထွေး၊ လူဆေး ချေးဘင်၊ နွားမစင်ဆေး၊ စသည်များစွာ၊ ရှုံ့ဖွယ်ရာကို၊ မိုက်ကာချဉ်းကပ်၊ မှိုင်ကာရပ်သည်း၊

ပုပ်စပ်ကျွန်ကြွင်း, ထမင်း မုန့်ဟောင်း, ကောင်း - မကောင်းကို, မဝသောင်းတချို့, သောင်းထချို့နှင့်, တချို့ကဆဲ, ဦးပြဲရယန်း, ဖိုချောင်ခန်းမှာ, ကျိုးအနန်းအဘော, ရှာရမောသည်— အဟော— စက်ဆုပ်ဖွယ်တကား။

(၃-၄-၅) အစသုံးဆောင်ခြင်းစသော "ပရိဘောဂ အာသယ, နိဓာန" သုံးပါးတို့ဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံလင်္ကာ

စားမည့်စိတ်ရှိ, လက်နှိုက်မိမှု, မြတ်ဘီသူကို, ဖိတ်လှူမတင့်, ပူရှိန် ဆင့်၍, ချွေးနှင့်စိုရွဲ, လက်ဆုပ်ထဲမှ, ချေခွဲတာထန်, အားသို့နှံ့သော်, ညှိနံ့ တံထွေး, ကြေးညစ်မြေးကို, လုံးထွေးပေါင်းစု, ထောင်းထုဝါးလျှင်း, ခွေးစားကျင်းမှာ, ထည့်ခွဲစသို့, ရှုရာမလှ, မမြင်ရလို့, မြိန်ကြနိုင်ပါ, မျိုသောခါလည်း, ဝင်ကာ ဆင်းလျှောက်, စာအိမ်ပေါက်သို့, မရောက်ခင်သော, ပြည် သွေး သည်းခြေ, သလိပ်တွေဟု, လေးထွေအာသယ, ရောထဆင်ကွဲ, မွှေးကာတဲကာ, အနှံ့ယယ်မှု, မဆေးရဘူး, လဲလူးရှုံ့ဖွယ်, အိမ်ဝယ်ထည်မော, အဟာရသည်— အဟော— စက်ဆုပ်ဖွယ် တကား။

(၆-၇-၈) အစမကြေ စသော "အပရိပက္က, ပရိပက္က, ဖလ" သုံးပါးဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံလင်္ကာ

ရွာဒွန်းစကျွား, တံခါးအထွက်, တံစိပ်ပွက်သို့, စက်ဆုပ်ဖွယ်အော, မိုက်မဲစွာသား, အစအိမ်ထဲ ဟိုလဲ ကျွံနွေ့, စားသရွေ့ကို, ပေါင်းပေါ့ စုလျက်, ခေါ်မီးချက်၍, မရပွက်အူ, ကျိုက်ကျိုက် ဆူပွ, အမြှုပ်ထလျက်, အူခေါင်းအက်၍, ချက်မြစ်ကျောက်ကုန်း, အူအဆုံးဟု, ပိတုန်းပိတ်ဝယ်, ကျင်ငယ် ကျွဲကြီး, ဖြစ်ထပြီးလော,

ကောင်းစွာကြော, ကေသာဆောမ, သေည်ဖွေယု, အပုပ်စုကို, ပြီးမှုစေပေါ်, မကြုံခါမူ, နှာစိုရွဲ, ပွေး ဝဲ အစ, ထုမကာသည့်, ဖယ်ရော့ဂေါ်, ဖြစ်ခဲ့သောကြောင့်...... အဟော– စက်ဆုပ်ဖွယ် တကား။

(၉) အာဟာရဟောင်း ယိုစီးထွက်သော အကျိုးဆက်
"နိဿန္ဒ" အားဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံ လက္ခဏာ

ဝမ်းမြောက်ရှိမြွယ်, လူပုံလယ်မှာ, တင်ထယ်တိခြင်း, တစ်ခံတွင်းက, သွင်းသည့်အစာ, ထစ်ညစ်ကြာလျှင်, မျက်နှာညှိုးမှိတ်, နှာခေါင်းပိတ်လျက်, လူဆိတ်ကွယ်ရာ, စွန့်ရရှာသည့်, ကြည့်အော ကောဝ် မြောက်, ကိုးပေါက်ဒွါရ, အစာဝမှ, ယိုကျဖျင်းဖျင်း, ဆံခမ္မတွင်းက, ဆက်ဆင်းကျလျော, အာဟာရဆောသည်...အဟော စက်ဆုပ်ဖွယ်တကား။

(၁၀) ပေကျံခြင်း "သမ္မက္ခန" အားဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံလက္ခဏာ

စားသောအခါ, ခံတွင်းမှာလည်း, ရှုံရှာမသိ, ထွက်ပြန့်သော်လည်း, တံပိုပွက်တွင်း, ချက်ထမင်းမှ, အမြှုပ်ထ၍, ဝါရွနှုတ်ခမ်း, အိုးနှုတ်ခမ်းမှာ, လူးလည်းပါသို့, ကိုးဒွါရပေါက်, ဆံမွေးပေါက်မှ, စီးလျောက်ယိုကျ, ချေးမျက်ချေး, နှပ်စေးနဖာ, သွားမှာ သွားမြေး, ညစ်ကြေးမစင်, ကျင်ငယ်ဆင်တို့, ပန်းကျင်လိမ်းကပ်, ရေသုံးသပ်လည်း, ကြွင်ကြွပ်မပြယ်, တွဲဖွယ်သဘော, အာဟာရဆော သည်... အဟော–စက်ဆုပ်ဖွယ်တကား။

[ပရမတ္ထ သရူပဘေဒနီကျမ်း၊ ဒုတိယအုပ် (၃၇၂) မှ။]